

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

I. OBECNÁ ČÁST

A. Zhodnocení platného právního stavu

1 Důvod předložení a cíle

1.1 Definice problému

Důvodem pro předložení návrhu zákona je potřeba implementace nových evropských předpisů na úseku kapitálového trhu do českého právního řádu. Konkrétně se jedná o následující předpisy:

- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU (dále též „**MiFID II**“),
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 600/2014 ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (dále též „**MiFIR**“),
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 596/2014 ze dne 16. dubna 2014 o zneužívání trhu (nařízení o zneužívání trhu) a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/6/ES a směrnic Evropské komise 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES (dále též „**MAR**“),
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/57/EU ze dne 16. dubna 2014 o trestních sankcích za zneužívání trhu (směrnice o zneužívání trhu, dále též „**CSMAD**“),
- prováděcí směrnice Komise EU 2015/2392 k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 596/2014, pokud jde o oznamování skutečných nebo možných porušení tohoto nařízení příslušným orgánům (dále jen „**prováděcí směrnice k MAR - whistleblowing**“).

Z členství ČR v EU vyplývá závazek odpovídajícím způsobem zapracovat unijní legislativu do českého práva. Vzhledem k tomu, že tyto evropské předpisy nahrazují, popřípadě pozměňují dosavadní unijní úpravu, která však již byla implementována do příslušných sektorových zákonů, je tak nezbytné uvést tyto zákony do souladu s novou unijní regulací.

1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Z věcného hlediska se výše uvedená unijní legislativa týká následujících českých právních předpisů:

1. zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „**ZPKT**“),
2. zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále též „**TŘ**“),
3. zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) (dále též „**ŽZ**“),
4. zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále též „**ZoB**“),
5. zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „**ZSÚD**“),
6. zákon č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „**ZDKT**“),

7. zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále též „**ZoSP**“),
8. zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále též „**TZ**“),
9. zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů (dále též „**ZISIF**“).

Podstatná část textu těchto zákonů má transpoziční povahu a je v souladu s platným evropským právem. Nová unijní legislativa nicméně novelizuje či nahrazuje řadu dosavadních evropských předpisů, které jsou v uvedených zákonech promítnuty. Z tohoto důvodu vyvstává potřeba příslušná ustanovení dotčených právních předpisů upravit tak, aby byla uvedena do souladu s požadavky nové unijní legislativy.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU, byla přijata spolu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 600/2014 ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně nařízení (EU) č. 648/2012, v návaznosti na finanční krizi, týkají se trhů s cennými papíry, investičních zprostředkovatelů a obchodních systémů, byly přijaty v návaznosti na finanční krizi. Nový rámec posiluje a nahrazuje stávající úpravu trhu finančních nástrojů. Během legislativního procesu vyšla najevo značná složitost tohoto rámce a nutnost přijmout velký počet prováděcích opatření.

Evropský orgán pro cenné papíry a trhy, ovšem tato prováděcí opatření nestihne připravit, v důsledku čehož nebude možné do 3. ledna 2017 zprovoznit základní infrastruktury pro sběr dat, resp. příslušné orgány a účastníci trhu nebudou schopni aplikovat nová pravidla. Nastalá situace by vedla k právní nejistotě a možnému narušení trhu. Aby se tomuto předešlo, navrhuje se odložení aplikace celého právního rámce nastaveného MiFID II a MiFIR o rok tak, že by se uplatnil až od 3. ledna 2018. Jelikož nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 596/2014 ze dne 16. dubna 2014 o zneužívání trhu (nařízení o zneužívání trhu) a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/6/ES a směrnic Evropské komise 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 909/2014 ze dne 23. července 2014 o zlepšení vypořádání obchodů s cennými papíry v Evropské unii a centrálních depozitářích cenných papírů a o změně směrnic 98/26/ES a 2014/65/EU a nařízení (EU) č. 236/2012 obsahují odkazy na den použitelnosti MiFID II a MiFIR, navrhuje se úprava těchto odkazů odpovídajícím způsobem.

V současné době se připravuje první jednání o těchto návrzích na pracovní skupině Rady. Česká republika s návrhy souhlasí. Hlavní prioritou České republiky je, aby došlo nejen k navrženému odložení aplikace celého právního rámce, ale aby zároveň došlo k posunu lhůty pro implementaci do právních řádů členských států o rok, tedy z 3. července 2016 na 3. července 2017 (nebo alespoň 3. ledna 2017).

1.3 Identifikace dotčených subjektů

Mezi tzv. dotčené subjekty, tj. osoby, u kterých je účelné posuzovat dopady jednotlivých variantních kroků, tedy posuzovat přínosy a náklady možných řešení, se řadí zejména:

- Česká národní banka (dále též „**ČNB**“)
- účastníci kapitálového trhu
 - ČNB
 - burzy cenných papírů v ČR
 - organizátoři mimoburzovního trhu v ČR
 - Centrální depozitář cenných papírů, a.s.

- Obchodníci s cennými papíry
 - Makléři
 - Investiční společnosti
 - Investiční fondy
 - Státní tiskárna cenin, státní podnik
- investoři
 - emitenti cenných papírů
 - účastníci řízení před ČNB
 - fyzické a právnické osoby, které spáchají trestný čin
 - orgány činné v trestním řízení
 - spotřebitelské organizace

1.4 Popis cílového stavu

Hlavním cílem úpravy je dosažení souladu právních předpisů ČR a EU prostřednictvím implementace nově přijatých evropských předpisů do českého právního řádu.

Dalším cílem je dosažením ideálního právního i faktického stavu při citlivé implementaci, aplikaci a využití diskrecí lze reálně dosáhnout vyšší atraktivity českého kapitálového trhu, zajištění jeho výhodnějšího fungování a zároveň zpřísnění regulačního rámce za účelem zvýšení ochrany spotřebitelů.

1.5 Zhodnocení rizika

Navrhovaná právní úprava si klade za cíl implementaci evropských předpisů do českého právního řádu tak, aby byl tento v souladu s evropskou regulací kapitálového trhu. Jejím nepřijetím by se Česká republika vystavovala riziku zahájení řízení pro porušení čl. 258, příp. 260, Smlouvy o fungování Evropské unie.

Právní nesoulad v případě neimplementace

Právní nesoulad v případě neimplementace by motivoval regulační arbitráže, snížil efektivnost kapitálových trhů i snížil ochranu spotřebitelů v ČR ve srovnání s ostatními státy EU.

Substantivní rizika neimplementace

V případě neimplementace existuje reálné riziko snížení atraktivity českého kapitálového trhu a nezajištění jeho lepšího fungování, případně i nezvýšení ochrany spotřebitele.

B. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Odůvodnění předložení návrhu zákona a jeho základní charakteristika

Návrhem zákona, kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, a některé další související zákony, se v návaznosti na novou unijní legislativu novelizují ZPKT, ZDKT, ZISIF, ZoB a ZSÚD .

Návrh zákona byl vypracován v souladu s Plánem legislativních prací vlády na rok 2015, který schválila vláda svým usnesením ze dne 15. prosince 2014.

Návrh zákona obsahuje změny, jimiž se sleduje implementace nově přijatých evropských právních předpisů na úseku kapitálového trhu. Tato unijní legislativa přináší řadu změn a diskrecí, které s ohledem na jejich komplexnost a rozsah vyžadují rozsáhlou revizi stávajícího znění relevantních národních předpisů, zejména zákona o podnikání na kapitálovém trhu. V této souvislosti vyvstala potřeba konzultací se širokým okruhem dotčených subjektů z dohledového a tržního sektoru. Výsledky těchto konzultací a otevřených diskusí byly v návrhu zákona odpovídajícím způsobem zohledněny s cílem přispět k vytvoření kvalitního a vyváženého právního rámce pro podnikání na kapitálovém trhu a zároveň zajistit zachování ustálené praxe v oblasti finančních trhů, jakož i následnou snazší aplikaci a pochopení nové úpravy ze strany jejich adresátů.

V návrhu zákona jsou zapracovány následující unijní předpisy:

1 MiFID II

Podstatnou část návrhu zákona představuje transpozice MiFID II.

Touto směrnicí se nahrazuje původní směrnice o trzích finančních nástrojů Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů, o změně směrnice Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení směrnice Rady 93/22/EHS, tj. MiFID I.

MiFID II má za cíl stanovit základní regulační rámec pro poskytování investičních služeb bankami a obchodníky s cennými papíry a pro provozování obchodních platforem s investičními nástroji. Tato směrnice přináší řadu změn, zejména zařazení emisních povolenek mezi investiční nástroje, úpravu nové obchodní platformy - organizovaného obchodního systému, regulaci algoritmického obchodování, harmonizaci správních sankcí a přístupu k poskytovatelům služeb se sídlem mimo Evropskou unii. V návaznosti na novou obchodní platformu zavádí též další hlavní investiční službu provozování organizovaného obchodního systému. Dále pak vyžaduje získání licence také pro poskytování některých informačních služeb na kapitálovém trhu v podobě poskytování konsolidovaných tržních dat, schváleného mechanismu pro plnění informačních povinností a systému pro uveřejňování tržních informací. MiFID II reaguje na rozšíření algoritmického obchodování, předně vysokofrekvenčního obchodování a upravuje podmínky jejich používání.

Lhůta pro transpozici MiFID II uplyne dne 3. července 2016, účinnosti by měly transpoziční předpisy (a prováděcí nařízení EU) nabýt 3. ledna 2018 (s ohledem na návrh Evropské komise na odložení účinnosti, u kterého předpokládáme, že bude přijat). V současné době se jedná o návrhu Evropské komise na odložení účinnosti MiFID II a Česká republika bude spolu s dalšími státy a Evropským parlamentem prosazovat, aby se odložila i lhůta pro transpozici (což Evropská komise nenavrhuje). V tuto chvíli ale není jisté, zda se toto podaří prosadit.

2 MiFIR

MiFIR nahrazuje prováděcí nařízení k MiFID I (nařízení Evropské komise (EU) č. 1287/2006) a částečně zahrnuje i úpravu, která byla původně obsažena právě v MiFID I. Z hlediska působnosti se úprava MiFIR zaměřuje na otázky související s uveřejňováním informací o obchodování, hlášení obchodů příslušným orgánům, povinné obchodování derivátů v organizovaných obchodních systémech a některé pravomoci orgánů dohledu ve vztahu k obchodování s investičními nástroji. MiFIR nově upravuje zejména předobchodní a poobchodní transparentnost non-equity nástrojů, tj. dluhopisů a derivátů. Cílem zaváděné transparentnosti je poskytnutí přístupu k informacím investorům, usnadnění tvorby cen a provádění obchodů a zajištění rovných podmínek pro účastníky trhu.

Lhůta pro adaptaci MiFIR uplyne dne 3. ledna 2018 (s ohledem na návrh Evropské komise na odložení účinnosti, u kterého předpokládáme, že bude přijat).

3 MAR

MAR nahrazuje původní směrnici o zneužívání trhu (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/6/ES, MAD). Za rozhodnutím upravit oblast zneužívání trhu prostřednictvím nařízení stojí zejména snaha regulovat tyto otázky jednotně a zamezit odlišnému výkladu a aplikaci práva v jednotlivých členských státech. Materiálně MAR přebírá dosavadní úpravu a zároveň reaguje na poslední vývoj v podobě významných judikátů Soudního dvora Evropské unie (C-45/08 Spector Photo a C-19/11 Gettl) na úseku zneužívání trhu. Oproti původní úpravě přináší MAR řadu novinek a rovněž reflektuje změny provedené MiFID II, zejména zavedení nové obchodní platformy - organizovaného obchodního systému. Nově MAR doplňuje i mnohostranný obchodní systém, který byl zaveden již v MiFID I, nicméně původní směrnice o zneužívání trhu ho nezahrnovala. Působnost MAR se nyní vztahuje i na emisní povolenky. Dále se rozšiřuje definice vnitřní informace a výslovně se zakazuje pokus o zneužití trhu. V nově úpravě se reaguje i na manipulaci s úrokovou sazbou LIBOR a v této souvislosti se výslovně zakazuje manipulace s referenčními hodnotami. Určité novum oproti dřívější úpravě představuje i harmonizace sankcí, a to zejména sjednocením minimální výše horní sazby pokut.

Lhůta pro adaptaci MAR skončí dne 3. července 2016. Ve vztahu k organizovanému obchodnímu systému a emisním povolenkám se však bude aplikovat až od 3. ledna 2018 (s ohledem na návrh Evropské komise na odložení účinnosti, u kterého předpokládáme, že bude přijat).

4 CSMAD

CSMAD je doplňkem evropských předpisů týkajících se kapitálového trhu. Tato směrnice vyžaduje, aby členské státy trestněprávně postihovaly jednání spočívající v obchodování zasvěcené osoby, nedovoleném zpřístupnění vnitřní informace a v manipulaci s trhem. Trestní zákoník již v současné době obsahuje skutkové podstaty trestných činů manipulace s kurzem investičních nástrojů a zneužití informace a postavení v obchodním styku, které však plně neodpovídají požadavkům směrnice, především v oblasti terminologie a výše trestních sazeb.

Lhůta pro transpozici CSMAD skončí dne 3. července 2016. Ve vztahu k organizovanému obchodnímu systému a emisním povolenkám se však bude aplikovat až od 3. ledna 2018 (s ohledem na návrh Evropské komise na odložení účinnosti, u kterého předpokládáme, že bude přijat).

C. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Navrhovaná právní úprava si klade za cíl implementaci evropských předpisů (MiFID II, MiFIR, MAR, CSMAD) do českého právního řádu tak, aby byl tento v souladu s evropskou regulací kapitálového trhu, a tím dostát závazkům vyplývajícím z členství v Evropské unii. Nepřijetím návrhu zákona by se Česká republika vystavovala riziku zahájení řízení pro porušení čl. 258, příp. 260, Smlouvy o fungování Evropské unie, které by vyvíjelo značný tlak na urychlenou transpozici směrnice. Cílem úpravy je tedy dosažení souladu právních předpisů ČR a EU prostřednictvím implementace nově přijatých evropských předpisů do českého právního řádu.

Dalším cílem je dosažením ideálního právního i faktického stavu při citlivé implementaci, aplikaci a využití diskrecí lze reálně dosáhnout vyšší atraktivity českého kapitálového trhu, zajištění jeho výhodnějšího fungování a zároveň zpřísnění regulatorního rámce za účelem zvýšení ochrany spotřebitelů.

Právní nesoulad v případě neimplementace by motivoval regulatorní arbitráže, snížil efektivnost kapitálových trhů i snížil ochranu spotřebitelů v ČR ve srovnání s ostatními státy EU.

V případě neimplementace existuje reálné riziko snížení atraktivity českého kapitálového trhu a nezajištění jeho lepšího fungování, případně i nezvýšení ochrany spotřebitele.

D. Zhodnocení souladu návrhu zákona s ústavním pořádkem České republiky

Návrh zákona je v souladu s Ústavou založeným ústavním pořádkem České republiky. Ústavní pořádek České republiky neobsahuje specifické právní normy dopadající na oblast kapitálového trhu. Návrh zákona přihlíží zejména k čl. 98 odst. 1 Ústavy, podle kterého lze do činnosti České národní banky zasahovat pouze zákonem.

Návrh zákona respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky, např. zásady vyplývající z pojmu demokratického právního státu (čl. 1 Ústavy), zásadu enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí (čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) a v oblasti trestání zásadu *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege* (čl. 39 Listiny základních práv a svobod).

E. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh zákona je v souladu s právem Evropské unie, s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a s obecnými právními zásadami práva Evropské unie. Návrh zákona odpovídá principům, z nichž vychází Smlouva mezi Belgickým královstvím, Dánským královstvím, Spolkovou republikou Německo, Řeckou republikou, Španělským královstvím, Francouzskou republikou, Irskem, Italskou republikou, Lucemburským velkovévodstvím, Nizozemským královstvím, Rakouskou republikou, Portugalskou republikou, Finskou republikou, Švédským královstvím, Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska (členskými státy Evropské unie) a Českou republikou, Estonskou republikou, Kyperskou republikou, Lotyšskou republikou, Litevskou republikou, Maďarskou republikou, Republikou Malta, Polskou republikou, Republikou Slovinsko, Slovenskou republikou o přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky k Evropské unii, jak bylo publikováno sdělením Ministerstva zahraničních věcí

ve Sbírce mezinárodních smluv pod č. 44/2004 Sb. m. s. Návrh zákona je v souladu s Dohodou o Evropském hospodářském prostoru jakožto i ostatním primárním a sekundárním právem Evropské unie.

F. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhovaného řešení na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty a podnikatelské prostředí České republiky

Náklady

Navrhovaná úprava nebude mít dopad na státní rozpočet. Vliv úpravy se neprojeví na životním prostředí ani na rovnosti mužů a žen a nebude mít ani sociální dopady. Z navrhovaného zákona nevyplývá zvýšení nároků na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty, zejména rozpočty obcí a krajů, protože z úpravy nevyplývají povinnosti ani opatření, jejichž zajištění by vyžadovalo vynaložení finančních prostředků. V některých případech může navrhovaná právní úprava znamenat zvýšené náklady pro Českou národní banku.

Přínosy

Hlavními přínosy navrhované úpravy jsou především lepší fungování kapitálového trhu, jeho vyšší atraktivita a posílení ochrany spotřebitele. V konečném důsledku tedy půjde o prorůstové opatření.

Vyhodnocení variant

Návrh zákona byl konzultován s Českou národní bankou a řada jejích návrhů byla zohledněna. Návrh zákona byl dále konzultován se zástupci odborné veřejnosti, zejména s Asociací pro kapitálový trh ČR.

G. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Návrh zákona je v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a s právními akty EU. Z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána, nevyplývají specifické právní normy dopadající na oblast navrhované novely zákona.

Návrh zákona je v souladu s obecnými zásadami práva Evropské unie, s právními akty Evropské unie (mimo jiné i Listinou základních práv Evropské unie) a s judikaturou evropských soudních orgánů (zejména rozsudkem ve věci C-45/08 - Spector Photo Group a Van Raemdonck, rozsudkem ve věci C-248/11 - Nilaş a další, rozsudkem ve věci C-19/11 – Geltri, rozsudkem ve věci C-604/11 - Genil 48 a Comercial Hostalera de Grandes Vinos a rozsudkem ve věci C-140/13 - Altmann a další).

Návrh novely zákona zapracovává následující směrnice a nařízení do právního řádu České republiky:

1. Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU,
2. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 596/2014 ze dne 16. dubna 2014 o zneužívání trhu (nařízení o zneužívání trhu) a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/6/ES a směrnic Evropské Komise 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES,
3. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 600/2014 ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně nařízení (EU) č. 648/2012,

4. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/57/EU ze dne 16. dubna 2014 o trestních sankcích za zneužívání trhu (směrnice o zneužívání trhu).

Případné zásahy v oblasti lidských práv novela zákona nepředpokládá. Takové potenciální zásahy jsou nicméně v souladu s mezinárodním právem z důvodu nezbytnosti naplnění legitimních cílů návrhu zákonů a eliminaci některých nežádoucích sociálních jevů, které mohou být spojeny s nedostatečnou regulací v právních řádech členských států. Tím je podle názoru předkladatele naplněn právní základ, který mezinárodní právo stanoví pro zásahy do těchto práv.

Návrh zákona také mění trestní zákoník a trestní řád. Při změně definice skutkových podstat trestných činů nebo stanovení nových skutkových podstat v trestním zákoníku bylo přihlédnuto k potřebě vymezit trestné jednání předvídatelným způsobem, jak vyžaduje čl. 7 odst. 1 Úmluvy, který zakotvuje zásadu uložení trestu jen na základě zákona, tak, aby každý mohl upravit své chování na základě znění příslušného ustanovení, případně z jeho soudního výkladu či po vyhledání odborné právní rady (viz např. Del Río Prada proti Španělsku (č. 42750/09, rozsudek velkého senátu ze dne 21. října 2013, § 79). Jednak bylo dbáno požadavku na dostatečnou jasnost vymezení skutkových podstat, jednak se nepočítá se zpětnou účinností těchto ustanovení. Změna trestního řádu spočívá pouze v úpravě terminologie, a proto se nedotýká práva na spravedlivý proces ani jiných práv stanovených Úmluvou a jejími protokoly v oblasti práva trestního.

H. Zhodnocení sociálních dopadů, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny

Navrhovaná úprava nemá sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

I. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení na životní prostředí

Návrh zákona nemá žádné dopady na životní prostředí.

J. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Navrhovaná úprava není v rozporu se zákazem diskriminace.

K. Zhodnocení dopadů ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Návrh zákona nezasahuje do ochrany soukromí či osobních údajů. Návrh zákona žádným způsobem nemění dosavadní praxi v této oblasti. Návrh zákona není v rozporu s Úmluvou o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat (vyhlášené pod č. 115/2001 Sb. m. s.), směrnicí Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně jednotlivců v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, ani se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

L. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná úprava nepředpokládá žádná korupční rizika.

M. Implementace doporučené varianty a vynucování

Vynucování

S ohledem na soukromoprávní povahu právní úpravy se ponechává ochrana ochráněných zájmů pouze soudní moci, zásadně bez zásahů exekutivy.

Přezkum účinnosti regulace

Přezkum účinnosti a vhodnosti nové úpravy za současného hodnocení dopadů regulace by měl být v souvislosti s vývojem finančního trhu průběžně prováděn Ministerstvem financí jako ústředním orgánem státní správy pro finanční trh. Zohledněny by měly být poznatky nabyté při vlastní úřední činnosti i připomínky dotčených subjektů, zejména pokud jde o praktické dopady na fungování českého kapitálového trhu.

Konzultace a zdroje dat

Návrh zákona byl konzultován s Českou národní bankou a se zástupci trhu, zejména s Asociací pro kapitálový trh ČR. Národní diskrece a možnosti změn národní úpravy byly konzultovány prostřednictvím několika konzultačních materiálů uveřejněných na internetových stránkách Ministerstva financí.

N. Zkratky

Seznam zkratek právních předpisů

CRD IV	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES
CSMAD	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/57/EU ze dne 16. dubna 2014 o trestních sankcích za zneužívání trhu (směrnice o zneužívání trhu).
MAD	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/6/ES ze dne 28. ledna 2003 o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem (zneužívání trhu)
MAR	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 596/2014 ze dne 16. dubna 2014 o zneužívání trhu (nařízení o zneužívání trhu) a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/6/ES a směrnic Evropské komise 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES
MiFID I	Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů, ve znění pozdějších předpisů
MiFID II	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU (přepřacované znění)
MiFIR	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 600/2014 ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně nařízení (EU) č. 648/2012
SŘ	Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
ST 571	Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
ST 679	Návrh zákona o spotřebitelském úvěru
ST 680	Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o spotřebitelském úvěru
TD II	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/50/EU ze dne 22. října 2013, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/109/ES o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/71/ES o prospektu, který má být zveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných

papírů k obchodování a směrnice Evropské komise 2007/14/ES, kterou se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením směrnice 2004/109/ES

ZDKT	Zákon č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
ZISIF	Zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech
ZPKT	Zákon č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů
ZoB	Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů
ZOK	Zákon č. 90/2012 Sb., obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)
ZoSP	Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
ZSÚD	Zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Seznam ostatních zkratk

ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ESMA	Evropský orgán pro cenné papíry a trhy
EU	Evropská unie
OCP	obchodník s cennými papíry
OTF	organizovaný obchodní systém
ZP	způsobilá protistrana

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K části první, Čl. I

K bodům 1 až 3 (poznámky pod čarou č. 1 a 2):

Výčet příslušných unijních předpisů uvedený v poznámkách pod čarou č. 1 a 2 se rozšiřuje o MiFID II, MiFIR a MAR. Současně se ruší odkazy na zrušené směrnice (MiFID I a MAD) a je prováděcí směrnice a nařízení. Body 1 a 2 mají dřívější účinnost, protože se jimi adaptuje MAR (účinnost již od 3. července 2016). V bodě 3 se pak pro přehlednost (s účinností od 3. ledna 2018, s ohledem na návrh Evropské komise na odložení účinnosti, u kterého předpokládáme, že bude přijat)) uvádí nové znění poznámek pod čarou z důvodu většího počtu změn.

K bodům 4 až 7 (§ 1 odst. 3):

Působnost České národní banky (a správní delikty) jsou v ZPKT upraveny nově i v návaznosti na MiFIR a MAR. Opět je zde dělená účinnost s ohledem na potřebu adaptovat MAR dříve než nabude účinnosti MiFID II a MiFIR.

K bodu 8 (§ 2, poznámky pod čarou č. 2b a 2c):

V novém § 2 se v souladu s definicemi v MiFID II vymezují pojmy vyskytující se v ZPKT na vícero místech. S ohledem na připomínku Legislativní rady vlády nejsou pojmy řazeny abecedně, jak bylo původně navrhováno, ale jsou řazeny systematicky a tématicky, dle výskytu předmětné úpravy v zákoně s tím, aby obecné pojmy předcházely pojmům specifickým. Pojmy, které se v zákoně vyskytují jen na jednom místě, jsou definovány na konci paragrafu svého prvního výskytu (např. v § 50f odst. 3 - certifikát, fond ETF, § 73d odst. 7 - likvidní trh, veřejnoprávní dluhový nástroj, § 149h odst. 3 - derivát týkající se zemědělských komodit). Pojmy „vedoucího orgán“ a „pracovník“ byly inspirovány pojmy ve vyhlášce ČNB č. 163/2014 Sb. (tato vyhláška u pojmu „vedoucí orgán“ dále rozlišuje, zda jde o „řídící orgán“ nebo o „kontrolní orgán“) i s přihlédnutím k definici pojmu „pracovník“ v návrhu zákona o spotřebitelském úvěru (ST 679). Pojmy, které byly převzaty z prováděcí směrnice k MiFID I, byly zrušeny bez náhrady a očekává se jejich definice v prováděcích nařízeních k MiFID II (jde o dnešní pojmy „osoba s řídicí pravomocí“, „osoba se zvláštním vztahem k OCP“, „klamavá informace“, „osobní obchod“). Pojem „osobní obchod“ je blíže rozveden v čl. 28 a 29 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU. Současně se přebírají pro účely tohoto zákona definice přímo použitelných předpisů EU (zejména MiFIR), které zákon používá, například „derivát“, „komoditní derivát“ či „strukturovaný finanční produkt“. Zachovávají se některé národní pojmy, jako je „majetek zákazníka“ a „údaje o osobě“, které se ale revidují s ohledem na aktuálně platné právo (např. novou soukromoprávní úpravu).

Písmeno a) definuje „zákazníka“, jako osobu, které je poskytována investiční služba (záměrně je použit průběhový čas). Vždy je třeba přihlédnout zejména k tomu, zda je mezi poskytovatelem investičních služeb a zákazníkem trvalý smluvní vztah, nikoli zda je zrovna v daném okamžiku investiční služba poskytována. Ve vztahu ke způsobilé protistraně (§ 2d) je třeba přihlédnout k tomu, že podle rec. 103 MiFID II se na způsobilou protistranu hledí jako na zákazníka (i když jde vlastně spíše o protistranu obchodu). § 15 odst. 6 upřesňuje, která pravidla jednání mají být plněna i ve vztahu k potenciálnímu zákazníkovi (tj. osobě, které

ještě není poskytnuta investiční služba), u jiných pravidel se pak potenciální zákazník výslovně zmiňuje, je-li to potřeba.

Písmeno b) nově definuje „derivát“ podle vzoru v MiFIR, nicméně protože MiFIR odkazuje na MiFID II je definice adaptována na ZPKT. Evropské předpisy používají *promiscue* s pojmem derivát i pojmy jako „derivátová smlouva“ nebo „derivátový finanční nástroj“.

Písmeno c) nově definuje „depozitní poukázku“ (*depositary receipt*), která byla doposud vymezena materiálně v § 3 odst. 2 písm. c). Tento pojem je důležitý i pro § 121a či § 15k odst. 3 písm. c). Je to pojem důležitý zejména ve vztahu k emitentům se sídlem v USA.

V písmenech d) až f) jsou definovány některé investiční služby. Definice investičního poradenství je ve stávajícím ZPKT v § 4 odst. 5, nicméně definice se v drobné míře upřesňuje, aby lépe odpovídala vymezení ve směrnici. Další podrobnosti definice investičního poradenství upravuje čl. 9 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

Písmeno g) definuje pojem „komoditní derivát“ podle vzoru MiFIR, nicméně protože MiFIR odkazuje na MiFID II je definice adaptována na ZPKT. Tento pojem má význam zejména s ohledem na limity na pozice. Je třeba upozornit, že MiFIR řadí mezi komoditní deriváty i tzv. exotické deriváty [§ 3 odst. 1 písm. j) a k)], u nichž není podkladovým aktivem komodita.

Pojmy v h) až k) jsou až na drobná upřesnění doslova převzaty ze stávající úpravy [dnes § 2 odst. 1 písm. d), e), f), i) a j)].

Pojem „vedoucí orgán“ (*management body*) nahrazuje dnešní pojem „vedoucí osoba“, doplňuje do něj však i dozorcí orgány. Směrnice umožňuje upřesnit obecnou definici v MiFID II, což Česká republika činí.

Pojem „pracovník“ je definován zejména pro účely odbornosti, ale ale použit například i v úpravě řídicího a kontrolního systému (§ 12 a násl.). Jde záměrně o velmi široký pojem, který má zahrnout veškerý personál, včetně osob vykonávající práci na dohodu (dle zákoníku práce spadají pod pojem „základní pracovněprávní vztah“), prokuristů či členů orgánů a výborů. Tento pojem však nezahrnuje vázané zástupce. Pojem se do značné míry inspiroval srovnatelnou úpravou v chystaném zákoně o spotřebitelském úvěru (ST 679).

Pojem „osoba ve vrcholném vedení“ je definicí pojmu „senior management“. V zákoně je tento pojem použit jen na několika málo výskytech [zejména v § 10 odst. 3 písm. e)] a do určité míry odpovídá dnešnímu pojmu „osoba s řídicí pravomocí“.

Pojem „majetek zákazníka“ je převzat z dnešního § 2 odst. 1 písm. h), je jen drobně upraven ve vztahu ke vkladům, aby bylo zřejmé, že je-li vklad pojištěn u Fondu pojištění vkladů, nemusí již být pokryt v Garančním fondu obchodníků s cennými papíry.

Pojem „složený produkt“ odpovídá evropskému pojmu „balíček“ (*package*, resp. *bundle*), který sice evropské právo nedefinuje a definuje namísto toho pojem „vázaný prodej“ (*cross-selling*), který ale nepoužívá. Z *guidelines* ESMA, EBA a EIOPA z prosince 2015 vyplývá, že se má rozlišovat mezi „*bundled package*“ a „*tied package*“ s ohledem na to, zda se složený produkt skládá jen z produktů, které lze sjednat samostatně či nikoli. Složeným produktem se rozumí i kombinace více služeb, či kombinace služby a produktu. Složený produkt bude zpravidla poskládán krossektorálně, čili například kombinací bankovního produktu a investičního produktu či kombinací investičního produktu a pojistného produktu.

„Trvalý nosič dat“ je v současné době materiálně vymezen v § 15e, nově je však definován jako pojem. Podrobnosti, dnes obsažené v § 15e, upravuje čl. 3 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

V písmenech r) až u), w) a x) jsou vymezeny nové pojmy dle směrnice MiFID II, kdy písmeno r) se vztahuje zejména k *execution only* (resp. vymezení jednoduchého investičního nástroje) a písmena s) až u) se týkají nové regulace algoritmického obchodování; blíže je rozvádí čl. 18 až 20 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU. Písmena w) a x) se týkají zejména OTF.

Pro situace, kdy je třeba pojmem „obchodník s cennými papíry“ označit i zahraniční subjekty z Evropské unie, které jsou *investment firm*, zavádí se pojem „evropský obchodník s cennými papíry“ (obdobnou logikou jsou vymezeny pojmy regulovaný trh a evropský regulovaný trh).

Pro lepší porozumění nařízením EU a jejich snadnější aplikaci (s ohledem na to, že terminologie práva EU se v drobnostech liší od úpravy českého zákona) upozorňujeme, že používá-li přímo použitelný předpis Evropské unie pojem

a) cenné papíry nahrazující jiné cenné papíry, rozumí se jím depozitní poukázky [§ 2 odst. 1 písm. c)], odkazuje-li tento přímo použitelný předpis Evropské unie na čl. 4 odst. 1 bod 45 MiFID II,

b) doplňkové služby, rozumí se jím doplňkové investiční služby (§ 4 odst. 3), odkazuje-li tento přímo použitelný předpis Evropské unie na čl. 4 odst. 1 bod 3 MiFID II,

c) finanční nástroj, rozumí se jím investiční nástroj (§ 3), odkazuje-li tento přímo použitelný předpis Evropské unie na čl. 4 odst. 1 bod 15 MiFID II,

d) fondem obchodovaným v obchodním systému, rozumí se jím fond ETF [§ 50f odst. 3 písm. b)], odkazuje-li tento přímo použitelný předpis Evropské unie na čl. 4 odst. 1 bod 46 MiFID II,

e) investiční podnik, rozumí se jím obchodník s cennými papíry (§ 5 odst. 1), resp. evropský obchodník s cennými papíry [§ 2 odst. 1 písm. v)], odkazuje-li tento přímo použitelný předpis Evropské unie na čl. 4 odst. 1 bod 1 MiFID II,

f) investiční služby, rozumí se jím hlavní investiční služby (§ 4 odst. 2), odkazuje-li tento přímo použitelný předpis Evropské unie na čl. 4 odst. 1 bod 2 MiFID II,

g) místo pro provádění pokynů, rozumí se jím převodní místo (§ 2 odst. 3),

h) obchodování párováním pokynů na vlastní účet, rozumí se jím párování pokynů na vlastní účet [§ 2 odst. 1 písm. w)], odkazuje-li tento přímo použitelný předpis Evropské unie na čl. 4 odst. 1 bod 38 MiFID II,

i) organizátor trhu, rozumí se jím organizátor regulovaného trhu (§ 37 odst. 1) nebo srovnatelná zahraniční osoba, odkazuje-li tento přímo použitelný předpis Evropské unie na čl. 4 odst. 1 bod 18 MiFID II,

j) povolenky na emise, rozumí se jím povolenky na emise skleníkových plynů podle zákona upravujícího obchodování s nimi (zák. č. 383/2012 Sb.),

k) třetí země, rozumí se jím stát, který není členským státem Evropské unie (§ 28 a násl.), a

l) Unie, rozumí se jím Evropská unie a Evropský hospodářský prostor (§ 195).

Vymezení pojmu „obchodní systém“ v odstavci 2 je vymezením pro celý právní řád, a je tudíž možno tento pojem používat i v jiných právních předpisech bez nutnosti odkazovat na ZPKT - to platí obdobně pro pojmy „regulovaný trh“ (§ 55 odst. 1), „evropský regulovaný trh“ (§ 55 odst. 2), „mnohostranný obchodní systém“ (§ 69 odst. 1), „organizovaný obchodní systém“ (§ 73d odst. 1), „systematický internalizátor“ (§ 17a odst. 1), „obchodník s cennými papíry“ (§ 5 odst. 1), „investiční zprostředkovatel“ (§ 29 odst. 1) a podobně. Účastníkem obchodního systému se rozumí účastník obchodního systému bez ohledu na jeho označení, tzn. i člen nebo zákazník obchodního systému. Obchodním systémem je (evropský) regulovaný trh, MTF a OTF.

Pojem „převodní místo“ je definován pro účely ZPKT v odstavci 3, protože sice bude definován v prováděcím nařízení Komise (čl. 59), ale jen pro účely příslušného článku tohoto nařízení. Nicméně domníváme se, že tento pojem by měl obdobně platit i pro ZPKT, resp. MiFID II (tato směrnice tento pojem nedefinuje, ale používá). Definice v čl. 59 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU zní takto: *„For the purposes of this Article and Articles 61 and 62, ‘execution venue’ means a regulated market, an MTF, an OTF, a systematic internaliser, or a market maker or other liquidity provider or an entity that performs a similar function in a third country to the functions performed by any of the foregoing.“* Oproti stávající úpravě v § 2 odst. 2 nedochází ke změně, jen se doplňuje organizovaný obchodní systém (OTF).

S ohledem na zrušení dnešního § 2 odst. 3 se zrušují poznámky pod čarou, jimiž se odkazuje na zrušené evropské předpisy. Prozatím nelze obdobným způsobem odkázat na pojmy, které budou definovány v prováděcích nařízeních Komise k MiFID II a MiFIR, protože tyto ještě nebyly publikovány v Úředním věstníku a máme k dispozici pouze jejich neoficiální návrhy. Nicméně čl. 2 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU vymezuje tyto pojmy: *„relevant person“, „financial analyst“, „outsourcing“, „person with whom a relevant person has family relationship“, „securities financing transactions“, „remuneration“ a „commodity“.*

K bodům 9 až 17 (§ 2a až 2d):

V § 2a až 2d se provádí jen minimum změn. Z převážné části se jedná o transpoziční ustanovení, jejichž předlohou se stala zejména Příloha II MiFID II, která pro účely této směrnice upravuje profesionální zákazníky, a ustanovení čl. 30 MiFID II zakotvující institut způsobilé protistrany.

Vypouští se již nepoužívaný pojem „penzijní fond“ a doplňuje se obecná kategorie regulované finanční instituce v § 2a odst. 1 písm. i), která je specifikována výčtem příslušných subjektů podle českého práva. Vázaní zástupci a jim obdobné osoby se nepovažují za osoby regulované finanční regulací, a proto by neměli být automaticky považováni za profesionální zákazníky. Nově je ale například za profesionálního zákazníka považován investiční zprostředkovatel. Výčet je záměrně jen demonstrativní, aby nebylo nutno jej s každou novou regulací novelizovat. Navíc tento pojem musí být vymezen obecně, aby se neztížila jeho aplikace na zahraniční subjekty podle § 2a odst. 1 písm. n). V § 2a odst. 2 se provádí drobné úpravy s ohledem na aktuální terminologii zákona o účetnictví (obdobná změna se provádí v § 2a, 9a a 16a). V § 2b odst. 1 písm. b) bodě 1 se dle směrnice upřesňuje, že do tohoto limitu se mají počítat i transakce provedené mimo obchodní systémy (OTC transakce). Vypouští se úprava v § 2b odst. 4 a v § 2d odst. 5 a 6, kterými byla transponována prováděcí směrnice k MiFID I, která bude zrušena a nahrazena prováděcím nařízením Komise (čl. 40), věcně ale nedojde k žádné změně. Pro přehlednost

se doplňují nadpisy u § 2c a 2d (když nadpisy mají § 2a a 2b), čímž se mimo jiné staví najisto, že § 2d upravuje tzv. způsobilou protistranu (*eligible counterparty*). V § 2d se doplňuje nový odstavec 4, který je novým pravidlem dle MiFID II. Trochu paradoxně tak směrnice poskytuje vyšší ochranu způsobilým protistranám oproti jiným protistranám. Domníváme se ale, že i protistranu, která není způsobilou protistranou, je třeba považovat za zákazníka (typicky při obchodování OCP na vlastní účet), čili by neměl být narušen princip, že nejvíce je regulací chráněn neprofesionální zákazník. S ohledem na připomínku Legislativní rady vlády nebyla provedena celková revize § 2a až 2d, nicméně se domníváme, že i stávající úprava konvenuje MiFID II, a to i s ohledem na to, že úprava v MiFID II se od úpravy MiFID I téměř neliší. Nicméně níže doplňujeme komentáře i k této neměněné úpravě, které je případně možno využít při jejich aplikaci (interpretace by měla být eurokonformní), tak při případných úvahách *de lege ferenda*.

§ 2a až 2d upravují zařazení zákazníků do kategorií (tzv. kategorizace zákazníků) - nicméně ZPKT pojem „kategorie zákazníků“ nepoužívá. Evropské právo rozlišuje mezi „zákazníkem, který není profesionálním zákazníkem“ (dále též „**neprofesionální zákazník**“), „profesionálním zákazníkem“ a „způsobilou protistranou“ [viz např. čl. 24 odst. 14 písm. c) nebo čl. 25 odst. 8 písm. c) MiFID II]. Profesionální zákazník na žádost se považuje za profesionálního zákazníka v rozsahu této žádosti. Ostatně i pojem „způsobilá protistrana“ se týká jen některých investičních služeb. MiFID II postavení profesionálního zákazníka na žádost nepovažuje za ekvivalentní profesionálnímu zákazníkovi, neboť se u něj výslovně nepředpokládají zkušenosti a odborné znalosti, jimiž disponuje právě profesionální zákazník. Detaily týkající se informací ohledně zařazení zákazníků do jednotlivých kategorií (kategorizace zákazníků) blíže vymezuje čl. 40 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, včetně možností požádat o nižší nebo vyšší ochranu.

Vzhledem k tomu, že ustanovení týkající se kategorizace zákazníků a pravidel jednání se zákazníky se vztahují nejen na obchodníky s cennými papíry, ale též na další osoby vykonávající podnikatelskou činnost v oblasti finančních trhů, označujeme tyto osoby v této důvodové zprávě souhrnným pojmem „**poskytovatel investičních služeb**“. Poskytovatelem investičních služeb se tak pro tyto účely rozumí nejen obchodník s cennými papíry, ale též investiční zprostředkovatel, investiční společnost poskytující investiční služby [činnosti podle § 11 odst. 1 písm. c) až f) ZISIF; viz též § 33 ZISIF], organizátor regulovaného trhu při provozování mnohostranného obchodního systému nebo organizovaného obchodního systému a zahraniční osoba poskytující investiční služby v ČR prostřednictvím pobočky podle § 24 (osoba poskytující investiční služby bez pobočky nepodléhá dohledu ČNB a tudíž se ani neřídí českým právem v takovém rozsahu jako osoba s pobočkou). Tento koncept je materiálně použit i u vázaného zástupce při vymezení „zastoupeného“ v § 32a odst. 3.

Ustanovení § 2a uvádí výčet osob, které jsou považovány za profesionální investory ve vztahu ke všem investičním službám a investičním nástrojům. Lze usuzovat, že mezinárodní institucí podle § 2a odst. 1 písm. q) se nad rámec uvedeného výčtu rozumí i Evropský stabilizační mechanismus, byť tento není v MiFID II výslovně uveden. Nepřímo však tato skutečnost vyplývá i z recitálu 33 MiFID II.

Ustanovení § 2b stanoví předpoklady, při jejichž splnění jedná poskytovatel investičních služeb s neprofesionálním zákazníkem jako s profesionálním zákazníkem (tzv. profesionální zákazník na žádost), a to buď obecně, nebo ve vztahu k určité investiční službě či investičnímu nástroji.

Stávající § 2d sice materiálně způsobilou protistranu upravuje, samotný pojem „způsobilá protistrana“ (dále též „**ZP**“) však nepoužívá. Odstavec 1 upravuje dva typy způsobilých protistran (ZP *per se* a ZP se souhlasem). Stávající § 2d odst. 2 pak upravuje ZP na žádost, ačkoli směrnice i ZP se souhlasem považuje za ZP na žádost. Navíc stávající úprava řadí mezi ZP *per se* i osoby provádějící sekuritizaci, osoby provádějící hedging, obchodníky s komoditami a osoby hospodařící s majetkem státu [§ 2a odst. 1 písm. j), k), l) a m)], což neodpovídá směrnice předloze. Kromě toho stávající § 2d odst. 2 řeší problematiku „*large undertakings*“ na úrovni zákona, nově ale toto bude upravovat prováděcí nařízení EU, proto již toto neřeší pouze zákon.

Některé podrobnosti týkající se způsobilé protistrany (§ 2d) blíže vymezuje čl. 67 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

K bodům 18 až 30 (§ 3)

Provedenými úpravami se text ustanovení § 3 zpřesňuje a více se přibližuje své evropské předloze - typicky v písm. g) a j). Zejména se doplňují nově emisní povolenky v písm. l) a řeší se vztah k OTF v písm. h) a k). Prováděné změny většinou plynou ze změny MiFID II oproti MiFID I, ale i z toho, že částečně je zde převzata i úprava z prováděcí směrnice k MiFID I, která bude nahrazena nařízením Komise - typicky § 3 odst. 7 a § 3 odst. 1 písm. i) a k). V § 3 odst. 2 písm. b) se upřesňuje úprava dluhopisům obdobných cenných papírů, aby odpovídala lépe vymezení dluhopisu v zákoně o dluhopisech. Pod tento pojem spadají i tzv. hybridní dluhopisy podle § 43 ZoDluh, u nichž je splacení dlužné částky vázáno na podmínku, což mohou být dluhopisy vzniklé sekuritizací (kde je více tranší a například juniorní tranše je splatná až po splacení seniorní a mezzaninové tranše) či tzv. perpetuita. V § 3 odst. 1 písm. c) se používá nově zavedený pojem „depozitní poukázka“. V § 3 odst. 3 se reflektuje se to, že investiční fondy již nevydávají jen akcie a podílové listy. Pojem „units“ je ale možno vnímat i šířeji, nicméně aktuálně ještě na tomto nepanuje shoda, proto zákon neřeší nesekuritizované podíly na investičních fondech, vedou se však o nich další diskuse z hlediska *de lege ferenda*. Pojmem „komerční papír“ je třeba rozumět dluhové cenné papíry se splatností do 270 dní, což je obecné chápání tohoto pojmu (tento pojem jinak není v MiFID II definován).

Čl. 5 až 8 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, upravuje:

- deriváty uvedené v § 3 odst. 1 písm. h), které mají vlastnosti velkoobchodních energetických produktů a které musí být fyzicky vypořádány,
- energetické deriváty podle § 3 odst. 1 písm. h),
- deriváty podle § 3 odst. 1 písm. i), které mají vlastnosti jiných derivátů, a
- deriváty podle § 3 odst. 1 písm. j) a k), které mají vlastnosti jiných derivátů, s ohledem na to, zda jsou mimo jiné obchodovány v obchodním systému.

Čl. 10 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, řeší měnové deriváty (FX deriváty). Čl. 11 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, pak blíže upravuje nástroje peněžního trhu a materiálně tak nahrazuje zrušený text § 3 odst. 4.

K bodům 31 až 38 (§ 4):

Úpravami ustanovení § 4 se zapracovává text oddílu A a B Přílohy I MiFID II, které uvádějí jednotlivé typy investičních služeb a činností a doplňkových služeb. Zároveň se dotčená ustanovení normativně precizují tak, aby důsledněji sledovala znění směrnice. Hlavní změnou je doplnění nové služby „organizování OTF“ (OTF je nově upravená obchodní platforma). Ostatní změny znamenají spíše jen drobná upřesnění. Dle MiFID II zahrnuje služba úschova a správa investičních nástrojů i *cash and collateral management*, čemuž odpovídají české pojmy „správa likvidity“ a „správa zajištění“, nicméně toto není třeba do zákona výslovně uvádět. Investiční poradenství je nově vymezeno jen pro účely tohoto zákona a je přesunuto z § 4 odst. 5 do § 2. Zrušuje se úprava analýzy investičních příležitostí (*investment research*), protože touto se transponovala prováděcí směrnice k MiFID I a úprava bude nově v čl. 36 a 37 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

K bodu 39 (§ 4b):

V souladu s čl. 2 odst. 1 MiFID II se upravují případy, kdy se povolení k poskytování hlavních investičních služeb nevyžaduje. Označení písmen v § 4b přesně kopíruje označení písmen ve směrnici, což by mělo usnadnit jejich aplikaci i s ohledem na směrnici. Je nutno poznamenat, že MiFID II oproti MiFID I výjimky výrazně zúžil, proto nešlo změny provést jen dílčími úpravami. Souvisejícím ustanovením je i § 17j, kdy i některé osoby spadající do výjimek musí dodržovat pravidla pro algoritmické obchodování. Významné jsou v tomto ohledu i nařízení Komise, konkrétně:

Čl. 4 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, stanoví, kdy je činnost podle § 4b odst. 1 písm. c) vykonávána příležitostně.

Prováděcí nařízení Komise (EU), kterými se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU (*RTS 20: Commission Delegated Regulation supplementing Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards for criteria to establish when an activity is considered to be ancillary to the main business*), upravuje pro účely § 4b odst. 1 písm. j) kritéria pro určení toho, kdy má být na úrovni skupiny určita činnost považována za doplňkovou k hlavní podnikatelské činnosti.

Výkladem se dospělo k závěru, že „práva propůjčená směrnicí“ v čl. 2 odst. 2 MiFID II znamenají vlastně „evropský pas“, což bylo zohledněno v transpozici tohoto ustanovení do odstavce 3.

Při vymezení „tvůrce trhu“ v odstavci 4 se doslova přejímá úprava ve směrnici, která byla v rámci diskusí shledána jako nejvhodnější, věcně by však nemělo dojít k posunu, protože definice ve směrnici se nezměnila. Proto i nadále platí, co uváděla důvodová zpráva k zákonu č. 230/2008 Sb., že účelem definice tvůrce trhu je i nadále obecně dopadat také na toho, kdo se nikoli výjimečně, nahodile či nesystematicky, obrací na veřejnost (investory), ať již sérií letáků či jiným způsobem, s úmyslem nabídnout jim odkup jejich investičních nástrojů, např. nabytých v kupónové privatizaci. Taková aktivita by měla být posouzena jako investiční služba podléhající režimu licence a dohledu.

K bodům 40 až 42 (§ 5):

Odstavec 1 se precizuje tak, že obchodník s cennými papíry (dále též „OCP“) je vymezen podle toho, zda je oprávněn poskytovat investiční služby, nikoli podle toho, zda je skutečně poskytuje. V odstavci 2 se aktualizují odkazy a zpřesňuje se jejich výčet. V odstavci 3 se staví najisto, že obchodníkem s cennými papíry se v tomto zákoně rozumí také banka, ačkoli nemá samostatné povolení k činnosti OCP. Současný ZPKT sice hovoří o „obchodníkovi s cennými papíry, který není bankou“, nicméně jen z tohoto se obtížně dovozovalo, že banka je obchodníkem s cennými papíry, ač nemá povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry, ale „jen“ bankovní licenci k poskytování investičních služeb. Přitom novela v souvislosti se CRD IV v odstavci 2 jasně vymezila ustanovení, v nichž se pod pojem obchodník s cennými papíry nemá subsumovat i pojem „banka poskytující investiční služby“.

K bodům 43 až 46 (§ 6):

Doplňuje se nadpis § usnadňující orientaci v zákonném textu.

Zavádí se nové znění odstavce 1, které stanoví požadavky, které musejí být splněny, aby ČNB udělila povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry. Do značné míry jde o obdobu stávajícího odstavce 1, je ale provedena řada upřesnění a doplnění, čili není možné toto provést dílčími úpravami. Zcela nové je ale vlastně jen písmeno l). Ustanovení § 6 odst. 1 v nové verzi pak bylo předobrazem i dalším obdobným ustanovením, zejména § 28a, § 30, § 38 a § 75.

Systematika vychází z následující logiky - nejprve se řeší právní forma (ta již není v návěti), dále se řeší sídlo, pak důvěryhodnost, nato otázky související s kapitálem (počáteční kapitál, kvalifikované účasti, úzké propojení), tedy korporátní otázky. Vlastní meritum posuzování splnění předpokladů leží na předloženém obchodním plánu (*business plan*), který nejenom říká, o jak rozsáhlé činnosti se má jednat, ale slouží zejména k posouzení toho, zda je společnost dostatečně připravena na výkon činnosti (věcné, personální a organizační předpoklady). Následuje posouzení vedoucího orgánu, čili osob, které budou celé podnikání fakticky zaštiťovat. Další požadavky jsou pak specifika, která se například uplatní jen pro některé žádosti.

Nově zákon výslovně stanoví, že žadatel může být i zakladatel společnosti, pokud společnost ještě není zapsána v obchodním rejstříku. Úprava se v tomto ohledu inspirovala ZISIF. Vzhledem k tomu musí být i úprava v písmenech formulována i v budoucím čase, kdy sice založená, ale nevzniklá, společnost nemůže většinu požadavků naplnit před zápisem do obchodního rejstříku. To ale nebrání tomu, aby ČNB o žádosti rozhodla.

V požadavku stanovenému v písmeni a) se nově neuvádí povinnost ve vztahu k akciové společnosti, aby vydávala pouze listinné akcie na jméno nebo zaknihované akcie, neboť tuto problematiku již řeší zákon č. 134/2013 Sb., o některých opatřeních ke zvýšení transparentnosti akciových společností a o změně dalších zákonů.

K písm. b) – Ustanovení je v platném ZPKT v písmeni b), zároveň se jedná o požadavek MiFID II, který upravuje, kdy je Česká republika domovským státem a kdy je tedy ČNB příslušná o žádosti o povolení rozhodnout.

K písm. c) a d) – Tato ustanovení jsou v § 6 ZPKT již nyní, jsou však nově naformulovány. Posuzování důvěryhodnosti nově upravuje § 197. U nově zakládané společnosti není potřeba důvěryhodnost posuzovat, protože se ještě nemohla dopustit žádných nekalostí. Důvěryhodnost zakladatelů se posuzuje v rámci písmen e) a f). Vypouštěn je požadavek na úplné splacení základního kapitálu, když toto již pokrývá požadavek na výši počátečního

kapitálu, když jeho vlastnosti jsou upraveny v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky [viz § 2 odst. 1 písm. i) ZPKT ve znění této novely] a patří mezi ně i povinnost plného uhrazení. Důležitější je mít počáteční kapitál v minimální výši.

K písm. e) a f) – Tato ustanovení jsou nyní v písmeni h) a i), byla však přeformulována s ohledem na změnu návětí. Zároveň je toto ustanovení transpozicí čl. 10 odst. 1 a 2 MiFID II.

K písm. g) a h) - Jde o transpozici čl. 7 odst. 2 MiFID II, podle kterého OCP poskytne veškeré informace nezbytné k tomu, aby se mohl příslušný orgán (tedy ČNB) přesvědčit, že OCP k okamžiku prvního udělení povolení přijal veškerá opatření nutná ke splnění svých povinností. Součástí takových informací je i plán obchodních činností, v němž jsou mimo jiné uvedeny typy předpokládaných obchodních činností a organizační struktura.

Novela v písmeni i) reflektuje změny v § 10, které upravují požadavky na vedoucí orgán a jeho členy. V dnešní úpravě jde o písmeno g). Požadavek na 2 vedoucí osoby byl materiálně přesunut do § 10 odst. 1.

Ustanovení písmene k) je transpozicí čl. 18 odst. 1 až 3 MiFID II a reflektuje požadavky kladené na provozovatele mnohostranného obchodního systému. V zásadě jde o dnešní písmeno j).

Ustanovení písmene l) je transpozicí čl. 20 odst. 7 MiFID II a reaguje na zavedení nového typu obchodního systému, tzv. organizovaného obchodního systému (§ 73d a násl. ZPKT). Jde o nové ustanovení. Organizovat OTF může i organizátor regulovaného trhu (§ 38), či osoba ze země mimo EU (§ 28a).

V odstavci 2 se precizuje toto ustanovení tak, aby bylo zřejmé, že slovem „povolení“ se vlastně myslí „rozhodnutí o udělení povolení“. Z hlediska správního řádu totiž ČNB fakticky nevydává „povolení“, ale „rozhodnutí o udělení povolení“. Současně se řeší otázka „poskytovatelů služeb hlášení údajů“, kdy tato služba se má u OCP a organizátora regulovaného trhu stát podle směrnice „součástí povolení“. Toto řeší i související úprava v § 1 odst. 3 ZoB, ač MiFID II výslovně toto neupravuje, logicky se domníváme, že jde o chybu směrnice, kterou je třeba překlénout výkladem, jinak by banky byly v nerovném postavení oproti OCP.

Odstavec 3 vychází z požadavku MiFID II, který v čl. 21 odst. 1 stanoví povinnost, aby OCP trvale dodržoval licenční požadavky podle odstavce 1.

Odstavce 4 pak vychází z požadavku v čl. 9 odst. 5 a čl. 21 odst. 2 MiFID II, aby OCP oznámil každou významnou změnu týkající se požadavků na obchodníky s cennými papíry. Pro oznamování změn ohledně vedoucího orgánu je speciální úprava v § 10a. Obdobně i pro schvalování kvalifikovaných účastí platí zvláštní úprava.

K bodu 47 (nadpis pod § 6a):

Toto ustanovení zpřesňuje nadpis pod § 6a, čímž novela sleduje usnadnění orientace v textu zákona.

K bodu 48 [§ 6a odst. 2 písm. a)]:

Jedná se o legislativně technickou změnu směřující k precizaci zákona.

K bodu 49 (§ 6a odst. 5):

Jedná se o legislativně technickou změnu, kterou se napravuje odkaz v zákoně.

K bodu 50 (§ 6a odst. 7):

Novelizační bod ruší ustanovení, neboť jeho obsah byl přesunut do § 145, kam obsahově náleží. Novela tímto sleduje zpřehlednění textu zákona.

K bodu 51 (§ 6b):

Ustanovení byla zrušena pro nadbytečnost.

K bodu 52 (§ 7):

Toto ustanovení upravuje řízení o žádosti o povolení k činnosti OCP a o registraci další podnikatelské činnosti OCP. Ustanovení zjednodušuje a zlevňuje proces podání těchto žádostí, neboť obligatorně stanoví pouze elektronickou formu těchto žádostí. Obdobné změny jsou prováděny v § 7, 10d, 14c, 19, 20, 28, 30a, 38, 39, 45, 46, 75, 90a, 192b a 198 (body 52, 61, 91, 160, 161, 163, 164, 177, 178, 183, 186, 187, 196, 197, 198, 199, 245, 250, 251, 344, 345, 354 a 355).

Novelizační bod transponuje do českého právního řádu čl. 7 odst. 3 MiFID II, který stanoví lhůtu 6 měsíců pro rozhodnutí o žádosti o povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry.

Náležitosti žádosti o povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry nově neupravuje zákon ani prováděcí vyhláška, ale stanoví je prováděcí nařízení Komise (EU), kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

K bodu 53 (zrušení § 7a):

Novelizační bod ruší toto ustanovení, neboť zároveň novelou dochází k přesunu obsahu tohoto ustanovení do § 149m až 149p.

K bodu 54 (zrušení § 8):

Ustanovení věcně přesunuto do § 149k odst. 1 písm. a).

K bodu 55 (§ 8a odst. 2 a 3):

Jedná se o terminologické sjednocení zákona a úpravy odkazů v zákoně.

K bodům 56 (§ 9aj odst. 1):

Provádí se drobné úpravy s ohledem na aktuální terminologii zákona o účetnictví. Obdobná změna se provádí v § 2a, 9aj a 16a.

K bodu 57 (§ 9ap odst. 1):

Napříč ZPKT se sjednocují odkazy na evropské orgány dohledu, zde konkrétně na Evropský orgán pro bankovníctví (EBA).

K bodu 58 (oddíl 3):

Novelizační bod v souladu s požadavky MiFID II nahrazuje ustanovení o vedoucích osobách úpravou vedoucího orgánu a jeho členů. Tento novelizační bod je transpozicí čl. 9 MiFID II a dále vychází z požadavků čl. 88 odst. 1 a čl. 91 odst. 2 a 3 CRD IV. Protože MiFID II vychází ze CRD IV a do značné míry úpravu přebírá, jsou relevantní i související recitály CRD IV, zejména rec. 53 až 60 CRD IV.

Novela zavádí nový pojem vedoucí orgán, což je spíše teoretický koncept, podle kterého určité osoby na finančním trhu musí mít jeden vedoucí orgán, který má alespoň 2 členy, kteří

musí být v obchodní společnosti výkonní a skutečně řídit činnost, tedy nemohou mít jen částečnou výkonnou pravomoc. Jde o tzv. pravidlo 4 očí, ze kterého vyplývá nutnost, aby tyto osoby měly víceméně rovné postavení. Právní úprava neřeší, kolik má být „nevýkonných členů“ vedoucího orgánu. Vedoucí orgán bude vždy jeden, i když bude tvořen více korporátními orgány.

Typicky u akciové společnosti (dualistické) bude představenstvo a dozorčí rada dohromady tvořit vedoucí orgán (ačkoli z hlediska korporátního nebudou jedním orgánem). Obdobně jednatelé budou tvořit vedoucí orgán bez ohledu na to, zda jsou kolektivním orgánem nebo nikoli (a bude-li vytvořena dozorčí rada, pak budou vedoucím orgánem i s dozorčí radou).

Pojem „vedoucí orgán“ však nelze vnímat čistě z hlediska korporátního práva, ačkoli z něj čerpá, když využívá jeho pojmy (tento pojem je definován s využitím pojmů korporátního práva, sám ale není pojmem korporátního práva, ale je pojmem regulace finančního trhu, s evropským obsahem). Statutární ředitel není členem vedoucího orgánu z titulu toho, že je statutárním ředitelem, ale z titulu členství ve správní radě.

Dva jednatelé, kteří netvoří kolektivní orgán, budou tvořit jeden vedoucí orgán, nikoli více.

Monistická akciová společnost nemusí mít 2 statutární ředitele. Nejedná se o nepřímou novelu zákona č. 90/2012 Sb., obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) (dále též jen „**ZOK**“), ale o adaptaci úpravy v ZOK na potřeby regulace finančního trhu, kdy je pro účely finančního trhu důležitější správní rada než statutární ředitel. Pokud členové dozorčí rady neřídí činnost (přičemž oni ji řídit mohou, byť ne z titulu toho, že jsou členy dozorčí rady, ale z jiného titulu, např. že jde o ředitele), pak nemohou být počítáni mezi 2 osoby, které skutečně řídí činnost. Požadavky na členy vedoucího orgánu ale musí splňovat i osoby, které neřídí činnost.

§ 10a v souladu s čl. 9 odst. 5 MiFID II ukládá obchodníkovi s cennými papíry povinnost oznamovat ČNB změnu týkající se členství vedoucího orgánu. Materiálně tak nahrazuje stávající schvalování vedoucích osob. Předkladatel dospěl k závěru, že rozhodnutí ČNB by neměla narušovat právní jistotu při soukromoprávních jednáních. Pokud byl statutární orgán řádně jmenován a zapsán do obchodního rejstříku, není žádoucí se zpětně domáhat zneplatnění tohoto jmenování, včetně provedených soukromoprávních úkonů. Jednalo by se o nepřímou novelu soukromoprávních předpisů. Má-li toto být žádoucí, pak je třeba upravit ZOK a občanský zákoník. Soukromé právo ale má být uplatňováno nezávisle na právu soukromém. Tím není nijak dotčena možnost ČNB odvolat člena vedoucího orgánu (či odejmout povolení licencované osobě), avšak s účinky *ex nunc*, nikoli s retroaktivními účinky *ex tunc*.

Aby byla úprava vedoucího orgánu maximálně sladěna s požadavky kladenými MiFID II, nemá ČNB nadále pravomoc členy vedoucího orgánu a vedoucí orgán schvalovat, avšak dohlíží, zda obchodníci s cennými papíry trvale splňují požadavky kladené ZPKT, tedy i co se požadavků na vedoucí orgán a jeho členy týká. ČNB má v první řadě povinnost upozornit OCP, že chystaná změna ve vedoucím orgánu vede k domněnce, že OCP nebude nadále splňovat požadavky ZPKT. OCP by se měl řídit stanoviskem ČNB.

Vzor a způsob oznámení podle § 10a odst. 1 upravuje prováděcí nařízení Komise (EU), kterým se provádí MiFID II.

K bodům 59 a 60 (§ 10d odst. 3):

Novelizační bod transponuje ustanovení čl. 12 odst. 2 MiFID II, které mimo jiné stanoví, že příslušné orgány (tedy ČNB) mohou vznést další žádost o doplnění nebo objasnění informací, ale takový postup nesmí vést ke stavení lhůty pro posouzení. ČNB má možnost žádat o doplnění informací vícekrát, ale lhůtu pro posouzení je možné stavit pouze jednou.

Zároveň novela upravuje nesprávně uvedený termín a jednotně nadále používá termín „stavení lhůty“, nikoli „přerušování lhůty“.

K bodu 61 (§ 10d odst. 4):

Ustanovení zjednodušuje a zlevňuje proces podání žádosti, neboť obligatorně stanoví pouze elektronickou formu žádosti. Obdobné změny jsou prováděny v § 7, 10d, 14c, 19, 20, 28, 30a, 38, 39, 45, 46, 75, 90a, 192b a 198 (body 52, 61, 91, 160, 161, 163, 164, 177, 178, 183, 186, 187, 196, 197, 198, 199, 245, 250, 251, 344, 345, 354 a 355). Náležitosti žádosti stanoví prováděcí nařízení Komise (EU), kterými se provádí MiFID II.

K bodu 62 (§ 10d odst. 6):

Novelizační bod precizuje ustanovení tím, že do návětí tohoto ustanovení vkládá slova „s ohledem na zajištění řádného a obezřetného vedení obchodníka s cennými papíry nejsou důvodné obavy z“, čímž zároveň harmonizuje toto ustanovení s čl. 13 odst. 1 písm. a) MiFID II.

Podmínky, které musejí být splněny, aby ČNB žádosti podle odstavce 6 vyhověla, upraví prováděcí nařízení Evropské komise k MiFID II.

K bodu 63 [§ 10d odst. 6 písm. b)]:

Ustanovení písmene b) reflektuje změny v § 10 a § 10a, které upravují vedoucí orgán.

K bodu 64 [§ 10d odst. 7 písm. b)]:

Novelizační bod aktualizuje ustanovení úpravou odkazu z původního § 8 nově na § 149k odst. 1 písm. a) v rámci povinnosti ČNB spolupracovat s orgány dohledu.

K bodu 65 (zrušení oddílu 1 části druhé hlavy II, § 11a):

Novelizačním bodem se zrušuje ustanovení stanovující povinnost obchodníka s cennými papíry poskytovat investiční služby s odbornou péčí (*lege artis*) z důvodu jeho přesunu do § 15 odst. 1. Cílem je *de lege ferenda* harmonizace úpravy odborné péče ve všech sektorových zákonech, nyní se provádí harmonizace alespoň v ZPKT. Vymezení odborné péče se inspiruje platným § 32 odst. 1 a § 41. Nově je tato povinnost stanovena u jednotlivých subjektů z důvodu drobných rozdílů, typicky v zájmu koho se má jednat a jaká dodatečná pravidla mají být plněna (někdy se však pro zjednodušení jen odkazuje na obdobné použití § 15 odst. 1). Konkrétně se jedná o: obchodníka s cennými papíry (§ 15 odst. 1), pobočky zahraničního poskytovatele investičních služeb [§ 24 odst. 5 písm. c) a § 28b odst. 3], investičního zprostředkovatele (§ 32 odst. 6), vázaného zástupce [§ 32k písm. f)], organizátora regulovaného trhu (§ 41), poskytovatele služeb hlášení obchodů (§ 76 odst. 2) a provozovatele vypořádacího systému (§ 90 odst. 3).

K bodu 66 (§ 12 až 12b):

Dochází k harmonizaci úpravy řídicího a kontrolního systému (ŘKS) podle ZPKT s jinými sektorovými zákony (např. ZISIF). *De lege ferenda* se předpokládá co největší harmonizace ve všech zákonech na finančním trhu i s ohledem na to, že ČNB v zásadě všechny podrobnosti upravuje jedinou vyhláškou, a to vyhláškou č. 163/2014 Sb.. I pro účely dohledu

je žádoucí, aby úprava byla v základních principech totožná. Samotné směrnice se v předmětných úpravách navzájem inspirují a k harmonizaci tak dochází i na úrovni EU.

V § 12 dochází k transpozici čl. 16 odst. 1 MiFID II a precizaci transpozice čl. 109 odst. 1 CRD IV.

V § 12a převážně nedochází ke stanovení nových povinností, ale jde o přesun již stávajících povinností týkajících se řídicího a kontrolního systému. Dále dochází ke změně směřující k usnadnění orientace v zákoně, kdy se pod označením paragrafu nově zavádí nadpis.

§ 12a odst. 1 stanovuje, co vše je povinnou součástí řídicího a kontrolního systému obchodníka s cennými papíry. Jedná se zároveň o transpozici čl. 16 odst. 2 a druhého pododstavce odst. 5 MiFID II. Odstavec 1 dále stanovuje další obligatorní náležitosti řídicího a kontrolního systému a jedná se o transpozici čl. 16 odst. 3 prvního pododstavce, odst. 4 a odst. 5 třetího pododstavce a čl. 23 odst. 1 MiFID II. Dále dochází ke zpřesnění transpozice čl. 88 odst. 1 a čl. 91 odst. 1 a 7 CRD IV. Řídicí a kontrolní systém musí zahrnovat strategické a operativní řízení, organizační uspořádání (a to včetně například řádných administrativních a účetních postupů a vnitřních předpisů), systém řízení rizik a vnitřní kontroly, systém vnitřní a vnější komunikace, systém řízení střetů zájmů, kdy v ustanovení odstavce 1 písmene h) dochází ke zpřesnění transpozice čl. 88 CRD IV, jelikož jeho transpozice není úplná. Obchodník s cennými papíry doposud není explicitně povinen rozpoznávat a řídit možné střety zájmů (např. střet zájmů zaměstnance vzhledem k jeho členství v orgánu jiné podnikatelské právnické osoby s obdobnou činností, jakou má obchodník s cennými papíry), zároveň se do odstavce 1 písmene h) transponuje čl. 16 odst. 5 třetí pododstavec a čl. 23 odst. 1 MiFID II, který stanovuje, že pravidla vnitřní kontroly zahrnují i kontinuální opatření týkající se zabezpečení a prověřování prostředků pro přenos informací a ochrany dat, včetně zamezení jejich úniku či neautorizovaného přístupu k nim, a to za účelem zachování důvěrnosti dat), kontrolní a bezpečnostní opatření při zpracování a evidenci informací, vyřizování stížností, zajišťování důvěryhodnosti a odborných znalostí osob, pomocí kterých obchodník s cennými papíry vykonává svou činnost, pravidla pro uzavírání obchodů apod.

§ 12a odst. 2 je transpozicí čl. 74 odst. 2 CRD IV a nejedná se o stanovení nové povinnosti, ale pouze o přesun ustanovení ze stávajícího znění § 12a odst. 2. Stejně tak § 12a odst. 3 a 4 jsou transpozicí čl. 88 odst. 1 a čl. 92 a násl. CRD IV a nejedná se o stanovení nových povinností, ale pouze o přesun ustanovení ze stávajícího § 12a odst. 6 a § 12b odst. 3.

Prováděcí nařízení Evropské komise k MiFID II, upravuje další požadavky na řídicí a kontrolní systém a řízení střetů zájmů. Konkrétně další požadavky na řídicí a kontrolní systém upravují čl. 21 až 38 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

V § 12b dochází ke zpřesnění transpozice čl. 109 odst. 2 a 3 CRD IV. Dále dochází ke změně směřující k usnadnění orientace v zákoně, kdy se pod označením paragrafu nově zavádí nadpis. Pro usnadnění orientace v zákoně je zároveň do toho ustanovení soustředěna úprava řídicího a kontrolního systému na konsolidovaném základě (na rozdíl od ustanovení § 12a, který obsahuje úpravu řídicího a kontrolního systému na individuálním základě).

K bodu 67 (§ 12ba a 12bb):

Novelizačním bodem dochází k transpozici čl. 16 odst. 3 druhého až šestého pododstavce MiFID II.

§ 12ba odst. 1 až 3 stanovují povinnost obchodníků s cennými papíry udržovat, uplatňovat a přezkoumávat postupy pro schvalování investičních nástrojů (včetně jejich významných změn) před jejich uvedením na trh či nabídnutí zákazníkům. Postupy zahrnují i povinnost obchodníka s cennými papíry určit cílový trh, tedy cílovou skupinu koncových zákazníků v příslušné kategorii zákazníků, která bude stanovena pro každý investiční nástroj a bude zohledňovat posouzení veškerých rizik souvisejících s daným cílovým trhem a soulad zamýšlené distribuční strategie s tímto cílovým trhem.

§ 12ba odst. 4 je transpozicí čl. 9 prováděcí směrnice, kterou se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU a blíže upravuje co je součástí postupů obchodníka s cennými papíry, který vytváří investiční nástroj nabízený zákazníkům.

§ 12ba odst. 5 stanoví, že při nabízení investičních nástrojů (nebo jejich uvádění na trh) musí obchodník s cennými papíry průběžně zohledňovat veškeré skutečnosti, které mají potenciál ovlivnit rizika spojená s trhem, na kterém jsou tyto investiční nástroje umísťovány, a zároveň posuzuje skutečnost, zda dané investiční nástroje splňují potřeby trhu a zda jsou v souladu s distribuční strategií daného trhu.

Dle § 12ba odst. 6 OCP, který vytváří investiční nástroj, má povinnost poskytnout distributorovi veškeré informace související s investičním nástrojem a postupem jeho schvalování. Další požadavky na řízení produktů podle § 12ba odst. 1 až 5 upravují čl. 45 a 46 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

Dle nového § 12bb (který je transpozicí čl. 16 odst. 3 třetí pododstavec MiFID II) za předpokladu, že OCP nabízí investiční nástroj, který sám nevytváří, či nabízí poradenství týkající se takového investičního nástroje, má povinnost zavést vhodné postupy k získání výše popsanych informací a dále se s těmito informacemi seznamovat.

K bodům 68 až 71 (§ 12c):

Pod označení paragrafu nově vkládá nadpis. Dále se doplňuje vedení evidence imobilizovaných cenných papírů. Ruší se písmeno b) a z toho důvodu se upravuje odkaz ve stávajícím písmeni e).

K bodům 72 a 73 (§ 12d odst. 1 a 2)

Novelizačním bodem dochází k harmonizaci úpravy řídicího a kontrolního systému ve vztahu k outsourcingu podle ZPKT s jinými sektorovými zákony (např. ZISIF). Zároveň dochází k zpřesnění transpozice čl. 16 odst. 5 prvního pododstavce věty první a druhé týkajícího se outsourcingu. Z vyhlášky ČNB se přebírá ustanovení, že pověřením jiné osoby není dotčena odpovědnost OCP [i s ohledem na zrušení zmocnění v § 12f písm. b)]. Formulace se inspirovala v § 24 ZISIF.

K bodu 74 (§ 12e odst. 3):

Dochází ke sjednocení terminologie v celém textu zákona, pokud jde o označení „auditor“, kdy podle zákona o auditorech pojem „auditor“ zahrnuje „statutárního auditora“ i „auditorskou společnost“. Tímto pojmem není myšlen „interní auditor“. Nedochozí k věcné změně. Obdobná změna se provádí v § 12e, § 16a ZPKT a v § 8 ZDKT.

K bodu 75 (§ 12e odst. 4):

Ustanovením § 12e odst. 4 se transponuje čl. 16 odst. 10 MiFID II, který zakazuje poskytovatelům investičních služeb (tedy i obchodníkům s cennými papíry) uzavřít smlouvu o finančním zajištění převodem vlastnického práva za účelem zajištění dluhů zákazníka s neprofesionálním zákazníkem.

K bodům 76 až 79 (§ 12f):

Novelizačními body dochází k úpravě zmocnění ČNB k vydání prováděcího právního předpisu v souvislosti s nově transponovanými články MiFID II a prováděcí směrnici, kterou se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU. Dále se jedná o legislativně technickou opravu usnadňující orientaci v zákonném textu, kdy se pod označení paragrafu nově vkládá nadpis.

K bodům 80 až 82 [nadpis pod § 12g, § 12h a § 12i]:

Jedná se o legislativně technickou opravu usnadňující orientaci v zákonném textu, kdy se pod označení paragrafu nově vkládá nadpis.

K bodům 83 až 85 (§ 12i):

Do § 12i, který upravuje materii *whistleblowingu* se vkládá MAR a MiFIR mezi výčet předpisů, jejichž dodržování zákon prostřednictvím *whistleblowingu* vyžaduje a podporuje. V odstavci 3 se jedná o legislativně technickou opravu.

K bodu 86 (§ 12j a poznámky pod čarou č. 57 a 58):

Obdobné změny jsou prováděny v § 12j ZPKT, § 9a ZoB a v § 7ae ZSÚD. Jde o upřesnění transpozice CRD IV, kdy do dnešního dne jsou podrobnější pravidla obsaženy ve vyhlášce ČNB č. 163/2014 Sb. S ohledem na diskuse, zda je toto ústavně konformní, se úprava přesouvá do zákona. Zejména se upřeshňuje, že odměňování nemusí upravovat stanovy a že postačí rozhodnutí valné hromady. Protože nejde o transpozici MiFID II, navrhuje se dřívější účinnost.

K odstavci 1:

Pravidla pro rozhodování valné hromady o odměňování jsou stanovena v zákoně. Pouze valná hromada a pouze na návrh statutárního orgánu vypracovaný podle nařízení Evropské komise v přenesené pravomoci (EU) č. 604/2014 může rozhodovat o vyšších variabilních odměnách. Oproti dosavadní úpravě není již potřeba upravovat odměňování ve stanovách. Rovněž se ruší dosavadní § 12j písm. b) ZPKT, když i u společností s německým modelem a u společností s monistickým systémem vnitřní struktury se zakládá výlučná působnost valné hromady k rozhodování o variabilních odměnách. Pokud jde o stanovení osob s rizikovým profilem na činnost obchodníka s cennými papíry, odkazuje se na přímo použitelné nařízení Evropské komise (EU) č. 604/2014. Nařízení upravuje, kdo je takovou osobou (např. to vyplývá z členství v orgánu) nebo jak takovou osobu určit.

K odstavci 2:

Valná hromada může rozhodovat pouze na návrh statutárního orgánu, který může takový návrh se znalostí situace v obchodníkovi s cennými papíry a v souladu s nařízením Evropské komise v přenesené pravomoci (EU) č. 604/2014 zpracovat. Výslovně se vylučuje předložení návrhu jiným svolatelem. Jiný svolatel nemůže identifikovat osoby s rizikovým vlivem. Obsah odůvodnění návrhu je stanoven v souladu s čl. 94 odst. 1 písm. g) CRD IV. Ustanovení § 12j odst. 2 předpokládá, že pravidla odměňování schvalována valnou hromadou se mohou

u jednotlivých osob, resp. skupin osob s rizikovým profilem lišit (jinak u výkonné funkce, jinak u člena kontrolního orgánu apod.).

K odstavci 3:

Odstavec 3 upravuje proces schvalování rozhodnutí valné hromady o vyšších variabilních odměnách. Transponuje čl. 94 odst. 1 písm. g) bod (ii) druhá a šestá alinea CRD IV. Vylučují se ustanovení zákona o obchodních korporacích o právu akcionáře uplatňovat návrhy a protinávrhy, případně zvláštní úprava ve stanovách. Společníci hlasují o návrhu statutárního orgánu en bloc a nemají možnost na návrhu nic měnit. Tímto způsobem je zajištěno, že budou schváleny vyšší variabilní odměny pro osoby s rizikovým vlivem v souladu s evropskou regulací a zabráněno nepromyšleným změnám navrženým akcionáři.

K odstavci 4:

V odstavci 4 se upravuje způsob, jakým lze revokovat rozhodnutí valné hromady. Lze měnit dílčí parametry (např. nové vymezení osob s rizikovým vlivem nebo jiná výše stropu pro osoby s rizikovým vlivem, pokud neodporuje hranici stanovené v CRD IV), ale v takovém případě podá statutární orgán nový odůvodněný návrh a uplatní se postup podle odstavce 1 až 3. Valné hromadě je tímto ustanovením umožněno revokovat své dřívější rozhodnutí i tak, že rozhodnutí zruší en bloc, a to i bez návrhu statutárního orgánu. V takovém případě může nechat svolat valnou hromadu také kvalifikovaný akcionář.

K odstavcům 5 a 6:

Ustanovení řeší situaci, kdy bude existovat nové rozhodnutí valné hromady o výši odměn. Pokud obchodník s cennými papíry přestane splňovat kapitálové požadavky, statutární orgán svolá valnou hromadu, která zruší navýšení odměn. Osoby s rizikovým vlivem by ovšem mohly odmítnout souhlasit se změnou smlouvy, proto se u smluv o výkonu funkce předpokládá pozbytí účinnosti ustanovení, které stanoví poměr mezi pevnou a pohyblivou složkou, pokud valná hromada přijme nové rozhodnutí (ať už modifikaci předchozího, nebo jeho zrušení en bloc). U osob v pracovním poměru existuje značná variabilita stanovení odměn (např. vnitřním předpisem, mzdovým výměrem, tabulkami apod.). Pokud by splnily podmínky stanovené obchodníkem s cennými papíry pro přiznání odměn, pak by odměny bylo nutné vyplácet a nové rozhodnutí valné hromady by se použilo až u nově uzavíraných pracovních smluv. Navržené ustanovení je reakcí na tento problém. Právní jednání, kterým se stanoví výše odměny zaměstnance, lze po uplynutí jednoho roku ze strany obchodníka s cennými papíry jednostranně změnit.

K bodům 87 a 88 (§ 13 a poznámka pod čarou č. 3a):

V odstavci 1 se zavádí povinnost obchodníka s cennými papíry vést v deníku obchodníka i evidenci dokumentů podle § 17 odst. 6 (dnešní § 17 odst. 2), tedy uzavřených smluv, ze kterých mimo jiné vyplývají vzájemná práva a povinnosti mezi obchodníkem s cennými papíry a jeho zákazníkem. V odstavci 3 dochází k vypuštění odkazu na úpravu obsaženou v prováděcím nařízení Evropské komise k MiFID I, které materiálně nahradil MiFIR (viz jeho čl. 25). Deník OCP úzce souvisí s § 17, nicméně je národní úpravou vyžadovanou ČNB pro účely účinného dohledu nad kapitálovým trhem. Viz též odkazy na obdobné použití § 13 v § 24 odst. 5 písm. a), v § 28b odst. 3 a v § 32 odst. 4. Některá specifika ve vztahu k § 17 upravují čl. 68 až 71 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU. Viz též čl. 25 a 31 MiFIR.

K bodu 89 (nadpis dílu 3, v části druhé hlavě II):

Jedná se o legislativně technickou opravu, kterou se precizuje nadpis dílu.

K bodu 90 (§ 14 a 14a):

Ustanovení týkající se členů vedoucího orgánu byly přesunuty do § 10 a 10a. I když ustanovení je směřováno primárně na OCP, jeho pracovníky a vázané zástupce, obdobně se použije i na investiční zprostředkovatele (viz § 32 odst. 5), vázané zástupce jiných subjektů než OCP [viz § 32k písm. a)] i zahraniční osoby s pobočkou (viz § 28b odst. 3). V případě osob, které přímo podílejí na distribuci [distribuce je vymezena jako poskytování hlavních investičních služeb uvedených v § 4 odst. 2 písm. a) nebo e)] je pak vyžadována maturita a odborná zkouška (jde o harmonizaci požadavků na distribuci finančních produktů prováděnou i v jiných zákonech, například v zákonu o úvěrech pro spotřebitele, která zatím funguje v oblasti distribuce penzijních produktů). Mezi osoby podílející se na distribuci jsou zařazeny i vedoucí osoby, které za distribuci odpovídají (aniž by produkty přímo nabízely). Cílem § 14a odst. 1 není limitovat jednání statutárního orgánu dle soukromoprávní úpravy, ale stanovit, které osoby mají mít odbornou zkoušku. Pouze tyto osoby se mohou podílet na distribuci. Rozpor s tímto požadavkem je rozporem s veřejnoprávní úpravou a měl by být postihován správními sankcemi.

K bodu 91 (§ 14b až 14h):

Specificky a nově je upravena odborná způsobilost. S ohledem na dosavadní zkušenosti s ověřováním odborné způsobilosti v sektoru financí, které ukazují na silnou formálnost nezaručující kvalitu, stát deleguje zkušební systém na soukromoprávní subjekt a zřizuje tak, obdobně jako v případě zprostředkovatelů penzijního spoření či poskytovatelů spotřebitelského úvěru, nový subjekt, tzv. akreditovanou osobu, jež má výlučné oprávnění pořádat zkoušky zaměřené na prokázání odborné způsobilosti v oblasti poskytování investičních služeb.

Získání akreditace nebude nijak institucionálně omezené, pořádat odborné zkoušky bude moci každá osoba, a to jak právnická, tak fyzická, která splní zákonem stanovené požadavky. Možné omezení dostupnosti licence akreditované osoby pouze na určité typy institucí (profesní asociace, vzdělávací zařízení) by bylo nedůvodně diskriminační a zřejmě by bylo naplňováno pouze formálně. Činnost akreditované osoby bude moci vykonávat i samotný poskytovatel investičních služeb, avšak v souladu s podmínkami stanovenými zákonem, na jehož základě získal oprávnění k činnosti poskytovatele investičních služeb.

Náklady spojené s provozem tohoto systému ponesou plně subjekty na trhu. Vzhledem ke skutečnosti, že již dnes některé banky, resp. jejich distribuční sítě fakticky fungují jako akreditované osoby, tj. mají určitým způsobem upraven proces vzdělávání a školení svých zaměstnanců resp. obchodníků, očekávají se dodatečné náklady na implementaci a provoz nového systému v relativně nižší míře než v případě, kdyby takové systémy zavedeny neměly. Vzhledem k potenciálním přínosům se jeví vynaložení nákladů za účelem standardizace vstupu do odvětví jako účelné. Vlastní cenu odborné zkoušky vykonané u budoucí akreditované osoby lze v tuto chvíli předjímat pouze řádově (tj. cca ve výši jednotek tisíc Kč). Lze totiž očekávat, že se bude lišit např. v závislosti na rozsahu zkoušky (lze očekávat, že zkouška bude obsahovat různé moduly, například podle toho, zda daná osoba nabízí investice do fondů kvalifikovaných investorů), na renomé zkušebny apod.

Stanoví se základní pravidla týkající se složení odborné zkoušky, jako je včasné zveřejnění termínů konání odborné zkoušky včetně počtu míst, úplaty za tuto zkoušku a zkouškového

řádu na internetu. Požadavky na zkuškový řád a požadavky na průběh, formu, rozsah a způsob hodnocení odborné zkoušky stanoví prováděcí právní předpis.

O výsledku odborné zkoušky je akreditovaná osoba povinna zkoušeného informovat bez zbytečného odkladu a v případě jejího úspěšného složení také povinna vydat zkoušenému osvědčení o úspěšném vykonání odborné zkoušky se stanovenými údaji.

S ohledem na zajištění řádného výkonu dohledu nad činností akreditovaných osob a celým systémem ověřování odbornosti, resp. i nad plněním podmínky odborné způsobilosti povinnými osobami, se akreditovaným osobám, včetně jejich právních nástupců, stanoví povinnost uchovávat po zákonem stanovenou dobu dokumenty týkající se provádění odborných zkoušek.

Tato úprava obsahuje řadu zmocnění k vydání vyhlášek, očekává se však jen přizpůsobení vyhlášky č. 215/2012 Sb., o odborné způsobilosti pro distribuci některých produktů na finančním trhu, respektive pouhé rozšíření její působnosti.

K bodům 92 až 98 (§ 15):

V odstavci 1 se po vzoru platného § 32 odst. 1 a § 41 vymezuje odborná péče (a přesouvá se ze zrušeného § 11a - viz bod 65). MiFID II povinnost „odborné péče“ sice výslovně neřeší, nicméně materiálně jde o směrniceovou úpravu, konkrétně od čl. 24 odst. 1 MiFID II. Pravidla jednání se použijí s ohledem na § 194a i na strukturované vklady, alespoň ta, u nichž to připadá v úvahu. Je třeba upozornit na to, že § 15 odst. 1 musí být vykládán eufonikálně, což například znamená, že ve vztahu k doplňkovým investičním službám se pravidla jednání použijí jen přiměřeně jejich povaze (*where appropriate*).

V odstavci 2 se upřesňuje transpozice ve vztahu k mnohostrannému obchodnímu systému, pokud jeho provozovatel uzavírá obchody s účastníky tohoto systému. Současně se reflektuje to, že pod pojmem mnohostranný obchodní systém se myslí všechny tyto systémy v EU. Transpozice se upřesňuje i v tom smyslu, kdy je potřeba dodržovat pravidla s jednání. Také se doplňuje OTF, u něhož je nutno z jeho povahy aplikovat pravidla jednání v plném rozsahu. Jde o transpozici čl. 19 odst. 4, čl. 20 odst. 8 a čl. 53 odst. 4.

V odstavci 3 se upřesňuje definice tzv. pobídky (*inducement*). Inspirací byl i srovnatelný § 22 odst. 5 ZISIF. Pojem „poplatek“ se s ohledem na Listinu základních práv a svobod nahrazuje v celém zákoně pojmem „úplata“ (pojem „poplatek“ je vyhrazen „správním poplatkům“). Pojem „úplata“ je dostatečně široký, aby zahrnul i pojem „odměna“ či „sleva“, nicméně pro jistotu je doplněna i „jiná peněžitá výhoda“ (obdobně dle ZISIF), ač směrnice MiFID II tuto občas opomíná zmínit (dle našeho názoru omylem). Specifický druh pobídky je upraven i v § 15n odst. 4. Upřesňuje se, že platba zákazníka (nebo osoby jednající na jeho účet) není pobídkou. Také se upřesňuje (dle požadavku směrnice), že pobídka by neměla vést ke střetu zájmů. Jde o transpozici zejména čl. 24 odst. 9 návěti prvního pododstavce MiFID II.

V odstavci 4 se upravuje, kdy je pobídka přípustná. Evropská komise plánuje pobídky dále upravit v prováděcí směrnici k MiFID II, která však doposud nebyla publikována (její neoficiální návrh je vládě předložen jako příloha). V dnešní době upravuje bližší náležitosti pobídek vyhláška ČNB, nicméně její obsah byl upraven přímo v MiFID II, čili bude-li prováděcí směrnice k MiFID II transponována na úrovni vyhlášky ČNB, bude její obsah jiný. Obecně lze konstatovat, že Evropská unie úpravu pobídek výrazně revidovala, a to i s ohledem na novou úpravu tzv. nezávislého poradenství (viz odstavec 5). Jde o transpozici čl. 24 odst. 9 prvního pododstavce písm. a) a b) a třetího pododstavce. S pobídkami úzce

souvisí i regulace odměňování pracovníků a vázaných zástupců v § 15c odst. 4 (čl. 24 odst. 10 MiFID II). Pobídky řeší i § 15e odst. 1 a 2 (čl. 24 odst. 9 druhý pododstavec MiFID II). Kritéria pro posuzování přípustnosti pobídky vymezuje čl. 12 směrnice Komise v přenesené pravomoci (EU), kterou se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

V odstavci 5 je transponována nová úprava ve vztahu k nezávislému poradenství a portfolio managementu. Směrnice v tomto ohledu navíc řeší i situaci „ponechání si“ pobídky. Nezávislé poradenství je řešeno i v § 15c odst. 5 a 6 a v § 15d odst. 5. Jde o transpozici čl. 24 odst. 7 písm. b) a čl. 24 odst. 8 MiFID II. Další podrobnosti nezávislého investičního poradenství upravuje čl. 48 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

V odstavci 6 se odstraňují odkazy na materiálně zrušená ustanovení.

K bodům 99 až 103 (§ 15a):

S ohledem na vložení nových § 15b a 15c se nadpis nad § 15a přesouvá jako nadpis § 15a. V odstavci 1 se zrušuje úprava, která byla transpozicí prováděcí směrnice k MiFID I (toto bude věčně zachováno, ale bude to upraveno v prováděcím nařízení). Toto platí i pro zrušení odstavců 2 a 3 a zrušení těchto stávajících ustanovení: § 15b, 15c, 15f, 15g, 15n, 15p, ale pro i zrušení zmocnění pro ČNB v § 15d odst. 4, § 15h odst. 4, § 15i odst. 5, § 15l odst. 6, § 15o odst. 2, § 15q odst. 2 a § 15r odst. 3. Ze stejného důvodu se materiálně ruší i další ustanovení, např. § 15d odst. 1 písm. f) až h) a § 15d odst. 2 a 3. § 15e se ruší s ohledem na přesun tohoto ustanovení jako definice „trvalého nosiče dat“ (prováděcí nařízení k MiFID II ale upraví některé podrobnosti). Podmínky, jež musí informace splňovat, aby nebyla považována za nejasnou, nepravdivou nebo klamavou, upravuje čl. 39 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

Odstavce 2 až 5 jsou materiálně nové z důvodu změny MiFID II oproti MiFID I. Odstavec 2 transponuje čl. 24 odst. 5 MiFID II a stanovuje povinnost požadované informace poskytnout způsobem, aby byl zákazník schopen pochopit podstatu a rizika nabízené služby a nabízeného investičního nástroje, a následně tak mohl učinit informované investiční rozhodnutí. Ustanoveními odstavců 3 a 4 se transponuje čl. 16 odst. 7 čtvrtý až šestý pododstavec, které se týkají telefonického poskytování služeb. Odstavec 5 transponuje čl. 16 odst. 7 devátý pododstavec týkající se práva na poskytování záznamů týkajících se zákazníka tomuto zákazníkovi na žádost.

K bodu 104 (§ 15b a § 15c):

Stávající § 15b a 15c se zrušují, protože úprava bude obsažena v prováděcím nařízení Evropské komise k MiFID II. Uvolněné místo se využívá zejména k transpozici čl. 24 odst. 2 MiFID II, který se týká zvláštních povinností producentů v § 15b (viz též nový § 12ba) a distributorů v § 15c (viz též nový § 12bb). Jde o materiálně novou regulaci, tzv. *product governance*. Podrobnosti *product governance* bude upravovat prováděcí směrnice k MiFID II, která ale doposud nebyla oficiálně publikována, a tak ji není možné transponovat.

Výrobce (producent) finančního produktu zajišťuje, aby produkt odpovídal potřebám cílového trhu, aby strategie distribuce odpovídala povaze cílového trhu a aby byl produkt skutečně nabízen cílovému trhu. Cílovým trhem se rozumí cílová skupina zákazníků, při zohlednění různých kategorií zákazníků, zejména zda má být produkt nabízen retailovým

(neprofesionálním) zákazníkům či nikoli. Tato pravidla platí i pro strukturované vklady. Jde o transpozici čl. 24 odst. 2 prvního pododstavce MiFID II.

Distributor musí rozumět tomu, co nabízí, měl by zjišťovat, zda produkt odpovídá potřebám zákazníka, resp. jeho investičním cílům podle § 15h písm. d), přičemž přihlédne k tomu, jak producent vymezil cílový trh. Distributor vždy sleduje zájmy klienta, jak ostatně plyne z jeho povinnosti odborné péče (toto samozřejmě s ohledem na § 15 odst. 6 plní i ve vztahu k potenciálnímu zákazníkovi). Odstavce 1 až 3 jsou transpozicí čl. 24 odst. 2 druhého pododstavce MiFID II.

§ 15c odst. 4 upravuje odměňování a je transpozicí čl. 24 odst. 10 MiFID II. První část ustanovení je obecná, avšak z věty za středníkem je patrné, že míří primárně na distributory.

§ 15c odst. 5 a 6 pak transponují čl. 24 odst. 7 návrhů písm. a) MiFID II a týkají se nezávislého poradenství, opět tedy primárně míří na distributory. Ustanovení kladou na poskytovatele nezávislého poradenství, aby posoudil dostatečně širokou škálu investičních nástrojů a nenabízel jen nástroje vytvořené s ním propojenými osobami - tento okruh osob je znovu vyjmenován v souvisejícím § 15d odst. 5 písm. c), který ale platí i pro poradenství, které není nezávislé. Nicméně celý § 15d odst. 5 úzce souvisí s ustanoveními § 15c odst. 5 a 6.

K bodům 105 až 111 (§ 15d):

§ 15d prošel významnou revizí. Byla odstraněna úprava transponující prováděcí směrnici k MiFID I (která bude nahrazena prováděcím nařízením k MiFID II). Dále byla doplněna nová úprava z MiFID II. Toto ustanovení řeší informování zákazníku *ex ante* - viz též § 15e a 15f (na rozdíl od informování *ex post* řešeného primárně v § 15g). Ve vztahu k best execution jsou informační povinnosti upraveny v § 15r. Vyžadování informací od zákazníka pak řeší zejména § 15h (tzv. *suitability test*, neboli test vhodnosti) a § 15i (tzv. *appropriateness test*, neboli test přiměřenosti). Co se rozumí „dostatečným časovým předstihem“ je třeba vykládat eurokonformně s přihlédnutím k rec. 83 a 84 MiFID II.

Nová úprava dle MiFID II (oproti MiFID I) se týká zejména informování o nákladech, které MiFID II upravuje velmi podrobně. Jde zejména o § 15d odst. 1 písm. e) a související ustanovení, jako § 15d odst. 3 [čl. 24 odst. 4 věta druhá písm. c)] a 4 (čl. 24 odst. 4 druhý pododstavec věta první MiFID II) a § 15g odst. 3 (čl. 24 odst. 4 druhý pododstavec věta druhá MiFID II).

Odstavec 5 upravuje specifické info povinnosti při investičním poradenství a je transpozicí čl. 24 odst. 4 věty druhé písm. a) MiFID II. Například podle písmene a) je třeba zákazníka upozornit na to, zda je investiční poradenství tzv. „nezávislé“ či nikoli. S nezávislým investičním poradenstvím jsou spojeny dodatečné povinnosti, které se do určité míry překrývají s informacemi podle písmen b) a c) - viz § 15c odst. 5 a 6. Další podrobnosti investičního poradenství obecně upravuje čl. 47 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

Odstavec 6 pak řeší otázku tzv. složených produktů (*package, bundle*), které se týkají problematiky vázaného prodeje (*cross-selling*). Toto ustanovení transponuje čl. 24 odst. 6 MiFID II a úzce s ním souvisí definice „složeného produktu“ a § 15e odst. 5 a 6 (čl. 24 odst. 11 MiFID II), § 15h odst. 3 (čl. 25 odst. 2 druhý pododstavec MiFID II) a § 15i odst. 5 (čl. 25 odst. 3 první pododstavec věta druhá MiFID II). Další podrobnosti upravují obecné pokyny, které v prosinci 2015 vydaly společně panevropské orgány dohledu (tj. ESMA, EBA

a EIOPA) - *Guidelines on cross-selling practices*. Tyto pokyny rozlišují mezi „*bundled package*“, kdy se všechny komponenty (*component products*) nabízí i samostatně a „*tied package*“, kdy nějaký komponent nelze sjednat samostatně. Povinnosti týkající se složeného produktu spočívají zejména v povinnosti tento složený produkt pro zákazníka virtuálně rozložit, aby mohl posoudit jeho jednotlivé součásti i samostatně.

Detaily ohledně informací poskytovaných podle § 15d (a § 15a) upravují čl. 39 až 46 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

K bodu 112 (§ 15e až § 15g):

Stávající § 15e až 15g se zrušují, převážně z toho důvodu, že jimi byla transponována prováděcí směrnice k MiFID I, která bude nahrazena prováděcím nařízením k MiFID II. Úprava obsažená v nových § 15e až 15g je tak materiálně nová.

§ 15e odst. 1 a 2 se týká informování o přípustných pobídkách a jde o transpozici čl. 24 odst. 9 druhého pododstavce MiFID II. Odstavce 3 a 4 řeší investiční poradenství a jde o transpozici čl. 25 odst. 6 druhého a třetího pododstavce. Výslovně se upravuje prohlášení o vhodnosti (*suitability statement*) a jde o novou úpravu. Odstavec 4 je výjimkou z odstavce 3 a řeší, kdy je možno poskytnout prohlášení o vhodnosti *ex post*. Zákazník může souhlasit podle odstavce 4 písm. a) vyjádřit i předem pro předem neurčené situace v budoucnu. V takovém případě se nejedná o vzdání se budoucích práv, zejména proto, že zákazník bude mít vždy ad hoc možnost opt-outovat podle odstavce 4 písm. b). Odstavce 5 a 6 řeší složený produkt (viz zejména § 15d odst. 6 a odůvodnění k němu). Odstavec 6 se týká jen neprofesionálních zákazníků.

Ustanovení § 15f vyžaduje, aby poskytovatel investičních služeb dodržoval § 1843 občanského zákoníku stanovující *ex ante* informační povinnosti v souvislosti s uzavíráním smlouvy o finančních službách. Úprava se soukromoprávním dopadem je veřejnoprávně upravena v ZPKT, aby bylo možno za porušení této povinnosti uložit příslušnou sankci. Inspirací byla obdobná úprava v § 49 odst. 3 písm. j) ZISIF, ve znění novely č. 336/2014 Sb. Výjimka z této povinnosti podle § 1845 občanského zákoníku se pochopitelně použije obdobně. Nejde o transpozici MiFID II, nicméně tato povinnost plyne z tzv. směrnice o distančním marketingu (Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/65/ES ze dne 23. září 2002 o uvádění finančních služeb pro spotřebitele na trh na dálku a o změně směrnice Rady 90/619/EHS a směrnic 97/7/ES a 98/27/ES, ve znění pozdějších předpisů). Již platné znění ZPKT však upravuje související správní delikt v § 157 odst. 2 písm. d).

§ 15g upravuje informační povinnosti *ex post*, zejména informační povinnosti pravidelného charakteru. Odstavce 1 a 2 jsou transpozicí čl. 25 odst. 6 prvního pododstavce MiFID II. Odstavec 3 (zejména slova „tam, kde to přichází v úvahu“) je nutno vykládat tak, že pokud poskytovatel investičních služeb neúčtoval v daném roce zákazníkovi žádné náklady, nemá povinnost jej o nákladech informovat. Typicky tato situace nastane v okamžiku, kdy investiční zprostředkovatel „předá“ zákazníka OCP a již mu dále neposkytuje investiční služby (ač je s ním i nadále ve smluvním vztahu); pak povinnost podle odstavce 3 plní jen OCP. Odstavec 4 řeší nejen *portfolio management*, ale i situaci, kdy poskytovatel investičních služeb zákazníka informoval, že mu bude pravidelně provádět *suitability test*; s tím souvisí i úprava v § 15d odst. 5 písm. d). Podávání zpráv zákazníkům (*reporting to clients*) blíže vymezují čl. 54 až 58 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

K bodům 113 až 118 (§ 15h a 15i):

S ohledem na připomínky Legislativní rady vlády, zejména prof. Dědiče, se zachovává stávající úprava testu vhodnosti (*suitability test*) v § 15h a testu přiměřenosti (*appropriateness test*) v § 15i, protože úprava v MiFID II se oproti MiFID I takřka nezměnila. Nicméně v § 15h odst. 1 a 2 se doplňují nová upřesnění MiFID II, které se týkají tolerance k riziku (*risk tolerance*) a schopnost nést ztráty (*ability to bear losses*). Ruší se § 15h odst. 3, který transponoval prováděcí směrnici k MiFID I, která bude nahrazena prováděcím nařízením k MiFID II, a ze stejného důvodu se ruší i zmocnění na vyhlášku ČNB v § 15h odst. 4 a § 15i odst. 5. Doplňují se nové § 15h odst. 3 a § 15i odst. 4, které řeší specifika složeného produktu (viz zejména § 15d odst. 6). Test vhodnosti se provádí při poskytování investičního poradenství a portfolio managementu. Test přiměřenosti se provádí při poskytování jiných investičních služeb, nejde-li o *execution only* (§ 15k) ve vztahu k jednoduchým investičním nástrojům (§ 15k odst. 3).

Otázky týkající se získávání informací od zákazníka v souvislosti s prováděním testu vhodnosti a přiměřenosti blíže upravují čl. 49 až 51 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, a to včetně tzv. *suitability report* a uchovávání záznamů.

Čl. 25 odst. 7 MiFID II vyjímá některá ustanovení o pravidlech jednání se zákazníky v případě investiční služby poskytované zákazníkovi ve vztahu k hypotečním zástavním listům vydaným za účelem zajištění financování smlouvy o spotřebitelském úvěru na bydlení. Protože jde o výjimku psanou na míru Dánsku, kde je možno refinancovat hypoteční úvěr nákupem *covered bonds*, které k němu byly vydány (*covered bonds* jsou v Dánsku vydávány tak, že přesně kopírují podmínky jednotlivých hypotečních úvěrů), není potřeba toto ustanovení transponovat, protože je u nás neaplikovatelné.

K bodu 119 (§ 15j):

§ 15j je transpozicí čl. 26 MiFID II. Zákon výslovně neupravuje odpovědnost, protože ta plyne ze zákonem stanovených pravidel. Platí však, že OCP, který předává informace, odpovídá za tyto informace. A OCP, který informace přijímá, se na ně může spolehnout, ale není tím dotčena jeho povinnost poskytovat služby s odbornou péčí, zejména řádně provádět vyhodnocení podle § 15h a 15i. Investiční zprostředkovatel není pro účely § 15j považován za evropského obchodníka s cennými papíry. V MiFIDu I byla tato pravidla v čl. 20, který byl transponován do § 15n druhé věty platného ZPKT.

K bodům 120 až 127 (§ 15k):

§ 15k upravuje jako dnes tzv. *execution only*, kdy poskytovatel investičních služeb jedná dle pokynu zákazníka (aniž by zákazníka jakkoli ovlivňoval), a to ve vztahu k jednoduchým investičním nástrojům, za které se považují zejména nástroje obchodované na evropských regulovaných trzích. Nicméně se provádějí změny vyvolané změnou MiFID II oproti MiFID I a zrušují se ustanovení, kterými byla transponována prováděcí směrnice k MiFID I, která bude nahrazena prováděcím nařízením k MiFID II - zejména dnešní § 15k odst. 2 písm. f) - nově odst. 3 písm. g). V odstavci 1 písm. b) se doplňuje odkaz na střety zájmů. Odstavec 2 řeší situaci, kdy je zákazníkovi poskytován úvěr nebo zápůjčka (pak nelze postupovat jako *execution only*) s tím, že se nepřihlíží ke dříve sjednaným úvěrům a zápůjčkám (*existing credit limits of loans, current accounts and overdraft facilities of clients*). MiFID II nově ve vztahu k odstavci 3 řeší strukturované vklady v písm. f), strukturované UCITS fondy v písm. e) a situaci, kdy je trh mimo EU považován za srovnatelný s evropským regulovaným

trhem v písm. a) a b). Nově se doplňuje i mnohostranný obchodní systém. Řeší se i jiné strukturované produkty v písm. a), b), d) a f), kdy za jednoduchý investiční nástroj se nepovažují nástroje obsahující derivát nebo složitou strukturu ztěžující jejich pochopení zákazníkem. Jde o transpozici čl. 25 odst. 4 MiFID II.

Jednoduchého investičního nástroje podle § 15k odst. 3 písm. g) se týká čl. 52 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

Čl. 25 MiFID II je v zákoně transponován na více místech. Jeho odstavec 1 byl materiálně promítnut do § 14a. Jeho odstavec 4 v § 15k, jeho odstavec 5 v § 17 odst. 6, jeho odstavec 6 v § 15e odst. 3 a 4 a v § 15g odst. 1, 2 a 4. Odstavce 7 až 11 nebyly transponovány, protože obsahují zmocnění a specifickou výjimku pro Dánsko (viz odůvodnění u § 15h a 15i). Jeho odstavce 2 a 3 jsou již dnes transponovány v § 15h a 15i a tam i materiálně zůstávají.

K bodům 128 až 136 (§ 15l až 15n):

Ustanovení § 15l až 15n upravují povinnost *best execution*, neboli provádět pokyny zákazníka za nejlepších podmínek, a to s ohledem na cenu, náklady, rychlost, pravděpodobnost provedení pokynu a vypořádání, objem, povahu nebo jakýkoli jiný faktor mající význam pro provedení pokynu, a transponuje se tak čl. 27 MiFID II. Dnešní § 15n první věta vztahuje tuto povinnost i na další investiční služby (vedle provádění pokynů), konkrétně na přijímání a předávání pokynů a *portfolio management*. Dnešní § 15n první věta se sice zrušuje, protože jím byla transponována prováděcí směrnice k MiFID I, nicméně materiálně zůstane úprava zachována v prováděcím nařízení k MiFID II. K dnešnímu § 15n větě druhé viz nový § 15j. Obdobně jako u jiných ustanovení v § 15 a násl. se ruší úprava, kterou se transponovala prováděcí směrnice k MiFID I, která bude nahrazena prováděcím nařízením k MiFID II, a doplňuje se nová úprava, kterou se MiFID II liší od MiFID I. Ruší se tak například i zmocnění pro vyhlášku ČNB v § 15l odst. 6.

Změny v § 15l odst. 1 plynou zejména z nahrazení prováděcí směrnice k MiFID I prováděcím nařízením k MiFID II a dále se řeší slovo „poplatky“. Kvůli nahrazení prováděcí směrnice k MiFID I prováděcím nařízením k MiFID II se ruší i stávající věta druhá v § 15l odst. 2. Vkládá se nová první věta, u níž se rozlišuje mezi „pokynem“ (*order*) a „příkazem“ (*instruction*) zákazníka, a upravuje se tak výjimka v případě, kdy poskytovatel investičních služeb obdrží ve vztahu k provedení pokynu specifické instrukce od zákazníka. Od své povinnosti provést pokyn za nejlepších podmínek se však poskytovatel investičních služeb smí odchýlit pouze v mezích těchto instrukcí. Zrušení stávajícího § 15l odst. 3 písm. a) plyne z nahrazení prováděcí směrnice k MiFID I prováděcím nařízením k MiFID II. Doplňuje se nové písmeno a), které řeší převodní místa (viz § 2 odst. 3). Zrušení stávajícího § 15l odst. 4 plyne z nahrazení prováděcí směrnice k MiFID I prováděcím nařízením k MiFID II. Nový § 15l odst. 4 vyžaduje souhlas zákazníka s pravidly pro provádění pokynů (*execution policy*), která má být součástí specifických organizačních uspořádání (*effective arrangements*) podle § 15l odst. 3. Do § 15l odst. 5 byla doplněna provazba na informace nově uveřejňované OCP podle § 15n odst. 5 a provozovatelem převodního místa podle § 73l. Nový § 15l odst. 6 řeší OTC transakce.

Kritéria *best execution* blíže vymezuje čl. 59 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU. Čl. 60 tohoto nařízení pak řeší aplikaci na přijímání a předávání pokynů a *portfolio management* a čl. 61

tohoto nařízení blíže upravuje požadavky na *execution policy*. Čl. 62 tohoto nařízení pak upravuje možnost použít jen jedno převodní místo.

§ 15m se vůbec nemění.

§ 15n odst. 1 (a tudíž i odstavce 2 a 3) se týká jen neprofesionálních zákazníků. § 15n odst. 3 materiálně upravuje pobídky, což na ústním jednání potvrdila i Evropská komise (ačkoli čl. 27 odst. 4 používá lehce odlišnou terminologii a hovoří například o slevě). § 15n odst. 5 upravuje povinnost uveřejňovat informace a opět by mělo platit to, co je výše napsáno k dnešnímu § 15n. Obsah, formát a periodicitu zpřístupňování údajů podle § 15n odst. 5 upravuje prováděcí nařízení Komise (EU), kterými se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

K bodům 137 až 143 (§ 15o a 15p):

§ 15o a 15p se týkají zpracování pokynů (*client order handling rules*), kdy se vyžaduje, aby poskytovatel investičních služeb s povolením k poskytování investiční služby provádění pokynů týkajících se investičních nástrojů zavedl a aplikoval postupy pro zajištění neprodleného, spravedlivého a rychlého provedení pokynů zákazníka vzhledem k pokynům jiných zákazníků nebo obchodním zájmům poskytovatele investičních služeb. Předně by tyto postupy měly zajistit, aby jinak srovnatelné pokyny zákazníků byly provedeny podle okamžiku, kdy byly poskytovatelem investičních služeb přijaty a nebyl tak prováděn tzv. *front-running* (předbíhání ve frontě). V § 15o se ruší zmocnění na vyhlášku ČNB v odstavci 2 a úprava v odstavci 3, protože se jimi transponovala prováděcí směrnice k MiFID I, která bude nahrazena prováděcím nařízením k MiFID II. V návaznosti na to se tak ruší označení odstavce 1. Změny v dnešním § 15o odst. 1 plynou jednak z toho, že se zrušovanými pravidly transponovala prováděcí směrnice k MiFID I, která bude nahrazena prováděcím nařízením k MiFID II a dále se zavádí nová pravidla dle MiFID II. V § 15o písm. a), dnešním § 15o odst. 1 písm. b) se transponuje čl. 28 odst. 1 MiFID II. V § 15o písm. b), dnešním § 15o odst. 1 písm. e) jde o transpozici čl. 28 odst. 2 MiFID II a definice limitního pokynu dle čl. 4 odst. 1 bodu 14 MiFID II; mimo jiné se doplňují i další obchodní systémy.

§ 15o upravuje postup poskytovatele investičních služeb v případě, kdy se limitní pokyn zákazníka stal neproveditelným vlivem aktuálně převažujících podmínek na trhu. S cílem usnadnit co nejrychlejší možné provedení pokynu vyžaduje čl. 28 odst. 2 MiFID II, aby poskytovatel investičních služeb za této situace okamžitě uveřejnil pokyn způsobem snadno přístupným pro ostatní účastníky trhu. Zároveň se v MiFID II nabízí členským státům diskrece, která umožňuje stanovit, že tato povinnost se splní postoupením limitního pokynu obchodnímu systému. Navrhovanými změnami v § 15o písm. b) dochází k využití této diskrece.

Otázky týkající se pravidel pro zpracování pokynů blíže upravuje čl. 63 až 66 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

Stávající § 15p se ruší, protože se jím transponovala prováděcí směrnice k MiFID I, která bude nahrazena prováděcím nařízením k MiFID II. Namísto toho se upravuje možnost ČNB vydat opatření obecné povahy, kterými upřesní pravidla týkající se limitních pokynů podle § 15o písm. b). Toto opatření bude mít fakticky povahu vyhlášky. Dle směrnice se jedná o tzv. *waiver* (tj. možnost stanovit výjimku) pro orgány dohledu a jde o obdobu diskrece, kterou jinak směrnice poskytuje členským státům.

K bodům 144 až 146 (§ 15q a 15r):

Stávající § 15q a 15r se zrušují (§ 15q bez náhrady). Tato ustanovení dnes upravovala *ex post* informační povinnosti, které jsou nově v § 15g. Namísto toho je vložen nový § 15r, který upravuje specifické informační povinnosti jen ve vztahu k pravidlům *best execution*. To je provedeno mimo jiné i z toho důvodu, že pravidla *best execution* se nevztahují na potenciální zákazníci. Současně je zachována možnost odkazovat na § 15 až 15r a není tak nutno revidovat odkazy na tato ustanovení. Protože souhlas podle § 15l odst. 6 úzce souvisí (s ohledem na systematiku směrnice MiFID II) s § 15r odst. 1 a 2, je nutno tato pravidla aplikovat společně. Víceméně z toho plyne, že se jedná o informace *ex ante*. Oproti tomu informace podle § 15r odst. 3 jsou ze své povahy informacemi poskytovanými *ex post* - dnes byla obdobná povinnost v § 15d odst. 1 písm. i) a j). Rovněž povinnost podle § 15r odst. 4 je povinností *ex post*. Zato § 15d odst. 5 úzce souvisí s § 15d odst. 1 a 2 a jde tedy o povinnost *ex ante*. § 15d odst. 5 se týká OTC obchodů a souvisí tak i s § 15l odst. 6.

K bodu 147 (§ 15t):

Z důvodů adaptace ZPKT na čl. 26 odst. 1 až 3, 7 a 8 MiFIR dochází ke zrušení stávajícího znění ustanovení § 15t upravujícího hlášení obchodů (bez náhrady) a poznámek pod čarou č. 3c, 3d a 3e, jimiž se odkazuje na zrušené evropské předpisy. Hlášení obchodů je upraveno v čl. 20 MiFIR.

K bodu 148 (§ 16):

§ 16 se upravuje tak, aby lépe odpovídal tomu, jaké informace Česká národní banka od OCP skutečně vyžaduje na základě tzv. výkaznické vyhlášky ČNB č. 427/2013 Sb., která je dnes vydána na základě § 41 odst. 3 zákona o ČNB, bez vazby na toto související ustanovení ZPKT. Dnešní § 16 odst. 1 se pro přehlednost rozděluje do dvou odstavců a provádí se drobná revize jeho znění bez vlivu na jeho obsah. Přehlednější úprava by měla usnadnit aplikaci této specifické povinnosti, která spočívá v zaslání dokumentu (výroční zprávy), nikoli jen informací (výkazů). Odstavec 3 upravuje povinnosti, které plní i banka (týkají se investičních služeb) a odpovídá dnešnímu § 16 odst. 2, zatímco odstavec 4 se týká jen nebankovních obchodníků (jde o informace podle CRD IV, které jsou pro banky upraveny separé) a v principu odpovídá dnešnímu § 16 odst. 3. Odstavec 5 řeší rodná čísla, stejně jako dnes § 16 odst. 5 věta třetí a čtvrtá. Rodná čísla řeší § 13 odst. 2, § 16 odst. 5, § 17 odst. 7 a § 32 odst. 4 a 7. Odstavec 6 řeší ad hoc informace, které se netýkají výkaznictví a nebude k nim tudíž ani vyhláška ČNB. Odstavec 7 pak obsahuje zmocnění pro ČNB obdobně jako dnešní § 16 odst. 5 věta první a druhá.

K bodům 149 a 150 (§ 16a odst. 2):

Upravují se odkazy s ohledem na změnu systematiky úpravy řídicího a kontrolního systému.

K bodu 151 (§ 16a odst. 5):

Provádí se drobné úpravy s ohledem na aktuální terminologii zákona o účetnictví. Obdobná změna se provádí v § 2a, 9aj a 16a.

K bodu 152 (§ 16a odst. 10 písm. d)):

Dochází ke sjednocení terminologie v celém textu zákona, pokud jde o označení „auditor“, kdy podle zákona o auditorech pojem „auditor“ zahrnuje „statutárního auditora“ i „auditorskou společnost“. Obdobná změna se provádí v § 12e, § 16a ZPKT a v § 8 ZDKT.

K bodu 153 (§ 16c):

Z důvodů adaptace ZPKT na čl. 20 odst. 1 a 2 MiFIR dochází ke zrušení stávajícího znění ustanovení § 16c upravujícího uveřejňování údajů o obchodech. Uveřejňování údajů o obchodech bude nově upraveno v čl. 20 MiFIR.

K bodu 154 (§ 17):

V odstavci 1 se transponuje čl. 16 odst. 6 MiFID II stanovující povinnost uchovávání záznamů a dokumentů (*records*) týkajících se investičních služeb a obchodů tak, aby Česká národní banka mohla sledovat dodržování požadavků stanovených ZPKT, trestním zákonem, MAR a MiFIR. Tuto povinnost dále rozvádí MiFIR a česká národní úprava deníku OCP v § 13. Viz též čl. 25 MiFIR, ale i čl. 31 MiFIR upravující specifika ve vztahu ke kompresi portfolií (*portfolio compression*). Nový odstavec 1 víceméně odpovídá stávajícímu § 17 odst. 1.

V odstavcích 2 až 5 dochází k transpozici prvního až třetího a sedmého až devátého pododstavce čl. 16 odst. 7 MiFID II, které specifikují, co vše je součástí záznamů komunikace se zákazníkem týkající se poskytnuté investiční služby a jakým způsobem mohou zákazníci sdělovat své pokyny. Zatímco čl. 16 odst. 6 MiFID II víceméně odpovídal čl. 13 odst. 6 MiFID I, tak čl. 16 odst. 7 MiFID II je zbrusu nový. Na rozdíl od odstavce 1, který zmiňuje záznamy a dokumenty, tak odstavce 2 až 5 se týkají jen záznamů (*recordings, minutes, notes*), a to typicky záznamů komunikace se zákazníkem, a odstavec 6 zase primárně dokumentů. Odstavce 2 až 5 je třeba vnímat jako podrobná pravidla ve vztahu k odstavci 1.

Podle odstavce 5 je OCP povinen uchovávat záznamy podle odstavce 1 po dobu 5 let, a to platí i pro toto, komu bylo odejmuto povolení (či jeho povolení zaniklo), včetně právního nástupce, insolvenčního správce nebo i likvidátora. ČNB může požádat obchodníka s cennými papíry, aby tyto záznamy uchovával po dobu delší, než je stanoveno v zákoně, a to až po dobu 7 let. Byla povinnost toto transpozicí umožnit, nicméně bylo avizováno, že ČNB nehodlá této možnosti využít (tím ale není dotčeno její právo změnit názor, bude-li to třeba).

V odstavci 6 dochází k transpozici čl. 25 odst. 5 MiFID II, který stanovuje povinnost OCP uchovávat dokumenty, ze kterých vyplývají vzájemná práva a povinnosti mezi tímto obchodníkem a jeho zákazníkem (tj. zejména smluvní dokumentaci). S touto změnou souvisí i změna v § 13 odst. 1. Lépe se řeší otázka, kdo uchovává dokumenty po skončení činnosti OCP, zejména s ohledem na to, že i likvidátor a insolvenční správce se považují za právního nástupce (pro tyto účely); to platí obdobně i pro netranspoziční část § 17 odst. 5. K transpozici čl. 25 MiFID II viz odůvodnění u § 15k. Dnes toto bylo materiálně v § 17 odst. 2.

Dle ustanovení odstavce 7 jsou součástí záznamů uchovávaných obchodníkem s cennými papíry i údaj o rodném čísle zákazníka a účastníka obchodů a za tímto účelem je oprávněn vést záznamy o těchto osobních údajích. Rodná čísla řeší § 13 odst. 2, § 16 odst. 5, § 17 odst. 7 a § 32 odst. 4 a 7. Dnes je toto upraveno v § 17 odst. 3.

Pro investičního zprostředkovatele se § 17 použije obdobně na základě § 32 odst. 7. Viz též § 15a odst. 5 (povinnost poskytnout zákazníkovi o něm uchovávané záznamy), § 24 odst. 5 písm. e) a § 28b odst. 3. Čl. 16 odst. 7 MiFID II je částečně transponován také v § 15a odst. 3 až 5.

V § 17 se ruší zmocnění na vyhlášku, nicméně vyhláška zůstává u § 13.

Další specifika upravují čl. 68 až 71 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

K bodům 155 až 157 (§ 17a a 17b, nadpis oddílu 9 v části druhé hlavě II dílu 3, zrušení stávajících § 17c a 17d a poznámek pod čarou č. 6a, 6b, 6c, 6d, 6e, 6f, 6g, 6h, 6i a 6j):

Dnes je úprava systematického internalizátora obsažena v § 17a až 17d, a hovoří se o něm jako o OCP, který provádí systematickou internalizaci. Navrhuje se však použít evropský pojem „systematický internalizátor“, aby se usnadnila aplikace nařízení EU. Většina úpravy byla obsažena v prováděcím nařízení Evropské komise k MiFID I, které materiálně nahradil MiFIR. Úprava systematického internalizátora se však věcně mění i na evropské úrovni a nově tak do této definice spadne více subjektů, většina nedobrovolně. Směrnice však dává možnost si úpravu systematického internalizátora zvolit i dobrovolně (*opt-in*). Systematický internalizátor je převodním místem (*execution venue*), nikoli však obchodním systémem (*trading venue*). Je tedy otázkou, zda obchodování s ním je nebo není OTC obchodem. Například s ohledem na § 79 a 80 by se mohlo zdát, že nikoli. Nařízení EMIR (648/2012) ale například OTC derivát definuje jako derivát, který není obchodován na evropském regulovaném trhu a v definici obchodního systému výslovně vyjímá systematického internalizátora. Domníváme se, že tomuto institutu je třeba věnovat zvýšenou pozornost, a to i proto, že v samotném ZPKT je úprava jen velmi kusá. § 17a vlastně jen upravuje definici systematického internalizátora (navíc nekompletně, protože podrobnosti jsou v nařízeních EU, viz níže) a § 17b upravuje povinnost (plynoucí z MiFIR) hlásit zahájení a ukončení činnosti systematického internalizátora. Základním znakem systematického internalizátora je obchodování se zákazníky na vlastní účet (mimo obchodní systém). Ovšem musí se tak dít organizovaně, často, systematicky a ve významném objemu. To se navíc posuzuje ve vztahu k jednotlivým investičním nástrojům. Již nyní máme indikace od některých českých účastníků trhu, že minimálně ve vztahu k některým investičním nástrojům spadnou do kategorie systematického internalizátora.

Z důvodu adaptace ZPKT na čl. 14, čl. 15 odst. 1 a 4 a čl. 17 MiFIR dochází ke zrušení § 17a až 17d, včetně poznámek pod čarou č. 6a až 6j a odkazů na ně. Tyto poznámky pod čarou odkazují na úpravu obsaženou v prováděcím nařízení Evropské komise k MiFID I, které materiálně nahradil MiFIR. Dnešní § 17a je věcně převzat do nových § 17a a 17b. Dnešní § 17b až 17d jsou zrušeny bez náhrady, respektive jejich úpravu přebírají a doplňují čl. 14, 15, 17 a 18 MiFIR. § 17c a 17d se zrušují samostatně, i když se zavádí nové, a to z důvodu, že nové § 17c a násl. jsou zahrnuty v rámci nového oddílu 10.

Nové znění § 17a je transpozicí čl. 4 odst. 1 bodu 20 MiFID II, a tedy definice systematického internalizátora. Dnes je tento institut materiálně vymezen v § 17a odst. 1. Nově však pod tento pojem spadají i osoby se sídlem mimo ČR (nikoli však mimo EU).

§ 17b je implementací čl. 15 odst. 1 druhého pododstavce věty první a čl. 18 odst. 4 věty první MiFIR, které členským státům stanovuje povinnost určit, že o zahájení nebo ukončení činnosti systematického internalizátora je potřeba písemně informovat bez zbytečného odkladu národní orgán dohledu. Jde tedy o ustanovení MiFIR, která jsou směrnicevého charakteru. Dnes je úprava navrhovaná v § 17b obsažena v § 17a odst. 2. § 17b se vztahuje jen na české subjekty.

Podrobnosti definice systematického internalizátora vymezují čl. 12 až 17 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

K bodu 158 (§ 17c až § 17i, nový oddíl 10 v části druhé hlavě II dílu 3):

Jedná se o transpozici čl. 17 MiFID II, který upravuje tzv. algoritmické obchodování, tj. automatické obchodování s využitím počítačů. Jeho specifickou subkategorií je pak *high-frequency trading* (HFT), neboli algoritmické obchodování s vysokou frekvencí, kdy dochází k zadávání pokynů v rámci milisekund. Tato zcela nová opatření mají za cíl zajistit integritu trhu a kontinuálnost obchodování, a to i s ohledem na současný rozvoj vysokofrekvenčního a algoritmického automatického obchodování v obchodních systémech. Navrhovaná právní úprava si klade za cíl implementaci evropských předpisů do českého právního řádu tak, aby byl tento v souladu s evropskou regulací kapitálového trhu.

§ 17c upravuje speciální požadavky na řídicí a kontrolní systém algoritmického OCP.

§ 17d stanovuje povinnost OCP provádějícího algoritmické obchodování v jiném členském státě, informovat ČNB a orgán dohledu tohoto členského státu, že v obchodním systému na jeho území provádí algoritmické obchodování. Stanovuje i další informační povinnosti a povinnost vést o tom záznamy.

§ 17e upravuje specifika pro vysokofrekvenční obchodování, zejména povinnost vést záznamy obchodování a poskytnout je ČNB na její žádost. Obsah a formát schválené podoby záznamů podle § 17e odst. 1 a dobu, po kterou musí obchodník s cennými papíry uvedený v § 17e odst. 1 tyto záznamy uchovávat, upravuje prováděcí nařízení Komise (EU), kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

§ 17f upravuje situaci, kdy je algoritmický obchodník tvůrcem trhu.

Okolnosti, za nichž je OCP, který provádí algoritmické obchodování, povinen uzavřít dohodu o tvorbě trhu uvedenou v § 17f odst. 1 písm. b), a obsah takové dohody, včetně části doby obchodování obchodního systému podle § 17f odst. 1 písm. a), upravuje prováděcí nařízení Komise (EU), kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

Situace, které představují mimořádné okolnosti podle § 17f odst. 1 písm. a) upravuje prováděcí nařízení Komise (EU), kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, a to včetně okolností souvisejících s mimořádnými výkyvy trhu, politickými a makroekonomickými otázkami a systémovými a provozními záležitostmi a dále okolností, které OCP, který provádí algoritmické obchodování, znemožňují udržovat a uplatňovat postupy obezřetnostního řízení rizik podle § 17c.

§ 17g a 17h stanovují požadavky na obchodníka s cennými papíry, který poskytuje přímý elektronický přístup k obchodnímu systému (*direct electronic access*, DEA), aby zavedl, udržoval a uplatňoval účinné systémy a kontroly v rámci přímého elektronického přístupu. Tento obchodník je zároveň zodpovědný za dodržování těchto standardů a pravidel, které jsou stanoveny podle tohoto zákona, dále požadavky právních předpisů jej provádějících a přímo použitelných předpisů Evropské unie v oblasti činností na finančních trzích, které jsou vymezeny v poznámce pod čarou č. 2 a v neposlední řadě také pravidla obchodního systému. Ustanovení dále reflektuje mimo jiné požadavky o zamezení manipulace s trhy plynoucí z nařízení MAR.

§ 17i upravuje specifika ve vztahu ke clearingui.

Podrobné organizační požadavky stanovené v § 17c až 17i, které mají být kladeny na obchodníka s cennými papíry s ohledem na jím poskytované investiční služby a jejich kombinace, upravuje prováděcí nařízení Komise (EU), kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, a to zejména s ohledem na to, zda tento OCP

provádí algoritmické obchodování, algoritmické obchodování s vysokou frekvencí, algoritmické obchodování za účelem uskutečňování strategie tvorby trhu, zda poskytuje přímý elektronický přístup k obchodnímu systému, nebo jako všeobecný člen clearingového systému poskytuje služby clearingů jiným osobám.

§ 17j precizuje okruh adresátů ustanovení § 17c až 17i o osoby, na které se vztahují některé výjimky podle § 4b. Jde o transpozici čl. 1 odst. 5 MiFID II.

K bodu 159 (§ 19 odst. 1):

Novela vypouští z výčtu akcionáře, neboť akcionář je také společníkem, jak vyplývá z § 256 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., obchodních společnostech a družstvech. Nejde o věcnou změnu.

K bodům 160 a 161 (§ 19 odst. 2 až 4):

Tento novelizační bod zavádí povinnost podat žádost podle § 19 odst. 1 pouze elektronicky, což sníží náklady žadatelů a celé řízení o žádosti urychlí. Ustanovení týkající se podoby žádosti bylo přeformulováno a rozděleno do tří odstavců kvůli větší srozumitelnosti textu. Obdobné změny jsou prováděny v § 7, 10d, 14c, 19, 20, 28, 30a, 38, 39, 45, 46, 75, 90a, 192b a 198 (body 52, 61, 91, 160, 161, 163, 164, 177, 178, 183, 186, 187, 196, 197, 198, 199, 245, 250, 251, 344, 345, 354 a 355).

K bodu 162 (§ 19 odst. 5):

Upřesňuje se odkaz. Nejde o věcnou změnu.

K bodům 163 a 164 (§ 20 odst. 2 až 4):

Ustanovení zjednodušuje a zlevňuje proces podání žádosti, neboť obligatorně stanoví pouze elektronickou formu žádosti. Ustanovení týkající se podoby žádosti bylo přeformulováno a rozděleno do tří odstavců kvůli větší srozumitelnosti textu. Obdobné změny jsou prováděny v § 7, 10d, 14c, 19, 20, 28, 30a, 38, 39, 45, 46, 75, 90a, 192b a 198 (body 52, 61, 91, 160, 161, 163, 164, 177, 178, 183, 186, 187, 196, 197, 198, 199, 245, 250, 251, 344, 345, 354 a 355).

K bodu 165 (§ 20 odst. 5):

Upřesňuje se odkaz, kdy sice odstavec 2 je rozdělen na více odstavců, ale protože provádí odstavec 1, tak na něj není třeba odkazovat.

K bodu 166 (§ 23):

Novela zrušuje toto ustanovení, přičemž zároveň jeho věcný obsah přesouvá do části desáté, hlavy I, dílu 5 ZPKT (§ 149m a násl.), která upravuje informační povinnosti ČNB ve vztahu k jiným orgánům, jež vyplývají z požadavků MiFID II. Nicméně nově ČNB informuje pouze orgán ESMA.

K bodům 167 až 171 (§ 24 odst. 5):

V návěti se přesouvá čárka. V písmeni b) se provádí revize odkazů s ohledem na novou systematiku § 16, a to s přihlédnutím k tomu, jaké informace ČNB skutečně vyžaduje. V písmeni c) dochází ke sjednocení úpravy odborné péče napříč zákonem (viz bod 65). Novelizační bod vypouští ustanovení písmene f), neboť tuto problematiku nově upravují články 14, 15, 17 a 18 MiFIR. Stejně tak se odkaz v písmeni d) nahrazuje odkazem na MiFIR, který předmětnou úpravu materiálně převzal.

K bodu 172 (§ 24a odst. 1):

Upravuje se odkaz s ohledem na doplnění nového písmene v ustanovení § 4 odstavce 2.

K bodům 173 a 174 (§ 26):

Novela mění nadpis s ohledem na obsahové změny v tomto paragrafu, kdy se zrušují odstavce 1 až 4 tohoto ustanovení, přičemž jejich věcný obsah přesouvá do části desáté, hlavy I, dílu 5 ZPKT, která upravuje informační povinnosti ČNB ve vztahu k jiným orgánům, jež vyplývají z požadavků MiFID II. Zůstává tak jen nečíslovaný odstavec, současný § 26 odst. 5. Informování Evropské komise upravuje § 149m a informování ESMA § 149n.

K bodu 175 (nadpis hlavy IV v části druhé):

Nadpis hlavy se upravuje tak, aby neobsahoval věty.

K bodům 176 a 177 (§ 28 až § 28b):

Jedná se o transpozici čl. 39 až 43 MiFID II. Jde o novou úpravu MiFID II, která však v zásadě odpovídá dnešní národní úpravě v § 28. Tuto možnost zatím žádný OCP ze zemí mimo EU nevyužil.

Čl. 39 odst. 1 MiFID II nově přiznává členským státům možnost (diskreci) vyžadovat, aby podnikatel ze země mimo EU, jenž hodlá na jejich území poskytovat hlavní investiční služby (nebo vykonávat investiční činnosti) společně s poskytováním nebo bez poskytování doplňkových investičních služeb pro neprofesionální zákazníky, nebo pro profesionální zákazníky na žádost, založil v daném členském státě pobočku. Jedná se o zcela nové ustanovení, které původní úprava v MiFID I neobsahovala. MiFID I navíc ani poskytování investičních služeb podnikateli ze třetích zemí výslovně neupravoval. V otázce diskrece při zřizování pobočky byl vysloven jednoznačný názor zainteresovaných subjektů, které v tomto směru preferují využití diskrece, tedy zachovat požadavek na založení pobočky, hodlá-li zahraniční osoba ze země mimo EU poskytovat investiční služby v ČR zákazníkům, kteří nejsou profesionálními zákazníky, a profesionálním zákazníkům na žádost. Tím by došlo k zachování určité kontinuity právní úpravy z hlediska přístupu k uvedeným osobám, protože nejsou zřejmé důvody, pro které by se dosavadní úprava měla v tomto ohledu změnit.

K založení pobočky v ČR je třeba povolení ČNB, které se udělí při splnění následujících podmínek:

- na poskytování služeb, pro něž podnikatel ze třetí země žádá o povolení, se vztahuje povolení a dohled ve třetí zemi, kde má tento žadatel sídlo nebo bydliště a řádné povolení,
- orgán dohledu náležitě zohlednil doporučení Finančního akčního výboru proti praní peněz a financování terorismu v souvislosti s praním peněz a bojem proti financování terorismu (*Financial Action Task Force*, FATF při OECD),
- existuje dohoda o spolupráci (*Memorandum of Understanding*, MoU) mezi orgánem dohledu v členském státě, v němž má být pobočka založena, a orgánem dohledu jiného státu, v němž má žadatel sídlo nebo bydliště, přičemž tato dohoda upravuje výměnu informací pro účely zachování integrity trhu a ochrany investorů,
- žadatel má dostatečný počáteční kapitál,
- jsou jmenovány jedna nebo dvě osoby odpovědné za vedené pobočky, které splňují požadavek stanovený v čl. 9 odst. 1 MiFID II (§ 10),
- třetí země, v níž má žadatel sídlo nebo bydliště, uzavřela s členským státem, v němž má být pobočka založena, dohodu, která zcela splňuje normy stanovené v článku 26

vzorové úmluvy OECD o daních z příjmu a majetku a zajišťuje účinnou výměnu informací v daňových otázkách, včetně případných mnohostranných daňových dohod,

- žadatel se účastní záručního systému, ze kterého se vyplácejí náhrady zákazníkům, jenž je povolen a uznán v souladu se směrnicí o systémech pro odškodnění investorů.

Dále se jedná o implementaci čl. 46 odst. 5 druhého pododstavce MiFIR, který členským státům stanovuje povinnost zajistit, aby se na určité subjekty neaplikoval zmiňovaný článek přímo použitelného předpisu Evropské unie.

Žádost o povolení k poskytování investičních služeb prostřednictvím pobočky lze podat České národní bance pouze elektronicky, což sníží náklady žadatelů a celé řízení o žádosti urychlí.

K bodu 178 (§ 29 až 32i):

K § 29 až 32 (investiční zprostředkovatel):

Přepracování celé úpravy je investičního zprostředkovatele vyvoláno zejména transpozicí čl. 3 odst. 1 a 2 (a souvisejících) MiFID II, kde došlo oproti MiFID I k výraznému zpřísnění této výjimky a zejména doplnění ustanovení, které musí i tato osoba dodržovat obdobně (*at least analogous*). MiFID II tak i nadále v čl. 3 povoluje existenci osob mimo režim MiFID II, které mohou poskytovat investiční služby přijímání a předávání pokynů a investiční poradenství týkající se investičních cenných papírů a cenných papírů kolektivního investování, pokud nepřijímají peněžní prostředky nebo investiční nástroje zákazníků a neuzavírají se svými zákazníky smlouvy, ze kterých by mu mohl vzniknout dluh. Rovněž je zohledněna snaha o sjednocení podmínek distribuce finančních produktů, zejména s ohledem na ST 679. V rámci RIA byla zvažována i varianta nevyužití této diskrece a tedy faktického zrušení právní úpravy investičních zprostředkovatelů s tím, že by se tito přeměnili na malé OCP nebo na vázané zástupce (fyzické osoby by se nemohly stát OCP). Nicméně po dlouhých diskusích bylo dosaženo kompromisu, který spočívá v tom, že se právní úprava investičních zprostředkovatelů materiálně zachová (i s možností fyzických osob), zúží se však investiční nástroje, které mohou distribuovat. Také je nově stanoveno, že investiční zprostředkovatel nemůže provádět distribuci pro zahraniční subjekty. Velké diskuse se vedly i o možnosti nabízet fondy kvalifikovaných investorů - tato možnost byla nakonec zachována, ale investiční zprostředkovatel nesmí distribuovat samosprávný fond kvalifikovaných investorů napřímo, ale musí „jít“ přes třeba investiční společnosti nebo OCP.

V MiFID II je nově stanoveno, že osoby podle čl. 3 MiFID II musí být pokryty buď v garančním schématu, případně kryty adekvátním pojištěním (viz RIA). To je reflektováno v nové povinnosti být pojištěn, nicméně samotná úprava povinného pojištění odpovědnosti není novinkou. Nicméně proběhly velké diskuse na správném nastavení pojištění, zejména ohledně výše částek krytí. Výsledek navržený v zákoně je kompromisem mezi snahou chránit zákazníky (s ohledem na absenci požadavku na počáteční kapitál) a současně, aby pojištění nebylo likvidační. Je třeba konstatovat, že pro malé investiční zprostředkovatele (například fyzické osoby) se počítalo cca s částkou 5 tis. Kč za rok za toto pojištění. Pro větší investiční zprostředkovatele s rozsáhlou distribuční sítí budou tyto náklady pochopitelně mnohonásobně vyšší. Bude to velká výzva i pro pojišťovny, zda budou schopny tento produkt nabídnout, nicméně není nijak bráněno sjednat toto pojištění i v zahraničí, kde víme, že pojištění obdobného typu je nabízeno. Viz § 31.

§ 29 odst. 1 a 2 nepřináší oproti dnešnímu § 29 výraznější věcnou změnu, pouze registrace investičního zprostředkovatele se nahrazuje povolením (to plyne s odkazu na obdobné použití čl. 5 MiFID II) a upřesňuje se, že se investiční zprostředkovatel nemůže vůči zákazníkovi smluvně zadlužit (to však neznamená, že by mu nemohla vzniknout povinnost k náhradě škody).

V § 29 odst. 3 jsou nově vymezeny investičních nástroje, kterých se uvedené služby mohou týkat, s ohledem na odbornost samotných investičních zprostředkovatelů a jejich zákazníků. Nové vymezení zahrnuje cenné papíry vydávané investičními fondy a některé dluhopisy (po možnosti nabízet akcie nebyla poptávka, naopak velká poptávka je po možnosti nabízet fondy kvalifikovaných investorů, zejména v situaci, kdy se snižuje výše minimální investice do těchto fondů - viz § 272 ZISIF ve znění ST 571).

V § 29 odst. 4 jsou upraveny osoby, kterým mohou být investičními zprostředkovateli předávány pokyny. Tyto jsou oproti předchozí úpravě zredukovány pouze na tuzemské subjekty s ohledem na obtížnost dohledu zahraničních osob (včetně těch, které mají pobočku v ČR). Rovněž není možno pokyny podávat napřímo samosprávnému fondu kvalifikovaných investorů.

V § 30 odst. 1 jsou obdobně jako v § 6 upraveny předpoklady pro udělení povolení k činnosti investičního zprostředkovatele v případě právnických osob. Nově není možné, aby investičním zprostředkovatelem bylo družstvo, tato možnost však v praxi nebyla využívána. Dále jsou vloženy další nové požadavky vyplývající z MiFID II. Oproti OCP je zde upravena povinnost být pojištěn. Naopak nejsou kladeny konkrétní požadavky na výši počátečního kapitálu - tím však není dotčena povinnost být dostatečně vybaven k výkonu činnosti v plánovaném rozsahu (tzv. věcné, organizační a personální předpoklady). Jde o obdobu dnešního § 30 odst. 3.

V § 30 odst. 2 jsou upraveny předpoklady pro fyzické osoby. Také zde jsou vloženy požadavky vyplývající z MiFID II. Dle diskrece MiFID II je zohledněna situace, že fyzická osoba nebude mít 2 členy řídicího orgánu. Nově je vložena povinnost zřízení datové schránky, když investiční zprostředkovatel nemusí být držitelem živnostenského oprávnění a tedy nemusí mít zřízení datovou schránku. Komplikace při doručování papírovou poštou pak v praxi znesnadňují dohled. Rovněž je zde upravena povinnost být svéprávný a řeší se, aby investiční zprostředkovatel nebyl ve střetu zájmů ohledně osoby, které předává pokyny. Jde o obdobu dnešního § 30 odst. 4.

V § 30 odst. 3 a 4 je vložena povinnost výše uvedené podmínky trvale dodržovat a změny hlásit ČNB. Toto vyplývá z MiFID II a obdobná úprava je i u OCP či organizátora regulovaného trhu.

V § 30 odst. 5 a 6 jsou upraveny informační povinnosti směrem k České národní bance, včetně zmocnění k vydání vyhlášky, když rozsah těchto povinností je oproti stávající úpravě (§ 32 odst. 7) zredukován, a oproti § 16 je vyloženě minimální. To ale plyne mimo jiné i z toho, že na investičního zprostředkovatele se kromě požadavku na počáteční kapitál nekladou ani jiné požadavky související s kapitálovou přiměřeností, nemusí tedy ČNB informovat o skutečnostech podle CRD IV.

V § 30a jsou upraveny náležitosti žádosti o udělení povolení k činnosti investičního zprostředkovatele. Upraven je také proces rozhodování o žádosti, oproti současné úpravě se vzhledem k novým požadavkům výrazně prodlužuje lhůta pro rozhodnutí o žádosti. O žádosti se rozhoduje ve správním řízení. Návrh zákona vymezuje odchylky od obecné

právní úpravy správního řízení podle správního řádu, zejména delší lhůtu pro vydání povolení (lze ale předpokládat, že tato lhůta nebude Českou národní bankou využita v plném rozsahu, zejména u fyzických osob). Jde o obdobu dnešního § 30 odst. 6 a 7. Dnešní § 30 odst. 8 je materiálně obsažen v § 145.

V § 30b je upraveno roční trvání povolení, které se automaticky prodlužuje zaplacením příslušného správního poplatku (ve výši 5 tis. Kč, viz změnu ZoSP). Jedná se o jednu z klíčových norem harmonizace napříč sektory finančního trhu. Cílem je, aby registry a seznamy vedené Českou národní bankou neobsahovaly údaje o osobách, které činnost aktivně nevykonávají (dnes se odhaduje, že až 70 % těchto osob je neaktivních). Činnost dohledového orgánu bude tak přesněji cílená a bude soustřeďovat jen na osoby, které svou činnost aktivně vykonávají. Upraven je taktéž zánik povolení ve vazbě na nezaplacení správního poplatku za prodloužení povolení. Taktéž je upravena povinnost ČNB informovat investičního zprostředkovatele o zaplacení správního poplatku (a tedy prodloužení jeho povolení).

V § 30c se stanoví mírně odlišně od § 2914 občanského zákoníku přičitatelnost protiprávního činu investičního zprostředkovatele a jeho vázaného zástupce. Ačkoli totiž investiční zprostředkovatel zdánlivě zastupuje osoby podle § 29 odst. 4, ve skutečnosti jde o situaci mírně odlišnou. Dnešní § 31 byl materiálně zrušen, protože investiční zprostředkovatel má samostatnou odpovědnost (na rozdíl od vázaného zástupce), a povinnosti osoby, které předává pokyny, tak plynou z jejich smluvních ujednání. Tím nejsou dotčeny vztahy mezi výrobcem a distributorem upravené v § 12ba a 12bb. Navíc investičního zprostředkovatele lze při předávání pokynů vnímat jako profesionálního zákazníka, i když nejedná na vlastní účet. Za odbornost svých osob však odpovídá investiční zprostředkovatel sám.

V § 31 je upraveno povinné pojištění odpovědnosti investičních zprostředkovatelů. MiFID II stanovuje, že je povinná účast osob podle čl. 3 odst. 1 (v naší úpravě tedy investičních zprostředkovatelů) v garančním schématu, kterou je možno nahradit tímto pojištěním. Byla zvolena varianta pojištění, a to zejména s ohledem na to, že současné garanční schéma dle ZPKT (Garanční fond obchodníků s cennými papíry dle § 128 a násl.) nepočítá s osobami, které nedrží majetek zákazníka. Navrhovaná výše limitu pojistného plnění zohledňuje obdobný požadavek u OCP. Úprava parametrů spoluúčasti pak zajišťuje, aby pojištění bylo skutečně funkční a nikoliv pouze formální. Povinně smluvní pojištění pro osoby obdobné investičním zprostředkovatelům je již dnes povinné např. v Německu a Rakousku s minimálním limitem plnění je ve výši 1 100 000 EUR na jednu pojistnou událost a 1 600 000 EUR na všechny pojistné události v jednom pojistném roce.

V § 32 je vzhledem k MiFID II stanoveno obdobné plnění některých povinností jako v případě OCP, s příslušnými výjimkami zohledňujícím specifické postavení investičního zprostředkovatele (omezený rozsah investičních služeb a nemožnost mít majetek zákazníka). V zásadě jde o obdobu dnešního § 32, který v odstavci 1 upravoval odbornou péči, v odstavci 2 odbornost, v odstavci 3 pravidla jednání, v odstavci 4 řídicí a kontrolní systém, v odstavci 5 deník OCP, v odstavci 6 uchovávání dokumentů a záznamů, v odstavci 7 info povinnosti vůči ČNB a v odstavci 8 zmocnění k vyhláškám. Pokud se ale odkazuje na obdobné ustanovení zákona, myslí se tím, že se mají obdobně použít i vyhlášky jej provádějící (případně související nařízení EU). Dnešní § 30 odst. 1 a 2 byly materiálně přesunuty do § 14a odst. 1.

K § 32a až 32k (vázaný zástupce):

Úprava vázaného zástupce se primárně harmonizuje s ohledem na harmonizaci podmínek distribuce finančních produktů, zejména s ohledem na ST 679.

§ 32a v zásadě kopíruje dnešní § 32a odst. 1 až 3 při zohlednění ST 679. Vázaný zástupce logicky nemůže poskytovat více investičních služeb, než k nimž je oprávněn zastoupený. Ne všechny činnosti, které vázaný zástupce vykonává lze podřadit pod investiční služby. Například tak MiFID II stanovuje, že vázaný zástupce může radit ohledně investičních služeb, nebo může investiční služby propagovat - to samo o sobě není investiční službou. Rovněž tak může vázaný zástupce radit ohledně investičních nástrojů, aniž by poskytoval investiční poradenství. Nicméně vždy je třeba respektovat to, že činnost vázaného zástupce nesmí narušit poskytování investičních služeb s odbornou péčí. Vázaný zástupce by taky neměl poskytovat více služeb, než ke kterým je oprávněn. Typicky je nežádoucí, aby vázaný zástupce poskytoval portfolio management, což ani z jeho povahy nelze (nemůže mít u sebe majetek zákazníka), nicméně v minulosti se toto stalo. Zpravidla bude činnost vázaného zástupce obdobná činnosti investičního zprostředkovatele (tj. přijímání a předávání pokynů a investiční poradenství), čili distribuční činnosti. Oproti investičnímu zprostředkovateli však vázaný zástupce vykonává činnost jen ve vztahu k jednomu jedinému zastoupenému. Ten pak za něj odpovídá, protože vázaný zástupce je něco mezi zaměstnancem a podnikatelem, spíše se však blíží zaměstnanci - obchodnímu zástupci, jehož místem výkonu práce je celá ČR (nebo aspoň část jejího území) a nemá tak žádnou „provozovnu“, v níž by vykonával svou činnost (čímž není vyloučeno, aby měl „zázemí“, kde provádí administrativní činnosti). Jeho úkolem je ale primárně distribuce, tj. obcházení klientů. Pro zákazníka může být často obtížné rozlišit, zda jedná s vázaným zástupcem či s pracovníkem, nicméně vázaný zástupce má povinnost zákazníka o svém statusu informovat (nemusí však být jisté, zda zákazník pochopí, co to znamená být vázaným zástupcem). Ve skutečnosti je však pro klienta lhostejné, zda jedná s pracovníkem či vázaným zástupcem, důležitá je pro něj informace, kdo je „zastoupeným“.

V § 32b je upraveno ukončení zastoupení, kdy tato úprava téměř doslova kopíruje současný § 32d.

V § 32c se v souladu s jinými předpisy regulujícími finanční trh, zejména ST 679, stanovují podmínky zápisu osoby vázaného zástupce do seznamu. Vázaný zástupce nepodává žádost o zápis, ale činí tak jeho zastoupený formou oznámení. Oznámení podává zastoupený, který je také odpovědný za správnost a úplnost údajů uvedených v žádosti, ale především za ověření splnění podmínek, které zákon stanoví pro provozování činnosti vázaného zástupce. Česká národní banka tedy v rámci správního řízení nezkontroluje splnění těchto podmínek, na rozdíl od správního řízení o udělení oprávnění k provozování činnosti samostatného zprostředkovatele. Tato úprava „registrace“ vázaného zástupce jde ruku v ruce s celkovou koncepcí vztahu mezi vázaným zástupcem a zastoupeným a plné odpovědnosti zastoupeného za činnost vázaného zástupce a plnění zákonem stanovených podmínek (viz i dnešní § 32a odst. 5 a 6). Za této situace není nutné vést o zápisu vázaného zástupce do seznamu stejně rozsáhlé správní řízení jako o udělení oprávnění k provozování činnosti samostatného zprostředkovatele. Tímto opatřením dojde k odstranění zbytečné administrativní zátěže pro ČNB a zrychlení celého procesu registrace. Kontrola plnění podmínek stanovených zákonem pro provozování činnosti vázaného zástupce se pak ze strany ČNB děje *ex post* v rámci výkonu dohledu. Odchylně od správního řádu je stanovena lhůta pro zápis vázaného zástupce do seznamu, a to na 5 pracovních dnů od podání oznámení. Upraveny jsou taktéž údaje, které se do seznamu zapisují, a § 32c

odst. 5 stanovuje důležitou zásadu dobré víry pro všechny, kteří ze zápisu v seznamu vycházejí.

V § 32d se stanoví náležitosti oznámení, na základě kterého je vázaný zástupce zapisován do seznamu. Ruší se vazba na podmínky výkonu činnosti podle živnostenského zákona. Zákon výslovně stanoví, že se oznámení podává pouze prostřednictvím elektronické aplikace České národní banky pro registraci subjektů. Zakotvení výhradně elektronické formy podání vychází z ověřené praxe na kapitálovém trhu. Její výhodou je snížení administrativní zátěže jak na straně žadatelů o udělení oprávnění k činnosti, resp. o zápis do seznamu, tak na straně České národní banky, nižší náklady a také snazší zápis vázaných zástupců do seznamu, který vzhledem k elektronické podobě žádosti může probíhat automatizovaně. Obecné možnosti elektronického podání jsou upraveny ve správním řádu a zákoně č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a automatické konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů.

V § 32e je obdobně jako ve ST 679 upraveno uchovávání dokumentů.

V § 32f je obdobně jako ve ST 679 upravena situace změny údajů zapsaných v seznamu.

V § 32g je podrobně je upraven vznik oprávnění k činnosti vázaného zástupce a trvání tohoto povolení. Podobně jako ve ST 697 a v § 30b je i v případě vázaných zástupců upraveno roční trvání oprávnění, které se automaticky prodlužuje zaplacením příslušného správního poplatku ve výši 1 tis. Kč (viz ZoSP ve znění této novely). Investiční zprostředkovatel platí 5 tis. Kč ročně a akreditované osoby mají jednou za 5 let zaplatit 25 tis. Kč. Taktéž je upravena povinnost České národní banky informovat zastoupeného o zaplacení správního poplatku (a tedy prodloužení jeho povolení).

V § 32h je obdobně jako ve ST 679 či v § 30b upraven zánik oprávnění ve vazbě na nezaplacení správního poplatku za prodloužení povolení a další důvody pro zánik oprávnění.

V 32i je obdobně jako ve ST 679 upraveno odnětí oprávnění k činnosti vázaného zástupce včetně částečné procesní úpravy. Jde o obdobu § 145 a materiálně odpovídá dnešnímu § 145 odst. 10.

V § 32j je stanoveno pomocí jakých fyzických osob může vázaný zástupce vykonávat svoji činnost, obdobně jako v dnešním § 32a odst. 4. *De facto* se zakazuje outsourcing vázaného zástupce, například na jiného vázaného zástupce.

V § 32k jsou upraveny povinnosti zastoupeného, které z velké části vychází z dnešního § 32c odst. 6, ale jsou zde materiálně i dnešní § 32a odst. 7 a 8.

K bodu 179 (§ 36f odst. 1):

Do § 36f s přesouvá odkaz na Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA) ze zrušeného § 7e.

K bodu 180 (§ 36g odst. 3):

Opravuje se chybné umístění čárky.

K bodu 181 (nadpis části páte):

Nadpis se mění v souvislosti s novou definicí obchodního systému v § 2 odst. 3 vyvolanou transpozicí čl. 4 odst. 1 bod 24 MiFID II. I nadále se však jedná o trhy s investičními nástroji, nejde tedy o věcnou změnu, jen o upřesnění. Doplnuje se však i OTF."

Podrobnosti upravují:

- *ITS 2: Commission Implementing Regulation laying down implementing technical standards with regard to the format and timing of the communications and the publication of the suspension and removal of financial instruments from trading on a regulated market, an MTF or an OTF according to Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council*
- *ITS 4: Commission Implementing Regulation laying down implementing technical standards with regard to the format of position reports by investment firms and market operators*
- *ITS 5: Commission Implementing Regulation laying down implementing technical standards with regard to the format and the timing of position reports by investment firms and market operators of trading venues according to Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council*
- *RTS 7: Commission Delegated Regulation supplementing Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards specifying organisational requirements of regulated markets, multilateral trading facilities and organised trading facilities enabling or allowing algorithmic trading through their systems*
- *RTS 8: Commission Delegated Regulation supplementing Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards specifying the requirements on market making agreements and schemes*
- *RTS 9: Commission Delegated Regulation supplementing Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards on the ratio of unexecuted orders to transactions*
- *RTS 10: Commission Delegated Regulation supplementing Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council on markets in financial instruments with regard to regulatory technical standards on requirements to ensure fair and non-discriminatory co-location and fee structures*
- *RTS 11: Commission Delegated Regulation supplementing Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council on markets in financial instruments with regard to regulatory technical standards on the tick size regime for shares, depositary receipts and, exchange traded funds*
- *RTS 12: Commission Delegated Regulation supplementing Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council on markets in financial instruments with regard to regulatory technical standards on the determination of a material market in terms of liquidity relating to trading halt notifications*
- *RTS 17: Commission Delegated Regulation supplementing Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards for the admission of financial instruments to trading on regulated markets*
- *RTS 18: Commission Delegated Regulation supplementing Directive (EU) No 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards for the suspension and removal of financial instruments from trading*

- *ITS 19: Commission Implementing Regulation laying down implementing technical standards with regard to the content and format of the description of the functioning of MTFs and OTFs and the notification to ESMA according to Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council*

K bodu 182 (§ 37):

Novelizační bod precizuje toto ustanovení obdobně podle § 5 odst. 1, kdy důležité je oprávnění, nikoli skutečný výkon činnosti. Organizátorem regulovaného trhu se daná osoba stává již okamžikem udělení povolení, nikoli až okamžikem, kdy začne regulovaný trh skutečně organizovat.

K bodu 183 (§ 38):

Vzhledem k množství změn se celý paragraf nahrazuje novým zněním. Jde o obdobu § 6, odůvodnění k § 6 tak platí i zde.

Návětí odst. 1 je upřesněno s tím, že povolení se vydává na základě žádosti, nově se taktéž počítá se situací, kdy společnost ještě není zapsána v obchodním rejstříku.

Písmena v odstavci 1 jsou přeuspořádána, některá jsou sloučena. Dochází však také k některým faktickým posunům.

V odst. 1 písm. a) se část ustanovení ruší, neboť na tuto problematiku dopadá zákon č. 134/2013 Sb., o některých opatřeních ke zvýšení transparentnosti akciových společností a o změně dalších zákonů. Možné právní formy jsou přesunuty z návětí.

V odst. 1 písm. c) je taktéž nově reflektována situace, kdy společnost ještě není zapsána v obchodním rejstříku.

V odst. 1 písm. d) se oproti současné úpravě [písm. c)] výše 730 000 EUR stanovuje pro celý počáteční kapitál, nikoliv pouze základní kapitál, vzhledem k vymezení počátečního kapitálu jsou požadavky na základní kapitál (včetně nutnosti jeho splacení) opuštěny úplně.

V odst. 1 písm. f) a i) se přibližuje text tohoto ustanovení znění ZISIF, neboť se předkladatel zákona domnívá, že by zákony v oblasti kapitálového trhu měly být stylisticky souladné.

V odst. 1 písm. g) je vložen požadavek na plán obchodní činnosti, který vyplývá ze směrnice MiFID II a je taktéž požadován i u jiných subjektů (např. OCP a investičního zprostředkovatele).

V odst. 1 písm. k) je transponován čl. 45 směrnice MiFID II, tento požadavek je shodný taktéž pro další subjekty jako jsou OCP a investiční zprostředkovatel.

Nové písmeno m) v odst. 1 je vyvoláno novou úpravou OTF (viz dále).

Odstavce 2 až 4 upravují žádost a způsob jejího podání a nově stanoví, že žádost lze podat pouze elektronicky, což sníží náklady na správní řízení na straně žadatele a zároveň toto řízení urychlí. Obdobné změny jsou prováděny v § 7, 10d, 14c, 19, 20, 28, 30a, 38, 39, 45, 46, 75, 90a, 192b a 198 (body 52, 61, 91, 160, 161, 163, 164, 177, 178, 183, 186, 187, 196, 197, 198, 199, 245, 250, 251, 344, 345, 354 a 355).

V odstavci 5 mimo jiné v souladu s požadavkem čl. 59 odst. 2 MiFID II stanoví, že součástí povolení organizátora regulovaného trhu může být i činnost poskytovatele služeb hlášení údajů. Taktéž se doplňuje uvedení OTF v povolení.

Nové odstavce 6 a 7 jsou transpozicí čl. 44 MiFID II (příčemž obdobnou povinnost má i OCP a poskytovatel služeb hlášení údajů).

Nový odstavec 8 je transpozicí čl. 45 odst. 1 až 3 MiFID II. Vzhledem k tomu, že text příslušného článku směrnice je prakticky totožný s požadavky MiFID II a CRD IV na OCP, je odkázáno na příslušná ustanovení, který čl. 9 MiFID II a čl. 88 a 91 CRD IV v ZPKT transponují. Odkaz na ustanovení § 10a nahrazuje současný § 43, na rozdíl od předchozí úpravy jde ovšem o kontrolu *ex post*.

K bodům 184 a 185 (§ 39 odst. 2):

V písmeni a) se upřesňuje se, že činnost komoditní burzy je upravena jiným zákonem, konkrétně pak zákonem č. 229/1992 Sb., o komoditních burzách.

Změna v písmeni c) je vyvolána zavedením nového typu obchodního systému – OTF.

K bodům 186 a 187 (§ 39 odst. 5 až 7):

Ustanovení týkající se podoby žádosti bylo přeformulováno a rozděleno do tří odstavců kvůli větší srozumitelnosti textu. Tento novelizační bod stanoví, že nově lze podat žádost o registraci další podnikatelské činnosti organizátora regulovaného trhu pouze elektronicky, což sníží náklady na správní řízení na straně žadatele a zároveň toto řízení urychlí. Obdobné změny jsou prováděny v § 7, 10d, 14c, 19, 20, 28, 30a, 38, 39, 45, 46, 75, 90a, 192b a 198 (body 52, 61, 91, 160, 161, 163, 164, 177, 178, 183, 186, 187, 196, 197, 198, 199, 245, 250, 251, 344, 345, 354 a 355).

K bodu 188 (§ 39 odst. 10):

Novelizační bod ruší dnešní § 39 odst. 8, čímž reaguje na změnu v § 145, kam byla vložena povinnost ČNB zrušit registraci na základě žádosti.

K bodu 189 (§ 40 odst. 2):

Novelizační bod zrušuje toto ustanovení pro nadbytečnost, obdobně jako je rušen § 6b odst. 2.

K bodům 190 až 192 (§ 41 odst. 1 a 2):

Ustanovení sjednocuje úpravu odborné péče napříč zákonem. Rozlišuje se, že organizátor regulovaného trhu jednak organizuje regulovaný trh, ale může provozovat i mnohostranný obchodní systém nebo OTF, čímž ale již poskytuje investiční služby.

K bodu 193 (§ 41 odst. 3):

Ustanovení je transpozicí čl. 47 odst. 2 MiFID II. Znamená větší rozlišování mezi jednotlivými obchodními systémy.

K bodu 194 (§ 43)

§ 43 je transpozicí čl. 45 odst. 4 a 5 MiFID II. Výbor pro jmenování není v našem právním řádu novinkou, když je upraven již u obchodníků s cennými papíry v příloze vyhlášky č. 163/2014 Sb. Text této vyhlášky vychází z CRD IV, stejně jako transponované ustanovení MiFID II, odkázáno je tedy na úpravu výboru pro jmenování u OCP. Zmocnění je však vloženo samostatné. Dnešní § 43 se materiálně přesouvá do § 38 odst. 8.

K bodu 195 (§ 45 odst. 1)

Novelizační bod z výčtu vypouští žádost o rozdělení organizátora regulovaného trhu, neboť, jak vyplývá z odstavce 5 tohoto ustanovení, rozdělení organizátora regulovaného trhu není přípustné.

K bodům 196 až 201 (§ 45 odst. 2 až 4, § 46 odst. 2 až 4 a § 47 odst. 1 a 2):

Jednotlivá ustanovení týkající se podoby žádosti byla přeformulována a rozdělena do více odstavců kvůli větší srozumitelnosti textu. Jednotlivé novelizační body stanoví, že nově lze žádost podat pouze elektronicky, což sníží náklady na správní řízení na straně žadatele a zároveň toto řízení urychlí. Další změny jsou vyvolány úpravami v § 10 a následujících. Obdobné změny jsou prováděny v § 7, 10d, 14c, 19, 20, 28, 30a, 38, 39, 45, 46, 75, 90a, 192b a 198 (body 52, 61, 91, 160, 161, 163, 164, 177, 178, 183, 186, 187, 196, 197, 198, 199, 245, 250, 251, 344, 345, 354 a 355).

K bodům 202 až 208 (§ 48):

V § 48 odst. 1 písm. i) bodě 3 se v návaznosti na adaptaci MAR (zrušení § 124 až 125) zrušuje odkaz na zrušená ustanovení; to souvisí s bodem 260. V § 48 odst. 1 písm. i) bodě 4 dochází ke sjednocení terminologie s ohledem na adaptaci MAR (zrušení § 124 až 125), zejména zrušení definice „finančního nástroje“; to souvisí s bodem 260. Také se opravuje odkaz na § 56, který nemá 8 odstavců. V § 48 odst. 1 písm. i) bodě 5 a v § 48 odst. 1 písm. j) se transponuje čl. 54 odst. 1 MiFID II. V § 48 odst. 1 písm. l) se transponuje čl. 48 odst. 3 druhý pododstavec MiFID II. V § 48 odst. 2 a 3 se transponuje čl. 45 odst. 6 první a druhý pododstavec MiFID II.

Prováděcí nařízení Komise (EU), kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, podrobně upravuje

- opatření podle § 48 odst. 1 písm. i) bod 3 a
- podrobnosti umožnění podle § 48 odst. 1 písm. m).

K bodu 209 (§ 48a):

Novelizační bod vkládá ustanovení, která mají za cíl zvýšit dodržování právních předpisů ze strany organizátora regulovaného trhu pomocí podpory oznamování porušení předpisů a následně ochrany tzv. *whistleblowerů*, tedy osob, které interně (v rámci povinné osoby) nebo externě (informováním ČNB) nahlásí své podezření na porušení předpisů. Ustanovení se vkládá na základě požadavku čl. 73 MiFID II. Obdobnou úpravu obsahuje § 12i, § 48a a § 78, na obdobné použití odkazuje i § 28b odst. 3.

K bodu 210 [§ 49 odst. 1 písm. b)]:

Jedná se o transpozici čl. 54 odst. 2 MiFID II. Ustanovení čl. 75 až 77 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, určují bližší okolnosti oznamování podle § 49 odst. 1 písm. a), b) a f).

K bodu 211 [§ 49 odst. 1 písm. d)]:

Opravuje se nepřesný odkaz.

K bodu 212 [§ 49 odst. 1 písm. f)]:

Jedná se o transpozici čl. 54 odst. 2 MiFID II.

K bodu 213 (§ 49 odst. 2):

Ustanovení odstavce 2 vypuštěno, neboť zmocnění na vyhlášku není třeba.

K bodům 214 a 215 (§ 50 odst. 7 a § 50a až 50g):

Jedná se o transpozici nových čl. 48 a 49 MiFID II. Tato nová opatření mají za cíl zajistit integritu trhu a kontinuitu obchodování, a to i s ohledem na rozvoj automatického obchodování v obchodních systémech. Košem akcií v § 50e odst. 1 se rozumí pevné množství akcií (od jednoho či více emitentů), které jsou obchodovány jako jedna jednotka. Toto je typické v případě fondů ETF.

Režimy kroků kotace podle § 50f odst. 1 musí respektovat prováděcí nařízení Komise (EU), kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, kterým jsou určeny minimální kroky kotace nebo režimy kroků kotace pro konkrétní emise akcií, depozitní certifikáty, cenné papíry fondů ETF, certifikáty a jiné podobné investiční nástroje a jiné investiční nástroje podle § 50f odst. 1 písm. e).

Prováděcí nařízení Komise (EU), kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, upravuje požadavky podle § 50a odst. 1 písm. a) a b), poměr mezi neprovedenými pokyny a obchody podle § 50c odst. 1, požadavky na přímý elektronický přístup podle § 50d, pravidla pro služby společného umístění podle § 50c odst. 3 a struktury úplat podle § 50e odst. 1, významnost z hlediska likvidity pro nástroj podle § 50b odst. 4 a požadavky na smlouvy podle § 50g odst. 2.

K bodu 216 (§ 51 odst. 1):

Jedná se o transpozici čl. 55 odst. 1 MiFID II.

K bodu 217 (§ 52):

Jedná se o transpozici čl. 55 odst. 2 MiFID II.

K bodu 218 a 219 (§ 55 odst. 2 a 3):

Novelizačními body dochází k precizaci textu zákona.

K bodům 220 až 223 (§ 56 odst. 2 až 4 a poznámky pod čarou č. 10, 10a a 10b v § 57):

Novelizačním bodem dochází k vypuštění úpravy obsažené v prováděcím nařízení Evropské komise k MiFID I.

Nové prováděcí nařízení Komise (EU), kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, podrobně upravuje předpoklady pro spravedlivé, řádné a účinné obchodování podle § 56 odst. 2 a předpoklady pro volnou obchodovatelnost podle § 56 odst. 3, nicméně doposud nebylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie.

K bodům 224 až 227 (§ 61):

Úprava pozastavení obchodování a vyloučení z obchodování se upravuje z důvodu transpozice čl. 52 MiFID II, zejména s ohledem na deriváty investičních nástrojů, jejichž obchodování bylo pozastaveno nebo byly vyloučeny z obchodování.

Prováděcí nařízení Komise (EU), kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU upravuje upřesňující případy, v nichž je souvislost mezi derivátem, který se týká investičního nástroje, s nímž bylo obchodování pozastaveno nebo jenž byl stažen z obchodování, anebo je k němu vztažen, a původním investičním nástrojem taková, že by s derivátem mělo být rovněž pozastaveno obchodování nebo by měla být z obchodování stažena, aby bylo dosaženo účelu pozastavení nebo stažení podkladového investičního nástroje.

Formát a načasování uveřejňování a sdělování podle § 61 odst. 3 stanoví prováděcí nařízení Komise (EU), kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

K bodu 228 (§ 63a):

Nové ustanovení transponuje čl. 48 odst. 6 MiFID II s ohledem na algoritmické obchodování. Jde o novou povinnost pro účastníky regulovaného trhu, kteří používají algoritmické systémy obchodování.

Prováděcí nařízení Komise (EU), kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, upravuje požadavky na náležité testování podle § 63a.

K bodu 229 (§ 67 a 68, díl 3 části páté hlavy II a poznámky pod čarou č. 10e, 10f, 10g a 10h):

Z důvodu adaptace ZPKT na čl. 3 odst. 1 až 3, čl. 4, odst. 1 až 3, čl. 6 odst. 1 a 2 a čl. 7 odst. 1 MiFIR dochází ke zrušení § 67 a 68, včetně poznámek pod čarou (a odkazů na ně), které odkazují na úpravu obsaženou v prováděcím nařízení Evropské komise k MiFID I. Úprava transparentnosti obchodování v obchodním systému, ať už transparentnost před uzavřením obchodu (*pre-trade transparency*), nebo po jeho uzavření (*post-trade transparency*), je obsažena v čl. 3 až 13 MiFIR.

Podrobnosti MiFIR upravuje:

- *RTS 2: Commission Delegated Regulation supplementing Regulation (EU) No 600/2014 of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards on transparency requirements for trading venues and investment firms in respect of bonds, structured finance products, emission allowances and derivatives*
- *RTS 3: Commission Delegated Regulation supplementing Regulation (EU) No 600/2014 of the European Parliament and of the Council on markets in financial instruments with regard to regulatory technical standards on the volume cap mechanism and the provision of information for the purposes of transparency and other calculations*
- *RTS 4: Commission Delegated Regulation supplementing Regulation (EU) No 600/2014 of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards on criteria for determining whether derivatives subject to the clearing obligation should be subject to the trading obligation*
- *RTS 5: Commission Delegated Regulation supplementing Regulation (EU) No 600/2014 of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards on the direct, substantial and foreseeable effect of contracts within the Union and to prevent the evasion of rules and obligations*
- *RTS 14: Commission Delegated Regulation supplementing Regulation (EU) No 600/2014 of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards on the specification of the offering of pre-trade and post-trade data and the level of disaggregation*
- *RTS 15: Commission Delegated Regulation supplementing Regulation (EU) No 600/2014 of the European Parliament and of the Council on markets in financial instruments with regard to regulatory technical standards on clearing access in respect of central counterparties and trading venues*

- *RTS 16: Commission Delegated Regulation supplementing Regulation (EU) No 600/2014 of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards on access to benchmarks*
- *RTS 23: Commission Delegated Regulation supplementing Regulation (EU) No 600/2014 of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards for the data standards and formats for financial instrument reference data and technical measures in relation to arrangements to be made by the European Securities and Markets Authority and competent authorities*
- *RTS 24: Commission Delegated Regulation supplementing Regulation (EU) No 600/2014 of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards for the maintenance of relevant data relating to orders in financial instruments*
- *RTS 26: Commission Delegated Regulation supplementing Regulation (EU) No 600/2014 of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards specifying the obligation to clear derivatives traded on regulated markets and timing of acceptance for clearing*
- *RTS 5: Commission Delegated Regulation supplementing Regulation (EU) No 600/2014 of the European Parliament and of the Council with regard to the regulatory technical standards concerning the information for registration of third country firms and the format of information to be provided to the clients*
- *RTS 1: Commission Delegated Regulation supplementing Regulation (EU) No 600/2014 of the European Parliament and of the Council on markets in financial instruments with regard to regulatory technical standards on transparency requirements for trading venues and investment firms in respect of shares, depositary receipts, exchange-traded funds, certificates and other similar financial instruments and the obligation for investment firms to execute transactions in certain shares on a trading venue or a systematic internaliser*
- *RTS 22: Commission Delegated Regulation supplementing Regulation (EU) No 600/2014 of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards for the reporting of transactions to competent authorities*

K bodu 230 (§ 69 odst. 1):

Novelizační bod v souladu s požadavky čl. 4 odst. 1 bod 22 MiFID II upravuje tohoto ustanovení tak, že nově jsou tímto pojmem myšleny i systémy v jiných státech EU.

K bodům 231 a 232 (§ 69 odst. 2 až 4 a odst. 6):

Nové ustanovení transponuje čl. 18 odst. 1 až 4 a 7 a čl. 19 odst. 1 a 3 MiFID II s ohledem na zajištění integrity trhu a kontinuitnosti obchodování.

K bodu 233 (§ 69 odst. 9):

Novela zrušuje tuto větu, přičemž zároveň jeho věcný obsah přesouvá do § 149p písm. d), když tento paragraf upravuje informační povinnosti ČNB ve vztahu k jiným orgánům; tato povinnost ČNB vyplývá z požadavků MiFID II.

K bodu 234 (§ 69 odst. 10):

Nové ustanovení transponuje MiFID II s ohledem na monitorování střetů zájmů. Náležitosti oznámení podle odstavce 10 stanoví prováděcí nařízení Komise (EU), kterým se provádí MiFID II.

K bodu 235 (§ 70 odst. 1):

Tato změna je vyvolána požadavkem vyplývajícím z čl. 18 odst. 6 MiFID II.

K bodu 236, 238 a 239 [§ 71 odst. 1 písm. a)]:

Tato změna je transpozicí čl. 31 MiFID II a adaptací MAR, který problematiku zneužívání trhu nově upravuje.

K bodu 237 [§ 71 odst. 1 písm. b)]:

Změna reaguje na změny v § 69.

K bodům 238 a 239 [§ 71 odst. 2, § 71 odst. 3 písm. b)]:

Tyto změny jsou transpozicí čl. 31 MiFID II a adaptací MAR, který problematiku zneužívání trhu nově upravuje.

K bodu 240 [§ 71 odst. 3 písm. d)]:

Novelizační bod rozšiřuje ohlašovací povinnost organizátora regulovaného trhu ve vztahu k ČNB, a to na základě požadavku čl. 31 odst. 2 pododstavce prvního MiFID II.

Náležitosti oznámení podle § 71 odst. 3 nově bude upravovat přímo použitelný předpis Evropské komise EU, konkrétně náležitosti oznámení podle § 71 odst. 3 stanoví čl. 77 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

K bodu 241 (§ 71 odst. 5):

Vzhledem k tomu, že oznámení podle § 71 odst. 3 upraví přímo použitelný předpis Evropské komise EU, bude nově ČNB mít povinnost vydat vyhláškou pouze ve vztahu k odstavci 4.

K bodu 242 (§ 72):

Z důvodu adaptace ZPKT na čl. 3 odst. 1 až 3, čl. 4, odst. 1 až 3, čl. 6 odst. 1 a 2 a čl. 7 odst. 1 MiFIR dochází ke zrušení stávajícího znění § 72. Vloženo nové znění tohoto ustanovení transponující čl. 19 odst. 3 MiFID II s ohledem na nové rozlišení jednotlivých obchodních systémů, obdobně jako v § 41 odst. 3.

K bodu 243 (§ 73a):

Ustanovení je transpozicí čl. 32 odst. 1 MiFID II, pozastavení obchodování, obnovení obchodování a vyloučení z obchodování budou řešeny shodně u organizovaného trhu (§ 61), mnohostranného obchodního systému i OTF (viz § 73h).

K bodu 244 (§ 73b až 73l, nové hlavy IV, V a VI části páté):

§ 73b až § 73c upravují „trh malých a středních podniků“ (*SME Growth Market*) a jsou transpozicí čl. 33 MiFID II. Zavádí se jimi speciální poddruh mnohostranného obchodního systému (nejde tedy o nový druh obchodního systému), trh malých a středních podniků. Tento trh bude určen převážně (alespoň z 50 %) emitentům, kteří budou mít průměrnou tržní kapitalizaci za předchozí tři kalendářní roky nižší než 200 mil. EUR. V tomto ohledu nejde tedy o typickou definici malého a středního podniku, spíše se jedná o podnik s malou tržní kapitalizací dle směrnice o prospektu (2003/71/ES), nicméně tam je aktuálně hranice 100

mil. EUR - toto však bude revidováno v připravovaném nařízení o prospektu. Předpokládá se, že v budoucnu bude tomuto trhu uleveno např. od některých transparenčních povinností. Jde o novou úpravu dle MiFID II.

Podrobnosti trhu malých a středních podniků upravují čl. 72 až 74 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterými se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

§ 73d až 73i jsou transpozicí čl. 20 MiFID II se zavádí speciální druh obchodního systému, „organizovaný obchodní systém“ (dále též „**OTF**“). Na OTF budou moci být obchodovány pouze některé investiční nástroje a to dluhopisy, strukturované finanční produkty [definované v § 2 odst. 1 písm. x) odkazem na MiFIR], povolenky na emise skleníkových plynů a většina derivátů (viz podrobněji § 73d odst. 4). Podobně jako mnohostranný obchodní systém také OTF může provozovat obchodník s cennými papíry nebo organizátor regulovaného trhu. Provozovatel OTF může na tomto trhu obchodovat při využití některých obchodních praktik, které jsou na ostatních obchodních systémech zakázány - párováním pokynů na vlastní účet a v případě veřejnoprávních dluhových nástrojů, u nichž neexistuje likvidní trh, pak dokonce i přímo obchodovat na vlastní účet.

V § 73e odst. 1 se samotnému provozovateli (či propojené osobě) zakazuje být zároveň tvůrcem trhu na svém OTF. Dle odstavců 2 a 3 pak provozovatel (pokud je OCP) nesmí provádět systematickou internalizaci investičního nástroje, který je na OTF obchodován, ani trh propojovat jistým způsobem s jiným systematickým internalizátorem či OTF.

V § 73e odstavci 4 je provozovateli OTF uložena v souladu s čl. 18 odst. 10 MiFID II oznamovací povinnost ve vztahu k ČNB. Náležitosti tohoto informování pak stanoví prováděcí nařízení Komise (EU), kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU (*ITS 19: Návrh Comission Implementing Regulation laying down implementing technical standards with regard to the content and format of the description of the functioning of MTFs and OTFs and the notification to ESMA according to Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council*).

Ustanovení § 73e odst. 5 a 6 transponují čl. 34 odst. 7 MiFID II, když obdobná úprava je již obsažena u organizátora regulovaného trhu (§ 63 odst. 7 a 8) a provozovatele mnohostranného obchodního systému (§ 69 odst. 8 a 9).

§ 73f odst. 1 stanovuje organizační požadavky na provozovatele OTF, která jsou obdobná jako u mnohostranného obchodního systému. Zvláštností je ustanovení odstavce 2, které vyžaduje alespoň 3 aktivní účastníky OTF tak, aby bylo zajištěno obchodování a cenotvorba na OTF. Odst. 1 až 5 § 73f jsou transpozicí čl. 18 odst. 1 až 4 a odst. 7 a čl. 31 odst. 1 a 2 MiFID II. Odst. 6 a 7 jsou vnitrostátní úpravou informování ČNB. Obdobná povinnost platí i v případě mnohostranného obchodního systému (§ 71 odst. 4) a regulovaného trhu (§ 50 odst. 4).

§ 73g podrobně upravuje obchodování v OTF, a to zvláště s ohledem na možnost provozovatele OTF zde obchodovat na vlastní účet. Jde o transpozici čl. 20 odst. 6 MiFID II. Odstavec 6 pak upravuje situaci investičního nástroje, který je přijatý k obchodování na evropském regulovaném trhu a zároveň je bez souhlasu jeho emitenta přijat i na OTF. Odstavec 6 je transpozicí čl. 18 odst. 8 MiFID II.

V § 73h upravuje pozastavení obchodování obnovení obchodování a vyloučení z obchodování, a to odkazem na existující § 61 upravující obdobnou situaci na regulovaném trhu, kterou se řídí i mnohostranný obchodní systém.

§ 73i je transpozicí čl. 18 odst. 6 MiFID II, který stanoví informační povinnost provozovatele organizovaného obchodního systému ve vztahu k účastníkům tohoto systému a rovněž stanoví povinnost zajistit vypořádání obchodů v tomto systému uzavřených.

§ 73j až 73l upravují otázky společné pro všechny obchodní systémy.

V § 73j se jedná se o transpozici čl. 50 a čl. 58 odst. 3 MiFID II. Jde o povinnost synchronizace obchodních hodin, která platí pro všechny obchodní systémy. Prováděcí nařízení Komise (EU), kterými se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU (*RTS 25: Commission Delegated Regulation supplementing Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards for the level of accuracy of business clocks*), určuje míru přesnosti této synchronizace.

V § 73k jsou upraveny limity pozic u komoditních derivátů (viz § 134a a dále) ze strany účastníků všech obchodních systémů.

§ 73l je transpozicí čl. 27 odst. 3 MiFID II.

K bodu 245 (§ 74 až 81, nová část šestá):

§ 74 až 81 upravují „poskytovatele služeb hlášení údajů“ (*data reporting services providers*), což jsou nově vymezené subjekty, jejichž podnikání spočívá v poskytování poobchodních informací (*post-trade transparency*). K jejich úpravě se využívá dnes prázdná část šestá, kde byl dříve upraven tzv. mimoburzovní trh. § 74 až 81 transponují články 59 až 66 MiFID II, které jsou zcela novou právní úpravou.

Podrobnosti upravují čl. 79 až 84 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU

§ 74 obsahuje definice „služeb hlášení údajů“ dle Přílohy I oddílu D MiFID II a „poskytovatelů služeb hlášení údajů“ dle čl. 4 odst. 1 bodu 63 MiFID II, konkrétně „schváleného systému pro uveřejňování informací“ (APA - *approved published arrangement*), „poskytovatele konsolidovaných obchodních informací“ (CTP - *consolidated tape provider*) a „schváleného mechanismu pro hlášení obchodů“ (ARM - *approved reporting mechanism*). Tyto subjekty vymezuje MiFID II ve svém čl. 4 odst. 1 bodech 52 až 54.

Zákon záměrně používá termíny přímo převzaté ze směrnice MiFID II, aby bylo snazší aplikovat související nařízení EU, navzdory tomu, že nezní úplně česky, aby byla osoba označena jako „systém“ nebo „mechanismus“. Nicméně je třeba brát v potaz to, že zpravidla nepůjde o samostatné entity, spíše se bude jednat o funkce provozovatelů obchodních systémů, zejména organizátorů regulovaných trhů. Nicméně není vyloučena, aby takto podnikaly i jiné subjekty.

§ 75 upravuje jednotně požadavky kladené na všechny poskytovatele služeb hlášení údajů. Ustanovení je transpoziční s výjimkou požadavku na důvěryhodnost, který je požadavkem národním, přičemž důvěryhodnost je vyžadována po všech osobách s povolením České národní banky působících na kapitálovém trhu. Pojem důvěryhodnost, resp. způsob jeho posuzování, je rozveden v novém § 197. Rovněž možnost podat žádost o udělení povolení k činnosti poskytovatele služeb hlášení údajů a žádost o změnu rozsahu takového povolení

elektronicky je úpravou národní, která si klade za cíl zlevnit a urychlit proces licencování subjektů na kapitálovém trhu.

Náležitosti žádosti podle § 75 osvědčující splnění předpokladů stanovených tímto zákonem, formu a způsob podání této žádosti stanoví prováděcí nařízení Komise k MiFID II (*RTS 13: Commission Delegated Regulation supplementing Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards on the authorisation, organisational requirements and the publication of transactions for data reporting services providers*).

Rovněž na poskytovatele služeb hlášení údajů klade zákon ve svém § 76 odst. 1 v souladu s požadavky čl. 59 odst. 4 MiFID II a čl. 62 písm. c) MiFID II povinnost trvale dodržovat požadavky, jejich splnění bylo podmínkou pro udělení povolení a současně povinnost informovat ČNB bez zbytečného odkladu o každé významné změně v těchto požadavcích. § 76 odst. 2 zakotvuje národní povinnost provozovat odbornou činnost s odbornou péčí (viz i bod 65). Poskytovatel služeb hlášení údajů má v souladu s čl. 63 odst. 4 MiFID II povinnost zavést, udržovat a uplatňovat řídicí a kontrolní systém a kontrolovat jeho funkčnost, což je promítnuto do § 76 odst. 3. § 76 odst. 4 pak toto doplňuje o národní pravidlo ve vztahu k řídicímu a kontrolnímu systému obdobně podle § 12a odst. 3, resp. platného § 12b odst. 3. § 76 odst. 5 odkazuje na povinnost mít vedoucí orgán a dodržovat povinnosti zajistit jeho požadovanou kvalitu a dále povinnost oznámit ČNB bez zbytečného odkladu změny v jeho členství a je transpozicí čl. 63 odst. 3 MiFID II.

Podle § 77 je obdobně jako na jiné osoby působící na kapitálovém trhu i na poskytovatele služeb hlášení údajů kladena informační povinnost spočívající v povinnosti předložit České národní bance svou výroční zprávu a konsolidovanou výroční zprávu a v povinnosti uveřejnit ji na svých internetových stránkách. Dále má tato osoba povinnost zasílat České národní bance další informace a podklady nutné pro výkon dohledu. Další podrobnosti stanoví vyhláška České národní banky. Jedná se o netranspoziční ustanovení.

§ 78 transponuje čl. 73 MiFID II, který upravuje ochranu osoby, která nahlásí své podezření na porušení zákona nebo jiného předpisu, tzv. *whistleblowera*. Obdobnou úpravu obsahuje § 12i, § 48a a § 78, na obdobné použití odkazuje i § 28b odst. 3.

§ 79 upravuje další požadavky kladené na schválený systém pro uveřejňování informací (APA), resp. na jeho řídicí a kontrolní systém. Ustanovení je transpozicí čl. 64 odst. 3 až 5 MiFID II. § 80 upravuje další požadavky kladené na poskytovatele konsolidovaných obchodních informací (CTP), resp. na jeho řídicí a kontrolní systém. Ustanovení je transpozicí čl. 65 MiFID II. § 81 upravuje další požadavky kladené na schválený mechanismus pro hlášení obchodů (ARM), resp. na jeho řídicí a kontrolní systém. Ustanovení je transpozicí čl. 66 MiFID II.

Podrobnosti stanoví:

- *RTS 1: Draft regulatory technical standards on transparency requirements in respect of shares, depositary receipts, exchange-traded funds, certificates and other similar financial instruments*
- *RTS 2: Draft regulatory technical standards on transparency requirements in respect of bonds, structured finance products, emission allowances and derivatives*
- *RTS 13: Draft regulatory technical standards on authorisation, organisational requirements and the publication of transactions for data reporting services providers*

K bodu 246 [§ 82 odst. 1 písm. c)]:

Novelizačním bodem se sjednocuje terminologie zákona.

K bodům 247 a 248 [§ 90a odst. 1 písm. k) a l)]:

Novelizační bod ve shodě s ostatními ustanoveními zákona nahrazuje pojem „vedoucí osoba“.

K bodu 249 (§ 90a odst. 2):

Novelizační bod vypouští slovo „který“ pro nadbytečnost, neboť je již v návěti tohoto ustanovení.

K bodům 250 a 251 (§ 90a odst. 3 až 5):

Ustanovení týkající se podoby žádosti byla přeformulována a rozdělena do více odstavců kvůli větší srozumitelnosti textu. Novelizační bod dále stanoví, že nově lze žádost podat pouze elektronicky, což sníží náklady na správní řízení na straně žadatele a zároveň toto řízení urychlí. Obdobné změny jsou prováděny v § 7, 10d, 14c, 19, 20, 28, 30a, 38, 39, 45, 46, 75, 90a, 192b a 198 (body 52, 61, 91, 160, 161, 163, 164, 177, 178, 183, 186, 187, 196, 197, 198, 199, 245, 250, 251, 344, 345, 354 a 355).

K bodu 252 (§ 93 odst. 5):

Novelizační bod zrušuje toto ustanovení, neboť ČNB si tyto informace může na povinné osobě vyžádat v rámci výkonu dohledu.

K bodům 253 až 255 (§ 116 a 117):

Novelizační body přesouvají ustanovení § 117 odst. 2 do § 116 odst. 2, kam obsahově náleží.

K bodu 256 (§ 118 odst. 6):

Novela vypouští z výčtu akcionáře, neboť akcionář je také společníkem, jak vyplývá z § 256 odst. 1 ZOK.

K bodům 257 a 258 (§ 120 odst. 3 a 5):

Novelizačním bodem dochází k doplnění transpozice TD II, kde se zavádí legislativní zkratka „elektronického prostředku“ v odstavci 3 a v této souvislosti se zrušuje část odstavce 5.

K bodu 259 (§ 121b):

V návaznosti na adaptaci MAR (zrušení § 124 až 125) se odkazy na zrušená ustanovení nahrazují korespondujícími odkazy na MAR. Tato změna má dřívější účinnost. Souvisí s bodem 260.

K bodům 260 a 261 (zrušení § 124 až 126, tj. hlavy IV části deváté „ochrana před zneužitím trhu“ a poznámek pod čarou č. 14a, 14b, 14c, 15, 16, 17 a 17a):

V rámci adaptace ZPKT na MAR se stávající § 124 až 126 zrušují, neboť oblast ochrany před zneužitím trhu je nově upravena v přímo použitelném nařízení EU - MAR. Jaká ustanovení MAR odpovídají jednotlivým zrušovaným ustanovením je vyznačeno ve vyznačení změn a v rozdílové tabulce. Toto zrušení má dřívější účinnost, protože samotný MAR nabude účinnosti již 3. července 2016. Ačkoli MAR nebude adaptován včas, tak protože MAR z velké části koresponduje zrušené směrnicí MAD, resp. její transpozici v ZPKT, není tím nijak bráněno tomu postupovat do doby plné adaptace podle dosud

nezrušených částí zákona (tyto nejsou v rozporu s MAR a nebrání tak jeho faktické aplikovatelnosti). Současně se zrušují poznámky pod čarou použité v této části zákona.

K bodům 262 až 265 (§ 127 a 127a):

V návaznosti na adaptaci MAR (zrušení § 124 až 125) se odkazy na zrušená ustanovení nahrazují korespondujícími odkazy na MAR. Tyto změny mají dřívější účinnost. Změny souvisí s bodem 260. Do § 127 odst. 3 se v souvislosti se změnami vyvolanými adaptací MAR doplňuje zákonné zmocnění pro bližší podmínky zasílání odložení uveřejnění vnitřní informace, manažerských transakcí a podezření ze zneužití trhu podle MAR, které nejsou povinně uveřejňované informace, ČNB. V případě nově doplněného odstavce 3 v § 127a je využita diskrece poskytnutá čl. 19 odst. 3 třetím pododstavcem MAR, na jejímž základě se stanoví, že je to ČNB, kdo uveřejní oznámení o manažerské transakci, a to namísto emitenta nebo účastníka trhu s povolenkami na emise.

K bodu 266 [§ 130 odst. 4 písm. c) bod 2 a 7]:

Novelizační bod reaguje na změny vyvolané transpozicí MiFID II, resp. na úpravy vedoucího orgánu, obdobně jako v § 90a.

K bodu 267 (§ 134a až 134e):

Jedná se o transpozici čl. 57 MiFID II, který s ohledem na větší kontrolu komoditních derivátů a to i takových, které obchodníci s cennými papíry obchodují i mimo obchodní systémy (OTC obchody) stanovuje limity velikosti čisté pozice v takových derivátech. Tyto limity bude stanovovat ČNB a to formou jednotlivých opatření obecné povahy.

Metodiky výpočtu, podle kterých Česká národní banka stanoví a uplatňuje limity velikosti čisté pozice, budou stanovené v prováděcím nařízení Komise (EU), kterými se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

Prováděcí nařízení Komise (EU), kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU (*RTS 21: Commission Delegated Regulation supplementing Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards for the application of position limits to commodity derivatives*), upravuje kritéria a metody určení pozic podle § 134a odst. 2, metody stanovení pozic na úrovni celé skupiny podle § 134a odst. 1, kritéria určení ekonomické rovnocennosti OTC smluv podle § 134a odst. 1, vymezení téhož derivátu a významného množství podle § 134b odst. 1, metodiku výpočtu velikosti čisté pozice podle § 134a odst. 1, postup při žádostech podle § 134a odst. 2 a způsob určení obchodního systému s největším množstvím derivátu podle § 134b odst. 1.

Nové pravomoci § 134c provozovateli obchodního systému umožňují takové limity sledovat a uplatňovat. Ustanovení § 134d umožňuje ČNB ve výjimečných případech stanovit restriktivnější limity pozic než ty, stanovené podle předchozích paragrafů. Taktéž jsou zde procesní odchylky od správního řádu pro opatření obecné povahy, které budou limity stanovovat.

Ustanovení § 134e upravuje informační povinnosti provozovatele obchodního systému i obchodníků s cennými papíry vůči ČNB při sledování těchto pozic. Ustanovení čl. 78 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterými se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, stanoví minimální prahové hodnoty podle § 134e odst. 1 písm. a), při kterých je povinná výše uvedená informační povinnost.

K bodům 268 až 271 (§ 135 odst. 1):

Novým písmenem r) v § 135 odst. 1 se ČNB ukládá vykonávat dohled i nad osobami, kterým je uložena povinnost či zákaz podle MAR. V návaznosti na tuto změnu vyvstala potřeba upravit též § 135 odst. 1 písm. q) a zrušit stávající písmena r) až w). Tyto změny mají dřívější účinnost.

S pozdější účinností se navrhuje nové znění odstavce 1. V písm. l) novela reaguje na zavedení nových subjektů upravených v § 74 až 81 (poskytovatelé služeb hlášení údajů) a podřazuje je pod dohled ČNB. Novela také pod dohled ČNB zahrnuje akreditované osoby.

K bodům 272 až 277 (§ 135a):

Novelizačními body dochází ke zrušení části ustanovení § 135a v souvislosti s přesunem úpravy spolupráce s orgány dohledu jiných členských států do § 149g a následujících. Mění se odkazy s ohledem na prováděné změny a vypouští se nadpis.

K bodu 278 (§ 135b odst. 1):

Revidují se odkazy.

K bodu 279 (§ 135e):

Jedná se o transpozici čl. 20 odst. 7 MiFID II s ohledem na přezkoumávání a vyhodnocování obchodování provozovatele OTF párováním pokynů na vlastní účet ze strany ČNB.

K bodu 280 (§ 136 odst. 1 písm. k):

Novela v této části reaguje na terminologické změny v ZPKT vyvolané MiFID II týkající se vedoucího orgánu.

K bodu 281 (§ 136 odst. 1 písm. o) až s):

V souladu s požadavky kladenými MiFID II v článku 69 odst. 2 jsou do § 136 odst. 1 vložena nová písmena, která rozšiřují možnosti ČNB uložit jiná opatření.

K bodu 282 (§ 136 odst. 2 písm. f):

Opravují se odkazy.

K bodu 283 (§ 136 odst. 2 písm. k):

V souladu s článkem 70 odst. 6 písm. e) MiFID II zavádí novela novou možnost ČNB při ukládání jiného opatření OCP.

K bodu 284 (§ 136 odst. 2 písm. n):

Opravují se odkazy.

K bodu 285 (§ 136a odst. 1):

Novela vztahuje pravomoc ČNB vydat opatření k nápravě v případě podezření, že nedostatek v činnosti teprve může nastat na opatření k nápravě vydaná podle § 156.

K bodu 286 (§ 136a odst. 2 až 4):

Tato ustanovení byla zrušena pro nadbytečnost, neboť tuto problematiku upravuje ZDKT.

K bodu 287 (§ 136b):

Shodně se ZISIF zavádí novela pravomoc ČNB ukládat, a to i opakovaně donucovací pokutu do celkové výše 20 000 000 Kč v případě, kdy povinná osoba nesplnila opatření k nápravě

podle § 12h písm. e), § 129a odst. 2, § 135b odst. 4 písm. b), § 136a, § 146 odst. 4, § 147 odst. 1, § 148 odst. 2, § 149a, § 149b odst. 2, § 149c, § 149e odst. 2, § 149b odst. 2, § 152b odst. 1 a podle § 156.

K bodům 288 až 293 (§ 137):

Ustanovení se upravuje s ohledem na transpozici čl. 52 MiFID II s ohledem na nové povinnosti a zavedení OTF.

K bodu 294 (nadpis § 145):

Změna reaguje na věcné změny tohoto ustanovení.

K bodům 295 a 296 (§ 145 odst. 1):

Novela vkládá do zákona povinnost ČNB odejmout povolení osobě, která o to požádá.

K bodu 297 [§ 145 odst. 2 písm. c)]:

Novelizačním bodem dochází k precizaci textu zákona.

K bodu 298 (zrušení § 145 odst. 6):

Novelizačním bodem dochází ke zrušení odstavce 6 z důvodu přesunu informačních povinností do ustanovení § 149m a následujících.

K bodu 299 [§ 145 odst. 7 písm. d)]:

Novelizačním bodem se rozšiřuje okruh osob, kterým ČNB zruší registraci podle zákona o osobu, která o toto zrušení registrace požádá.

K bodu 300 [§ 145 odst. 8 písm. d)]:

Dochází k precizaci textu zákona.

K bodu 301 (§ 145 odst. 9):

Novela zrušuje toto ustanovení pro nadbytečnost. Tuto problematiku nově upravuje § 32f.

K bodům 302 až 316 (§ 146 až § 149f):

Zjednodušuje se systematika právní úpravy dohledu ČNB v případech s prvky zahraničního práva, a to i s přihlédnutím k ZISIF. Současně se reaguje na změnu terminologie. Také se přesouvají některá z těchto ustanovení, pokud upravují info povinnosti ČNB nebo spolupráci orgánů dohledu.

K bodu 317 (§ 149g až 149p):

K § 149g až 149l (spolupráce orgánů dohledu):

Jedná se zejména o transpozici článků 79 až 84 MiFID II, jež má za cíl prohloubit spolupráci orgánů dohledu nad finančními trhy jednotlivých států EU. Prostředkem ke zvýšení kooperace mezi těmito orgány jsou zejména výměny informací a konzultace, ale i možnost společného dohledu na místě. Lze očekávat obdobnou úpravu i v jiných členských státech, případně se může ČNB dovolávat přímo znění MiFID II. Dnes byla úprava obsažena zejména v § 135a, nicméně toto ustanovení se již častými novelizacemi stalo nepřehledné a navíc v něm bylo transponováno více směrnic, navíc například novela transponující CRD IV měla dělenou účinnost. V § 135a se tak ponechala úprava ze CRD IV (dnešní § 135a odst. 5 až 11). Další pravidla byla v § 149b a § 149c, ale i v § 8 a v § 27. Úprava respektuje systematiku směrnice MiFID II a provádí změny, které MiFID II obsahuje nad rámec MiFID I,

např. § 149h. Adresátem těchto ustanovení je jen ČNB. Případné spory řeší ESMA formou závazné mediaci.

Podrobnosti § 149g odst. 3 vymezuje čl. 85 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU), kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU.

Další podrobnosti stanoví:

- *RTS 6: Commission delegated regulation (EU) supplementing Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards for the exchange of informations between competent authorities when cooperating in supervisory activities, on-the-spot verifications and investigations*
- *ITS 1: Commission implementing Regulation (EU) laying down implementing technical standards with regard to standard forms, templates and procedures for cooperation arrangements in respect of a trading venue whose operations are of substantial importance in a host Member State*
- *ITS 7: Commission implementing Regulation (EU) laying down implementing technical standards with regard to standard forms, templates and procedures for the consultation of other competent authorities prior to granting an authorisation in accordance with Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council*

K § 149m až 149p (info povinnosti ČNB):

Novela transponuje různá ustanovení napříč MiFID II, která stanovují informační povinnost ČNB ve vztahu k Evropské komisi, kterou je ČNB povinna informovat prostřednictvím Ministerstva financí (§ 149m), ve vztahu k Evropskému orgánu pro cenné papíry a trhy - ESMA (§ 149n), ve vztahu k Agentuře pro spolupráci energetických regulačních orgánů - ACER (§ 149o) a ve vztahu k orgánům dohledu jiných členských států EU (§ 149p). Úprava je sem přesunuta z úpravy napříč zákonem (např. § 26 nebo § 149d až 149f) a přehledně řazena s přihlédnutím k prováděným změnám kvůli MiFID II. K § 149n odst. 1 písm. u): mimosoudním řešením spotřebitelských sporů týkajících se poskytování investičních služeb se rozumí řízení před finančním arbitrem. Adresátem těchto ustanovení je jen ČNB. Některé informační povinnosti plní ČNB současně ve vztahu k více subjektům, nicméně předkladatel považuje za přehlednější systematiku dle subjektů. Výčet je navíc řazen dle systematiky směrnice MiFID II, na kterou se bude ČNB při komunikaci s těmito subjekty odvolávat, a nikoli dle systematiky ZPKT, který zahraniční subjekty zpravidla neznají. Otázkou je nutnost tato ustanovení vůbec transponovat, nicméně bylo dosaženo závěru, že to třeba je. Navíc směrnice někdy ukládá povinnost členskému státu a někdy orgánu dohledu, přičemž nemusí být jasné, kdo má plnit. Předkladatel například nepovažuje za vhodné, aby orgán ESMA informovalo Ministerstvo financí a obdobně, aby ČNB informovala Evropskou komisi napřímo. To plyne i z dělby úloh a pravomocí v ČR. Nicméně lze předpokládat, že většinou bude mít potřebné informace k dispozici právě ČNB jako orgán dohledu nad finančním trhem. Pochyby může vzbuzovat např. informování o právní úpravě investičních zprostředkovatelů, nicméně zákon nebrání spolupráci ČNB a Ministerstva financí. Nicméně výsledkem by nemělo být negativní stanovení kompetence a odpovědnosti, které může vést k hrozbě *infringementu* za nesplnění povinností uložených směrnicí. Nicméně lze předpokládat, že případnému *infringementu* bude předcházet výzva ke sjednání nápravy (např. ze strany Evropské komise). Informování Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA) zůstává i nadále v § 155c, protože se jej MiFID II netýká (jde o transpozici CRD IV).

K bodu 318 (zrušení poznámky pod čarou č. 40):

Novelizačním bodem se zrušuje nadbytečná poznámka pod čarou, kterou se nadbytečně odkazuje na článek směrnice CRD IV.

K bodu 319 (§ 152a odst. 1):

Opravuje se odkaz s ohledem na provedené změny.

K bodu 320 (§ 155a):

Novelizační bod reflektuje změny v ZPKT, kdy vedoucí osoba byla nahrazena vedoucím orgánem.

K bodu 321 až 323 (§ 155c odst. 1):

Opravují se odkazy s ohledem na prováděné změny.

K bodu 324 (§ 155c odst. 5):

Napříč ZPKT se zpřesňují odkazy na Evropské orgány dohledu, zde konkrétně na Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA).

K bodu 325 (§ 156 odst. 3):

Legislativně technickou změnou se napravuje odkaz.

K bodům 326 až 342 (§ 164, 165, 165a, 166, 167 a 167a):

V návaznosti na adaptaci MAR (zrušení § 124 až 125) se přestupky a správní delikty za porušení § 124 až 125 nahrazují přestupky a správní delikty za porušení MAR a provádí se související opravy odkazů. ZPKT v souladu s požadavky čl. 30 odst. 1 písm. a) MAR stanoví za porušení MAR příslušné sankce. Výše sankcí vyplývají z čl. 30 odst. 2 MAR. Protože MAR stanovuje 6 různých výší sankcí (3 pro fyzické osoby a 3 pro právnické osoby), je nutno odkazovat na konkrétní články MAR. Tyto změny mají dřívější účinnost a souvisí s bodem 260. Nově formulované delikty jsou pak přejaty i do nové úpravy správních deliktů (bod 343). Do doby nabytí účinnosti adaptace MAR je nutno porušení MAR trestat jako porušení korespondující úpravy v ZPKT.

K bodu 343 (hlava III části desáté „správní delikty“, zrušení dnešních § 157 až 192 a jejich nahrazení novými § 157 až 179):

Vzhledem k tomu, že sankční ustanovení, především jejich systematika, jsou poplatná době svého vzniku (rok 2004), přistoupil zákonodárce k novému uspořádání této části zákona. Nově jsou v souladu s aktuální legislativní praxí delikty uspořádány tak, že přestupky fyzických osob jsou předrženy správním deliktům právnických osob a zároveň jsou ve zvláštních dílech upraveny delikty, jejichž objektivní stránkou je porušení povinností uložených nařízeními EU.

V posloupnosti za sebou následují tedy:

- ustanovení se skutkovými podstatami přestupků spočívajících v porušení zákona (díl 1),
- úprava přestupků spočívajících v porušení nařízení EU (díl 2),
- poté jsou ustanovení se skutkovými podstatami správních deliktů právnických osob (popř. také podnikajících fyzických osob) spočívajících v porušení zákona (díl 3),

přičemž správní delikty s obecným subjektem jsou předřazeny správním deliktům se subjektem speciálním,

- následně jsou řazeny delikty právnických osob (popř. též podnikajících fyzických osob) spočívající v porušení nařízení EU (díl 4),
- společná ustanovení jsou shodně jako nyní zařazena na závěr hlavy upravující správní delikty (díl 5).

Novela zohlednila narůstající množství povinností uložených nařízeními EU fyzickým i právnickým osobám a z nařízení EU plynoucích povinností České republiky zajistit, aby za porušení těchto povinností byly uloženy příslušné sankce. Česká republika je tak na základě komunitárního práva povinna upravit ve svém právním řádu přestupky a správní delikty za porušení povinností uložených nařízeními EU a pokuty za jejich spáchání, ačkoli vlastní povinnosti jsou uloženy samotnými nařízeními, která jsou přímo použitelná. S ohledem na snahu o maximální přehlednost a jednoduchost této úpravy, stanovil zákonodárce tato ustanovení maximálně úsporným způsobem, když v jednotlivých ustanoveních odkazuje na nesplnění povinností nebo porušení zákazu vyplývajících z jednotlivých nařízení, aniž by vyjmenovával jednotlivé články těchto nařízení nebo dokonce popisoval povinnosti stanovené nařízeními.

Ustanovení zákona v hlavě III části desáté obsahují odkazy na konkrétní články nařízení pouze, pokud ČNB není orgánem dohledu příslušným sankcionovat porušení veškerých ustanovení takového nařízení, ale pouze určitých článků, anebo pokud se výše horní sazby pokuty liší v závislosti na porušení jednotlivých článků nařízení.

Rovněž ustanovení o přestupcích a správních deliktech spočívajících v porušení ZPKT jsou v souladu se současnou legislativní praxí psána úsporným způsobem tak, aby nebyly zbytečně opisovány jednotlivé povinnosti upravené tímto zákonem, ale je na ně jednoznačným způsobem odkazováno.

Novela si zároveň klade za cíl zpřehlednění této části zákona tím, že sleduje rozdělení deliktů podle osoby, která se takového jednání může dopustit, přičemž novela reflektuje, že na základě MiFID II upravuje ZPKT nové subjekty (poskytovatelé služeb hlášení údajů a další), kterým byla zároveň stanovena řada povinností a které jsou podrobené dohledu ČNB.

Novela dále vkládá společné ustanovení (§ 179), které bylo dosud v ustanovení § 192 a u nějž obsahově došlo spíše pouze k formulačním změnám a ke změnám vyvolaným transpozicí čl. 72 MiFID II.

Novela vychází ze současné horní hranice výše pokut (zpravidla 10 nebo 20 mil. Kč), její výši za shodné přestupky nebo správní delikty nezvedá, pokud se nejedná o požadavek vyplývající z MiFID II nebo MAR. Již v současné právní úpravě jsou však horní hranice výše pokut velmi vysoké a dosahují až výše stovek milionů korun (např. v § 161 odst. 6 dle ST 571 je stanovena částka 550 000 000 Kč, resp. 20 mil. EUR pro centrálního depozitáře za porušení CSDR). Takto vysoké horní hranice pokut jsou však v ZPKT vždy jen na základě požadavků, které na právní řád České republiky kladou normy komunitárního práva.

Zákonodárce si je vědom, že horní hranice výše pokut dosahující částky 150 000 000 Kč a vyšší jsou na poměry České republiky, resp. subjektů zde působících v oblasti kapitálového trhu, zdánlivě velmi vysoké, nicméně při stanovení výše konkrétních pokut je ČNB povinna zohlednit nejen požadavky vyplývající z ustálené judikatury, které jednoznačně vedou

k závěru, že výše pokuty nesmí být likvidační, ale ČNB je povinna rovněž zohlednit společná ustanovení ke správním deliktům (§ 179), která ukládají povinnost přihlédnout k finanční situaci osoby, která se správního deliktu nebo přestupku dopustila. Ačkoli tedy Česká republika je povinna horní hranici výše pokut stanovit v zákoně v souladu s požadavky komunitárního práva, výše konkrétních ukládaných pokut musí odpovídat poměrům a finanční situaci subjektů v České republice.

MiFID II v čl. 70 uvádí přesnou výši horní hranice pokuty za přestupky a správní delikty spočívající v porušení povinnosti stanovené zákonem na základě MiFID II nebo MIFIR, a to 5 000 000 EUR, kterou zákonodárce promítl do zákona jako 150 000 000 Kč, a to za přestupky i za správní delikty, a pokuty do výše dvojnásobku neoprávněného prospěchu získaného spácháním tohoto přestupku nebo správního deliktu. ČNB má také možnost uložit právníkům osobám pokutu do výše 10 % celkového ročního obratu právnícké osoby, která se správního deliktu dopustila (přestupky podle MiFID II jsou upraveny v § 157 odst. 1 a 6 a v § 161 a správní delikty v § 162 odst. 1 a 6, § 164 odst. 1 a 4, § 165 odst. 1, 2 a 4, § 166 odst. 1 a 3, § 168, § 169 a v § 178).

Na základě TD II (viz ST 571) byly do našeho právního řádu vloženy sankce s horní hranicí výše pokuty 60 000 000 Kč pro fyzické osoby, pro právnícké osoby ve výši do 300 000 000 Kč, dále pokuty do výše 5 % celkového ročního obratu právnícké osoby, anebo do výše dvojnásobku neoprávněného prospěchu získaného spácháním tohoto přestupku nebo správního deliktu (přestupky jsou upraveny v § 158 odst. 1 a 4 a správní delikty v § 163 odst. 1, 4 a 5 a v § 172 odst. 1, 4 až 5). Dle ST 571 je úprava zejména v § 162.

Na základě požadavků MAR jsou delikty a sankce v části přestupků v § 160 a v části správních deliktů v § 177. Implementace přestupků a správních deliktů na základě MAR vyžadovala stanovit různé sazby pokut pro fyzické osoby a podnikající fyzické osoby ve výši 150 000 000 Kč, 30 000 000 Kč nebo 15 000 000 Kč, nebo sazbu pokuty do výše trojnásobku neoprávněného prospěchu získaného spácháním tohoto přestupku. Pro právnícké osoby novela zavádí pokuty do výše 450 000 000 Kč, 75 000 000 Kč nebo do výše 30 000 000 Kč, nebo do výše 15 % nebo 2 % celkového ročního obratu právnícké osoby nebo do výše trojnásobku neoprávněného prospěchu získaného spácháním tohoto správního deliktu. Změna souvisí s body 326 až 342 a s bodem 260.

Na základě požadavků CRD IV byly do zákona zavedeny správní delikty a pokuty za jejich spáchání se sazbou ve výši 10 % celkového ročního obratu právnícké osoby nebo ve výši dvojnásobku neoprávněného prospěchu (§ 164 odst. 2 a 5) a za porušení povinností uložených nařízením o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky (CRR) ve výši 150 000 000 Kč, ve výši 10 % celkového ročního obratu právnícké osoby nebo ve výši dvojnásobku neoprávněného prospěchu (§ 175). V platném znění se jedná zejména o § 157 odst. 8 a § 157 odst. 14 písm. c), d) a e).

Další nejvyšší hranice pokut vyplývají z jednotlivých nařízení, jejichž porušení se trestá podle ZPKT.

Ostatní nejvyšší hranice pokut jsou tzv. národní úpravou, tedy nevyplývají z požadavků směrnic nebo nařízení EU, ačkoli přestupky nebo delikty, za jejichž spáchání je může ČNB uložit, mohou být transpozičními ustanoveními, jsou stanoveny do výše 1 000 000 Kč (za méně závažné delikty, které jsou současně porušením soukromoprávní povinnosti a je možno viníka žalovat o náhradu škody), 5 000 000 Kč (zpravidla pro přestupky fyzické

osoby), 10 000 000 Kč (zpravidla pro delikty právnické osoby nebo nejzávažnější přestupky fyzické osoby) nebo do výše 20 000 000 Kč (za nejzávažnější delikty právnických osob).

V § 165 je uvedena pouze část správních deliktů zahraniční osoby. Např. spáchá-li správní delikt zahraniční osoba jako provozovatel mnohostranného obchodního systému, použijí se ustanovení o správních deliktech provozovatele mnohostranného obchodního systému apod.

K bodům 344 a 345 (§ 192b):

Ustanovení týkající se podoby žádosti bylo přeformulováno a rozděleno do tří odstavců kvůli větší srozumitelnosti textu. Novelizační body vycházejí ze snahy urychlit, zlevnit a zjednodušit podání této žádosti. Obdobné změny jsou prováděny v § 7, 10d, 14c, 19, 20, 28, 30a, 38, 39, 45, 46, 75, 90a, 192b a 198 (body 52, 61, 91, 160, 161, 163, 164, 177, 178, 183, 186, 187, 196, 197, 198, 199, 245, 250, 251, 344, 345, 354 a 355).

K bodu 346 (§ 192d):

V návaznosti na čl. 22 MAR se určuje ČNB jako příslušný orgán pro účely tohoto nařízení. Tato změna má dřívější účinnost a souvisí s bodem 260. Do doby nabytí účinnosti tohoto zákona je třeba dovozovat, že ČNB by jako orgán podle směrnice MAD měla být orgánem i podle nařízení MAR, které tuto směrnici nahrazuje.

K bodu 347 (§ 192d nový odst. 2):

Novelizačním bodem dochází k transpozici věty první čl. 67 odst. 1 MiFID II, konkrétně k určení ČNB jakožto orgánu, který je příslušný vykonávat funkce podle MiFIR.

K bodu 348 (§ 194a):

Jedná se o transpozici čl. 1 odst. 4 MiFID II, který stanovuje, že některé povinnosti se mají uplatnit při distribuci strukturovaných vkladů [viz jejich definice v § 2 odst. 1 písm. r)]. V současné době není zcela jasná aplikace úpravy Garančního fondu obchodníků s cennými papíry, nicméně mělo by se vycházet ze zásady, že krytí z Garančního fondu není třeba, pokud je produkt již pokryt Fondem pojištění vkladů. Čili strukturované vklady by měly být pokryty Garančním fondem jen v rozsahu, v jakém již nejsou kryty Fondem pojištění vkladů. Ustanovení je třeba vykládat eurokonformně i s ohledem na vývoj jeho interpretace evropskými orgány dohledu, protože jde o novou dosud neregulovanou materii.

K bodu 349 (§ 195b):

Jedná se o transpozici čl. 95 MiFID II, který se týká výjimky z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (tzv. EMIR). V transpozici se již zohledňuje připravované odložení účinnosti MiFID II.

K bodu 350 (§ 197):

Novelizačním bodem se zrušuje stávající ustanovení § 197 z důvodu přesunu informačních povinností do ustanovení § 149m a násl. Zároveň se vkládá nové ustanovení upravující důvěryhodnost osob, neboť toto ustanovení doposud v ZPKT absentovalo. Pojem „důvěryhodnost“, ač v ZPKT v ustanoveních upravujících požadavky na subjekty používaný, byl tzv. neurčitým právním pojmem, který objasňovalo Úřední sdělení České národní banky ze dne 21. května 2010 k výkladu pojmů důvěryhodnost a odborná způsobilost (Věstník České národní banky částka 11/2010 ze dne 26. května 2010) vycházející z doporučení mezinárodních organizací v oblasti regulace a dohledu nad finančním trhem (např. Fit and

Proper Assessment – Best Practice, IOSCO - Mezinárodní organizace sdružující komise pro cenné papíry, 2009 a *Supervisory Standard on Fit and Proper Requirements and Assessment of Insurers*, IAIS - Mezinárodní sdružení orgánů dohledu v pojišťovnictví, 2005). Ustanovení je formulováno široce a vychází z přístupu absence negativních zpráv, tedy že důvěryhodnou je každý, nemá-li ČNB zprávy nebo informace naznačující opak.

K bodům 351 až 355 (§ 198):

Novelizačními body se doplňují likvidátoři a reflektuje se, že pojem „odborná způsobilost“ je definován je pro účely odborné zkoušky v § 14b. Zároveň ustanovení týkající se podoby žádosti bylo přeformulováno a rozděleno do tří odstavců kvůli větší srozumitelnosti textu. Novelizační bod stanoví, že nově lze žádost podat pouze elektronicky, což sníží náklady na správní řízení na straně žadatele a zároveň toto řízení urychlí. Obdobné změny jsou prováděny v § 7, 10d, 14c, 19, 20, 28, 30a, 38, 39, 45, 46, 75, 90a, 192b a 198 (body 52, 61, 91, 160, 161, 163, 164, 177, 178, 183, 186, 187, 196, 197, 198, 199, 245, 250, 251, 344, 345, 354 a 355). Lhůta uvedená v poslední větě dnešního § 198 odst. 3 (nově odstavec 6) je obecnou lhůtou podle správního řádu, protože ZPKT žádnou lhůtu nestanoví.

K bodům 356 a 357 (§ 198b odst. 1 a 3):

V odstavci 1 se doplňuje možnost provozovat MIFID II zaváděný OTF, což je organizátorovi regulovaného trhu umožněno, bez této úpravy by ale neplatila omezení stanovená v tomto odstavci. V odstavci 3 se staví na jisto, že i pro komoditní burzu, která je organizátorem regulovaného trhu, se použije ustanovení § 39 o další podnikatelské činnosti organizátora regulovaného trhu.

K bodu 358 (§ 199 odst. 2):

Novelizačním bodem dochází k úpravě odkazů na ustanovení zákona obsahujících zmocnění pro Českou národní banku k vydání prováděcích právních předpisů k ZPKT s ohledem na změny navrhované tímto zákonem.

K bodu 359 (§ 199 odst. 5):

Novelizačním bodem dochází k doplnění odkazu na MiFIR do ustanovení zmocňující Českou národní banku k vydání opatření obecné povahy podle určených přímo použitelných předpisů Evropské unie.

K bodům 360 a 361 (§ 199 odst. 6 a 7 a § 204c odst. 2 a 3):

Novelizačním bodem dochází k doplnění, kterým se zpřesňuje, že návrh opatření obecné povahy a samotné opatření obecné povahy ČNB se zveřejňuje na elektronické úřední desce ČNB, a nikoli na její úřední desce v listinné podobě.

K části první, čl. II (přechodná ustanovení k ZPKT)

K bodům 1 až 6:

Staví se na jisto, že existující povolení k činnosti OCP [včetně povolení k poskytování doplňkové investiční služby dle § 4 odst. 3 písm. a), které se formálně drobně změnilo] a povolení k činnosti organizátora regulovaného trhu se považují za obdobná povolení dle nové úpravy. Taktéž stávající investiční zprostředkovatelé se stávají investičními zprostředkovateli podle nové úpravy, podobně i vázaní zástupci. Rovněž stávající členové vedoucího orgánu nemusejí být oznamováni jako noví členové (a to včetně těch, kteří

doposud nepotřebovali k výkonu své funkce souhlas ČNB, jako jsou členové dozorčí rady); tím není nijak dotčena možnost ČNB vyžádat si doklady, že splňují podmínky podle nové úpravy.

K bodům 7 a 8:

Specifická přechodná ustanovení pro investiční zprostředkovatele a vázané zástupce, které upravují povinnost uhrazení udržovacího správního poplatku. Na splnění této nové nekomplikované povinnosti (viz § 30b a 32g) jsou jim dány 3 měsíce ode dne účinnosti zákona. Dále je zde pro investiční zprostředkovatele upravena lhůta na uzavření pojistné smlouvy podle § 31, kdy v tomto případě je lhůta limitována účinností MiFID II (tj. 3. ledna 2018, dle aktuálního návrhu Komise na odložení účinnosti), protože jde právě o novou povinnost plynoucí z MiFID II.

K bodům 9 až 12:

S ohledem na harmonizaci pravidel odborné způsobilosti pro osoby podílející se na distribuci finančních produktů jsou upravena přechodná ustanovení obdobně podle ST 679 (nový zákon o spotřebitelském úvěru). Pro povinnost získat maturitu je stanovena lhůta 42 měsíců (ovšem vyžaduje se praxe alespoň 1 rok, aby toto pravidlo nebylo obcházeno; osoby nově vstupující do odvětví musí mít maturitu již od účinnosti této novely, tj. od 3. ledna 2018 s ohledem na návrh Evropské komise na odložení účinnosti, u kterého předpokládáme, že bude přijat). Osoby, které mají praxi v délce minimálně 5 let, nemusí maturitu získat vůbec. Pro povinnost získat odbornou zkoušku je dána je lhůta 24 měsíců. Během této lhůty postačí čestné prohlášení poskytovatele investičních služeb, že jeho pracovníci a vázaní zástupci těmito odbornými znalostmi a dovednostmi disponují. Dále je pak stanovena výjimka pro osoby, které mají doklad prokazující získání těchto znalostí a dovedností podle dosavadního § 14a ZPKT, přičemž se vyžaduje, aby se jednalo o odbornou zkoušku podle § 14a platného ZPKT (ač zákon umožňoval i jiné způsoby, fakticky toto nikdy nebylo ČNB povoleno).

K bodu 13:

Tento bod stanoví najisto, podle jakých procesních předpisů se povedou správní řízení zahájená a pravomocně neskončená přede dnem nabytí účinnosti této novely. Jde o standardní formulaci.

K bodu 14:

S ohledem na omezení právních forem investičních zprostředkovatelů na obchodní společnosti se stanoví, že existující investiční zprostředkovatel, který je státním podnikem (což není obchodní společnost), může být i nadále investičním zprostředkovatelem, ač nemá požadovanou právní formu.

K bodu 15:

Tento bod přechodných ustanovení transponuje požadavek stanovený v čl. 93 odst. 1 MiFID II, a to i s ohledem na plánované odložení účinnosti MiFID II.

K části druhé, čl. III (změna TR)

K bodům 1 až 3 (§ 17):

Návrh změn ustanovení § 17 vychází ze změn trestního zákoníku navržených v souvislosti s implementací CSMAD (viz čl. X této novely). Jde o změny terminologické, které promítají

změnu terminologie v oblasti kapitálového trhu a reagují na rozdělení ustanovení § 255 trestního zákoníku. Dělená účinnost pak reaguje na to, že na OTF (a na emisní povolenky) se pravidla vztáhnou až od 3. ledna 2018 (s ohledem na návrh Evropské komise na odložení účinnosti, u kterého předpokládáme, že bude přijat).

K části třetí, čl. IV (změna ŽZ)

Podobně jako u jiných činností regulovaných ZPKT se i u poskytování služeb hlášení údajů a u činnosti akreditované osoby dle ZPKT v § 3 ŽZ stanovuje, že tyto činnosti nejsou živností, protože se u nich vyžaduje povolení/akreditace ČNB. Obdobně postupuje i ST 680.

K části čtvrté, čl. V (změna ZoB)

K bodům 1 až 5 (§ 1 odst. 3 a poznámka pod čarou č. 1b):

S ohledem na jednotu bankovní licence, kdy banka může vykonávat jen činnosti, které má zmíněny v licenci (a nemůže získat jiné podnikatelské oprávnění, na rozdíl třeba od OCP, který toto má umožněno v § 6a ZPKT), se provádí některé nezbytné změny v ZoB. Protože ZPKT pojem „investiční služby“ zavádí pro celý právní řád, není potřeba na něj odkazovat (také proto se ruší i poznámka pod čarou č. 1b, která navíc odkazuje na nenovelizovaný ZPKT). Dále se v písm. h) upřesňuje i, kdy může banka být poskytovatelem služeb hlášení údajů (obdobně jako u OCP nebo organizátora regulovaného trhu). V písm. o) se reaguje na to, že banka nemůže mít licenci hlavního administrátora, přitom ale může provádět administraci investičních fondů. Není ale dle současného znění zřejmé, zda je možno tuto licenci omezit obdobně podle § 487 ZISIF [resp. obdobně podle písm. h)]. Dále se v novém písm. p) výslovně umožňuje, aby banka mohla vykonávat činnost akreditované osoby podle ZPKT, a to i pro veřejnost. Ve stávajícím písm. p) se s ohledem na vložení nového písmene upravuje související odkaz.

K bodu 6 (§ 9):

Vzhledem k tomu, že odměňování je nově upraveno v § 9a, přičemž již nebude nutné upravovat odměňování ve stanovách, dochází ke zrušení dosavadního odstavce 2, který stanovil právo banky upravit pravomoc valné hromady ve stanovách.

K bodu 7 (§ 9a a poznámky pod čarou č. 27 a 33):

Obdobné změny jsou prováděny v § 12j ZPKT, § 9a ZoB a v § 7ae ZSÚD. Jde o upřesnění transpozice CRD IV, kdy do dnešního dne jsou podrobnější pravidla obsaženy ve vyhlášce ČNB č. 163/2014 Sb. S ohledem na diskuse, zda je toto ústavně konformní, se úprava přesouvá do zákona. Zejména se upřesňuje, že odměňování nemusí upravovat stanovy a že postačí rozhodnutí valné hromady. Protože nejde o transpozici MiFID II, navrhuje se dřívější účinnost.

K odstavci 1:

Pravidla pro rozhodování valné hromady o odměňování jsou nově stanovena v zákoně. Pouze valná hromada a pouze na návrh statutárního orgánu vypracovaný podle nařízení Evropské komise v přenesené pravomoci (EU) č. 604/2014 může rozhodovat o vyšších variabilních odměnách. Oproti dosavadní úpravě není již potřeba upravovat odměňování ve stanovách. Pokud jde o stanovení osob s rizikovým profilem na činnost banky, odkazuje

se na přímo použitelné nařízení Evropské komise (EU) č. 604/2014. Nařízení upravuje, kdo je takovou osobou (např. to vyplývá z členství v orgánu) nebo jak takovou osobu určit.

K odstavci 2:

Valná hromada může rozhodovat pouze na návrh řídicího orgánu (tj. vedoucího orgánu ve výkonné funkci, čímž se rozumí představenstvo nebo správní rada, nikoli však statutární ředitel), který může takový návrh se znalostí situace v bance a v souladu s nařízením Evropské komise v přenesené pravomoci (EU) č. 604/2014 zpracovat. Výslovně se vylučuje předložení návrhu jiným svolatelem. Jiný svolatel nemůže identifikovat osoby s rizikovým vlivem. Obsah odůvodnění návrhu je stanoven v souladu s čl. 94 odst. 1 písm. g) CRD IV. Ustanovení § 9a odst. 2 předpokládá, že pravidla odměňování schvalována valnou hromadou se mohou u jednotlivých osob, resp. skupin osob s rizikovým profilem lišit (jinak u výkonné funkce, jinak u nevýkonného člena kontrolního orgánu apod.).

K odstavci 3:

Odstavec 3 upravuje proces schvalování rozhodnutí valné hromady o vyšších variabilních odměnách. Transponuje se čl. 94 odst. 1 písm. g) bod (ii) druhá a šestá alinea CRD IV. Vylučují se ustanovení ZOK o právu akcionáře uplatňovat návrhy a protinávrhy, případně zvláštní úprava ve stanovách. Akcionáři hlasují o návrhu řídicího orgánu *en bloc* a nemají možnost na návrhu nic měnit. Tímto způsobem je zajištěno, že budou schváleny vyšší variabilní odměny pro osoby s rizikovým vlivem v souladu s evropskou regulací a zabráněno nepromyšleným změnám navrženým akcionáři.

K odstavci 4:

V odstavci 4 se upravuje způsob, jakým lze revokovat rozhodnutí valné hromady. Lze měnit dílčí parametry (např. nové vymezení osob s rizikovým vlivem nebo jiná výše stropu pro osoby s rizikovým vlivem, pokud neodporuje hranici stanovené v CRD IV), ale v takovém případě podá řídicí orgán nový odůvodněný návrh a uplatní se postup podle odstavce 1 až 3. Valné hromadě je tímto ustanovením umožněno revokovat své dřívější rozhodnutí i tak, že rozhodnutí zruší *en bloc*, a to i bez návrhu řídicího orgánu. V takovém případě může nechat svolat valnou hromadu také kvalifikovaný akcionář.

K odstavcům 5 a 6:

Ustanovení řeší situaci, kdy bude existovat nové rozhodnutí valné hromady o výši odměn. Pokud banka přestane splňovat kapitálové požadavky, řídicí orgán svolá valnou hromadu, která zruší navýšení odměn, ale osoby s rizikovým vlivem by mohly odmítnout souhlasit se změnou smlouvy. U smluv o výkonu funkce se předpokládá pozbytí účinnosti ustanovení, které stanoví poměr mezi pevnou a pohyblivou složkou, pokud valná hromada přijme nové rozhodnutí (ať už modifikaci předchozího, nebo jeho zrušení *en bloc*). U osob v pracovním poměru existuje značná variabilita stanovení odměn (např. vnitřním předpisem, mzdovým výměrem, tabulkami apod.). Pokud by splnily podmínky stanovené bankou pro přiznání odměn, pak by bylo nutné vyplácet a nové rozhodnutí valné hromady by se použilo až u nově uzavíraných pracovních smluv. Navržené ustanovení je reakcí na tento problém. Právní jednání, kterým se stanoví výše odměny zaměstnance, lze po uplynutí jednoho roku ze strany banky jednostranně změnit.

K části páté, čl. VI (změna ZSÚD)

K bodu 1 (§ 5 odst. 2):

Vzhledem k tomu, že odměňování je nově upraveno v § 7ae, přičemž již nebude nutné upravovat odměňování ve stanovách, dochází ke zrušení dosavadního odstavce 2, který stanovil právo družstevní záložny upravit pravomoc členské schůze ve stanovách.

K bodu 2 (§ 7ae a poznámky pod čarou č. 38 a 47):

Obdobné změny jsou prováděny v § 12j ZPKT, § 9a ZoB a v § 7ae ZSÚD. Jde o upřesnění transpozice CRD IV, kdy do dnešního dne jsou podrobnější pravidla obsaženy ve vyhlášce ČNB č. 163/2014 Sb. S ohledem na diskuse, zda je toto ústavně konformní, se úprava přesouvá do zákona. Zejména se upřesňuje, že odměňování nemusí upravovat stanovy a že postačí rozhodnutí valné hromady. Protože nejde o transpozici MiFID II, navrhuje se dřívější účinnost.

K odstavci 1:

Pravidla pro rozhodování členské schůze o odměňování jsou stanovena v zákoně. Pouze členská schůze a pouze na návrh řídicího orgánu (tj. představenstva) vypracovaný podle nařízení Evropské komise v přenesené pravomoci (EU) č. 604/2014 může rozhodovat o vyšších variabilních odměnách. Oproti dosavadní úpravě není již potřeba upravovat odměňování ve stanovách. Pokud jde o stanovení osob s rizikovým profilem na činnost družstevní záložny, odkazuje se na přímo použitelné nařízení Evropské komise (EU) č. 604/2014. Nařízení upravuje, kdo je takovou osobou (např. to vyplývá z členství v orgánu) nebo jak takovou osobu určit.

K odstavci 2:

Členská schůze může rozhodovat pouze na návrh řídicího orgánu, který může takový návrh se znalostí situace v družstevní záložně a v souladu s nařízením Evropské komise v přenesené pravomoci (EU) č. 604/2014 zpracovat. Výslovně se vylučuje předložení návrhu jiným svolatelem. Jiný svolatel nemůže identifikovat osoby s rizikovým vlivem. Obsah odůvodnění návrhu je stanoven v souladu s čl. 94 odst. 1 písm. g) CRD IV. Ustanovení § 7ae odst. 2 předpokládá, že pravidla odměňování schvalována členskou schůzí se mohou u jednotlivých osob, resp. skupin osob s rizikovým profilem lišit (jinak u výkonné funkce, jinak u nevýkonného člena kontrolního orgánu apod.).

K odstavci 3:

Odstavec 3 upravuje proces schvalování rozhodnutí členské schůze o vyšších variabilních odměnách. Transponuje se čl. 94 odst. 1 písm. g) bod (ii) druhá a šestá alinea CRD IV. Členové hlasují o návrhu řídicího orgánu *en bloc* a nemají možnost na návrhu nic měnit. Tímto způsobem je zajištěno, že budou schváleny vyšší variabilní odměny pro osoby s rizikovým vlivem v souladu s evropskou regulací a zabráněno nepromyšleným změnám navrženým členy.

K odstavci 4:

V odstavci 4 se upravuje způsob, jakým lze revokovat rozhodnutí členské schůze. Lze měnit dílčí parametry (např. nové vymezení osob s rizikovým vlivem nebo jiná výše stropu pro osoby s rizikovým vlivem, pokud neodporuje hranici stanovené v CRD IV), ale v takovém případě podá řídicí orgán nový odůvodněný návrh a uplatní se postup podle odstavce 1 až 3. Členské schůzi je tímto ustanovením umožněno revokovat své dřívější rozhodnutí i tak, že rozhodnutí zruší *en bloc*, a to i bez návrhu řídicího orgánu.

K odstavcům 5 a 6:

Ustanovení řeší situaci, kdy bude existovat nové rozhodnutí členské schůze o výši odměn. Pokud družstevní záložna přestane splňovat kapitálové požadavky, řídicí orgán svolá členskou schůzi, která zruší navýšení odměn, ale osoby s rizikovým vlivem by mohly odmítnout souhlasit se změnou smlouvy. U smluv o výkonu funkce se předpokládá pozbytí účinnosti ustanovení, které stanoví poměr mezi pevnou a pohyblivou složkou, pokud členská schůze přijme nové rozhodnutí (ať už modifikaci předchozího, nebo jeho zrušení *en bloc*). U osob v pracovním poměru existuje značná variabilita stanovení odměn (např. vnitřním předpisem, mzdovým výměrem, tabulkami apod.). Pokud by splnily podmínky stanovené družstevní záložnou pro přiznání odměn, pak by bylo nutné vyplácet a nové členské schůze by se použilo až u nově uzavíraných pracovních smluv. Navržené ustanovení je reakcí na tento problém. Právní jednání, kterým se stanoví výše odměny zaměstnance, lze po uplynutí jednoho roku ze strany družstevní záložny jednostranně změnit.

K části šesté, čl. VII (změna ZDKT)

K bodu 1 (§ 6 odst. 2):

Jedná se o standardizaci ustanovení týkající se postupu ČNB při posuzování správních deliktů, dnes např. ZDKT, ZoB nebo ZSÚD, ale i ST 679. Je účelné, aby koncepce správního trestání v zákonech upravujících správní delikty spáchané osobami působícími v oblasti finančního trhu byla postavena na principu opportunity. Cílem ustavení tohoto principu je řádné přihlídnutí ke všem aspektům případu, hospodárnost řízení a hledání nejlepší cesty nápravy v souladu s mezinárodními standardy pro výkon dohledu nad subjekty působícími na finančním trhu. Cílem navržené konstrukce je nezahajovat správní řízení v případech, kdy je předem zřejmé, že je závažnost deliktu zanedbatelná, nebo že by takové řízení bylo neúčelné.

České národní bance jako orgánu dohledu se ukládá, aby před zahájením řízení předběžně posoudila čin, který zakládá podezření ze spáchání správního deliktu nebo přestupku; na základě tohoto předběžného posouzení přistoupí buď k zahájení řízení, nebo k odložení věci. Při tom posuzuje, zda se vůbec jedná o správní delikt, tedy zda zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že jsou naplněny znaky skutkové podstaty, a to včetně znaku materiálního spočívajícího ve společenské škodlivosti (tzv. hmotněprávní korektiv). Kromě toho dává navržené ustanovení ČNB možnost nezahajovat řízení o správním deliktu nebo přestupku, ačkoli se z hlediska hmotného práva o správní delikt jedná, jestliže je zřejmé, že řízení o správním deliktu by bylo neúčelné (tzv. procesní korektiv, zásada opportunity). Jedná se tedy o zjednodušenou obdobu konstrukce, která se uplatňuje i v trestním řízení. Také důvody pro nezahájení řízení z důvodu neúčelnosti jsou po formulačních úpravách převzaty z analogických ustanovení trestního řádu.

K bodu 2 [§ 8 odst. 1 písm. e)]:

Dochází ke sjednocení terminologie v ZPKT a v ZDKT, pokud jde o označení „auditor“, kdy podle zákona o auditorech pojem „auditor“ zahrnuje „statutárního auditora“ i „auditorskou společnost“. Obdobná změna se provádí v § 12e, § 16a ZPKT a v § 8 ZDKT.

K bodům 3 a 4 [§ 8 odst. 1 písm. g) a § 8 odst. 6]:

Toto ustanovení reflektuje povinnost emitenta předložit ČNB seznam zasvěcených osob (*insider list*) vyplývající z MAR. Současně se doplňuje zmocňovací ustanovení pro ČNB

v souvislosti s touto povinností dle MAR. V současné době je třeba ČNB zasílat seznam vždy po jeho vyhotovení nebo aktualizaci, podle MAR se má seznam zasílat na žádost orgánu dohledu. Záměrem je zachovat kontinuitu právní úpravy, kdy ČNB si vyžádá zasílání seznamů *pro futuro* pro předem neohraničený okruh osob a případů na základě vyhlášky, čímž bude zachován stávající stav (viz dnešní § 125 odst. 4 ZPKT). Domníváme se, že úprava MAR tomuto nebrání.

K bodu 5 [§ 13 odst. 1 písm. p) až u)]:

V písmeni p) se upřesňuje se, že vázaní zástupci podle ZPKT mají být vedeni v jednom seznamu. Oproti tomu se reaguje i na situaci, že například podle ST 679 pro vázané zástupce zprostředkovatelů úvěrů je zaveden registr (nikoli seznam) s vlastní specifickou úpravou, proto je dnešní písm. r) matoucí. Písmena q) a r) jsou nová a reaguje se jimi na změny v § 14c a násl. ZPKT a § 73b a 73c ZPKT. Písmeno s) je odrazem dnešního písmene s), jen se reflektuje změna terminologie ZPKT. Z důvodu adaptace ZPKT na čl. 14 odst. 6 MiFIR (zrušení § 17b odst. 7 až 9 ZPKT) dochází ke zrušení stávajících písmen t) a u) a pro zajištění většího uživatelského komfortu adresátů zákona se vkládá nové znění písmene t), podle kterého vede Česká národní banka seznamy akcií podle čl. 14 odst. 6 MiFIR, byť toto plyne přímo z MiFIR. Dále se v písm. u) doplňuje, že Česká národní banka vede seznam poskytovatelů služby hlášení údajů, čímž novela reaguje na nové § 74 až 81 ZPKT.

K bodům 6 až 9 (§ 13 odst. 4 a 5):

Jde o transpozici čl. 5 odst. 3 a 59 odst. 3 MiFID II. V souladu s těmito články se do ZDKT vkládá rozšíření okruhu údajů o právnických osobách [písm. a)] a o fyzických osobách [písm. b)] v seznamech vedených ČNB. Změna v písm. c) zavádí směrnicí MiFID II vynucenou povinnost uveřejňovat informace o odnětí povolení, alespoň ve vztahu k OCP a poskytovatelům služeb hlášení údajů, a to po dobu 5 let. V odstavci 4 se do zákona vkládá povinnost ČNB pravidelně aktualizovat seznamy, které vede.

K bodům 10 a 11 (§ 15 až 18c):

Novelizační bod je transpozicí prováděcí směrnice k MAR - whistleblowing, která stanoví povinnosti ČNB jakožto příslušného orgánu v ČR zavést mechanismus hlášení týkající se porušení povinností vyplývajících z MAR. Tento mechanismus zahrnuje především způsoby, jakými má být oznámení přijato, ochranu důvěrných údajů o oznamovateli a o osobě, která se porušení MAR údajně dopustila a způsoby záznamu těchto oznámení. Dále tato směrnice stanoví velmi podrobně řadu povinností, které musí ČNB splňovat ve vztahu k whistleblowingu, jmenovitě jsou zde podrobně upraveny povinnosti určit a proškolit zaměstnance, kteří s těmi oznámeními budou pracovat, zavést komunikační kanály pro oznamování a dále povinnosti při informování veřejnosti o možnostech, jak oznámit porušení MAR. Tato směrnice však nestanoví povinnosti osobám podléhajícím dohledu ČNB.

Identita oznamovatele při oznamování porušení vůči orgánu dohledu je chráněna tak, že ČNB jeho identitu nerozšíří ani nezveřejní a dotčená finanční instituce a její pracovníci by se o oznámení porušení ani neměli dozvědět. Současně je oznamovatel poučen ze strany ČNB, že má o oznámení porušení pomlčet. Pokud se přesto dotčená finanční instituce či její pracovníci o oznámení dozví a začnou oznamovatele jakkoliv šikanovat, je možný zásah ČNB v mezích daných pravomocemi ČNB jako orgánu dohledu.

ČNB je povinna chránit oznamovatele, v případě pracovníka finanční instituce alespoň před diskriminací nebo dalšími druhy nespravedlivého zacházení. K tomu ČNB může využít vůči instituci diskriminující nebo nespravedlivě zacházející s oznamovatelem především uložení opatření k nápravě, pokuty za správní delikt za nezajištění ochrany svých pracovníků nebo podání trestního oznámení, byl-li spáchán trestný čin vůči oznamovateli v důsledku oznámení porušení.

Důležitou roli při ochraně oznamovatele může hrát spolupráce ČNB se Státním úřadem inspekce práce, jehož hlavním úkolem je kontrola dodržování povinností plynoucích z pracovněprávních předpisů. V případě diskriminace oznamovatele nebo nahlášené osoby ČNB uvědomí Státní úřad inspekce práce, který na základě zjištěných skutečností může v rámci své působnosti ukládat pokuty za spáchání přestupku nebo správního deliktu.

K bodu 12 (§ 20):

Toto stanovení je transpozicí čl. 32 odst. 3 MAR. Toto ustanovení stanoví, že zaměstnavatelé vykonávající činnosti, které jsou regulovány regulací finančních služeb, mají povinnost zavést pro své zaměstnance postupy umožňující hlásit porušení MAR. S ohledem na to, že osoby spadající do působnosti tohoto článku jsou značně natolik rozmanité, přistoupil předkladatel novely k minimalistické variantě formulace tohoto ustanovení. Osoby podléhající dohledu ČNB jsou zejména osoby uvedené v § 44 odst. 1 zákona o ČNB (č. 6/1993 Sb.), a to včetně emitentů kótovaných cenných papírů. Obdobná povinnost má být *de lege ferenda* zavedena v připravovaném nařízení o prospektu, které má nahradit směrnici o prospektu (2003/71/ES). Široká působnost tohoto ustanovení je nutná, protože manipulovat s trhem může *de facto* každý.

K části sedmé, čl. VIII (změna ZoSP)

K bodům 1 a 2 [položka 65 bod 2 písm. b) až d)]:

Nově se v případě žádosti o povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry rozlišuje, o které investiční činnosti obchodník žádá. Tomu je úměrná složitost povolovacího řízení, a je tedy i na místě, aby byla také rozlišena výše správních poplatků. Současně se tím stírá rozdíl mezi „malým“ OCP a investičním zprostředkovatelem, alespoň co se poplatků týče.

K bodům 3 a 4 [položka 65 bod 2 písm. u) a bod 3 písm. c)]:

Správní poplatek se přesouvá, protože investiční zprostředkovatel bude mít namísto registrace nově povolení. Ač je zachována výše 10 tis. Kč (oproti obdobnému povolení OCP, kdy se nově stanovuje výše 20 tis. Kč), tak je třeba brát v potaz, že investiční zprostředkovatel (na rozdíl od OCP) je nucen platit tzv. udržovací poplatek (5 tis. Kč/ročně), čili fakticky nejde o zvýhodnění investičního zprostředkovatele.

K bodům 5 až 7 [položka 65 bod 5 písm. f) až i)]:

Tyto změny souvisí se změnami v bodech 1 a 2 a jejich cílem je zajistit, aby přes změnu povolení nebyly obcházeny rozdílné výše poplatků k žádosti o povolení činnosti dle rozsahu činnosti OCP.

K bodu 8 (položka 65 bod 9):

K písm. r):

Zavádí se poplatek za zápis vázaného zástupce dle ZPKT, když toto doposud zpoplatněno nebylo, přitom zde však náklady pro ČNB nepochybně existují. Obdobně zpoplatnění jsou také vázaní zástupci dle ST 679 (zákon o spotřebitelském úvěru), resp. ST 680.

K písm. s):

Upravuje se poplatek pro nově zaváděné akreditované osoby podle ZPKT, když obdobný poplatek mají akreditované osoby dle ST 679 (zákon o spotřebitelském úvěru), resp. ST 680. *De lege ferenda* je třeba zvážit situaci, kdy jedna osoba je akreditovanou osobou podle více zákonů a platí tak více poplatků v nesnížené výši.

K bodům 9 a 10 [položka 65 bod 12 a poznámka]:

V souladu s novou konstrukcí trvání povolení (obdobně jako ve ST 679, resp. ve ST 680) se u investičních zprostředkovatelů, vázaných zástupců i akreditovaných osob zavádí poplatek za prodloužení. Připojeno je též procesní ustanovení, které upravuje pozici vázaných zástupců vzhledem k placení tohoto poplatku a lhůty pro zaplacení příslušného správního poplatku; platí pravidlo, že poplatek hradí zastoupený. Provádí se harmonizace úpravy i s ohledem na ST 680 tak, aby byly obdobné situace řešeny obdobně.

K části sedmé, čl. IX (přechodné ustanovení k ZoSP)

Přechodné ustanovení konkrétně upravuje situace, kdy je správní řízení ve věci předmětu poplatku zahájeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, ale poplatek se stane splatným až po dni účinnosti tohoto zákona. Jde o standardní ustanovení (viz třeba ST 571).

K části osmé, čl. X (změna TZ)

CSMAD vyžaduje, aby členské státy trestněprávně postihovaly jednání spočívající v obchodování zasvěcené osoby, nedovoleném zpřístupnění vnitřní informace a v manipulaci s trhem. Trestní zákoník již v současné době obsahuje skutkové podstaty trestných činů manipulace s kurzem investičních nástrojů a zneužití informace a postavení v obchodním styku, které však plně neodpovídají požadavkům směrnice, především v oblasti terminologie a výše trestních sazeb. S ohledem na to, že ve vztahu k OTF a emisním povolenkám se úprava použije až do 3. ledna 2018 (s ohledem na návrh Evropské komise na odložení účinnosti, u kterého předpokládáme, že bude přijat), je třeba toto řešit dělenou účinností (úprava s účinností od 3. ledna 2018 reflektuje zavedení pojmu „obchodní systém“ v § 2 odst. 3 ZPKT ve znění této novely). Do té doby se primárně doplňuje mnohostranný obchodní systém.

K bodům 1 až 3 (§ 250):

V souvislosti s implementací čl. 5 CSMAD se v návaznosti na změnu terminologie v části první, čl. I, bodu 5 tohoto návrhu navrhuje terminologická změna, která upřesní, že investiční nástroje se obchodují v obchodním systému. Obchodním systém se podle § 2 odst. 3 navrženého zákona myslí evropský regulovaný trh, mnohostranný obchodní systém a organizovaný obchodní systém. Rovněž k odstranění možných pochybností při výkladu se nahrazuje slovo „informace“ (množné číslo, 4. pád) slovem „informaci“ (jednotné číslo, 4. pád). Implementace čl. 5 odst. 2 písm. d) CSMAD se odráží „nebo jinému poskytne“. Body 1 a 3 mají dřívější účinnost, bod 2 má účinnost pozdější.

K bodům 4 až 6 (§ 255 a § 255a):

Dosavadní ustanovení § 255 TZ obsahující trestný čin zneužití informace a postavení v obchodním styku se bude z legislativně technických důvodů členit na dvě ustanovení, z nichž první (§ 255 TZ) bude obsahovat trestný čin zneužití informace v obchodním styku a druhé (§ 255a TZ) bude obsahovat skutkovou podstatu zneužití postavení v obchodním styku.

Do ustanovení § 255 TZ se na základě ustanovení čl. 4 CSMAD vkládá nová skutková podstata, která má postihovat osoby, které zpřístupní třetí osobě informaci dosud nikoli veřejně přístupnou, jejíž zveřejnění je způsobilé podstatně ovlivnit rozhodování v obchodním styku. Vždy zde musí být dán úmysl ke zpřístupnění takovéto informace, která je obsahově širší než vnitřní informace definovaná v čl. 7 nařízení č. 596/2014/EU (tento článek však určuje její minimální obsah). S ohledem na možnost určitého uvážení, které nám ponechává CSMAD (srov. bod 11 recitálu, čl. 3 bod 1 a čl. 4 bod 1 – alespoň v závažných případech a pokud byly spáchány úmyslně), se zužuje dosah skutkové podstaty pomocí způsobeného následku s tím, že ostatní jednání budou sankcionována mimotrestními prostředky (toto řešení se jeví vhodné i s ohledem na povahu trestního práva jako *ultima ratio*). Navrhuje se tak zúžit dosah skutkové podstaty na jednání, jimiž je způsobena větší škoda nebo jiný závažný následek, nebo jimiž pachatel sobě nebo jinému opatřil větší prospěch (materiální nebo nemateriální), tedy jednání, která jsou vedena zištným motivem (vyhovění požadavku recitálu směrnice - vysokého skutečného nebo potenciálního odvozeného zisku nebo vysoké skutečné nebo potenciální ztráty, které bylo zabráněno) nebo která ve svém důsledku budou mít negativní následky na trh či jiné účastníky trhu (vyhovění požadavku recitálu směrnice - vysoké výše škody způsobené příslušnému trhu, značný dopad na integritu trhu). Horní hranice trestní sazby byla zvolena v návaznosti na čl. 7 CSMAD ve výši dvou let.

Druhá skutková podstata ustanovení § 255 TZ zůstává zachována z dosavadního znění, avšak s několika změnami. Kromě terminologických změn (obchodní systém) dochází k vypuštění tzv. specifického úmyslu v podobě snahy opatřit sobě nebo jinému výhodu nebo prospěch, dosah skutkové podstaty bude však rovněž i zde omezen způsobeným následkem, což nevylučuje stíhat jednání, u kterého k následku nedošlo, jako trestný čin ve stádiu pokusu. Dále se navrhuje, aby se v souladu s požadavkem CSMAD zneužití informace dosud nikoli veřejně přístupné, jejíž zveřejnění je způsobilé podstatně ovlivnit rozhodování v obchodním styku, mohl dopustit nejen ten, kdo takovouto informaci získal při výkonu svého zaměstnání, povolání, postavení nebo své funkce, ale také ten, kdo takovouto informaci získal i jiným způsobem. Vždy však bude platit, že pachatelův úmysl musí zahrnovat i tu skutečnost, že jde o takovouto informaci, kterou neoprávněně užije. Nahrazení slova „a“ za slova „tím, že“ je změna odrážející skutečnost, že se nejedná o dvě samostatné podmínky, ale o způsob neoprávněného užití.

Navrhovaná horní hranice trestní sazby se u § 255 odst. 2 TZ zvyšuje o jeden rok, neboť CSMAD v čl. 7 vyžaduje horní hranici trestní sazby nejméně ve výši čtyř let.

Vyčlenění skutkové podstaty trestného činu zneužití postavení v obchodním styku do samostatného ustanovení trestního zákoníku má sloužit přehlednosti a srozumitelnosti tohoto právního předpisu. Změny oproti původnímu ustanovení § 255 odst. 2 TZ jsou navrženy pouze v návaznosti na rozdělení ustanovení na dvě, tedy se zrušením odkazů na původní odstavce první. Kvalifikované skutkové podstaty byly převzaty z původního ustanovení § 255 TZ.

Body mají dřívější účinnost, kromě bodu 5, který má účinnost pozdější.

K bodu 7 (§ 367 odst. 1):

V souvislosti s rozdělením dosavadního ustanovení § 255 TZ do dvou ustanovení se navrhuje toto zohlednit rovněž v ustanovení § 367 TZ. Trestní postih nepřekážení trestného činu se i nadále vztahuje pouze na jednání naplňující kvalifikovanou skutkovou podstatu s nejvyšší společenskou škodlivostí, tj. případy, kdy pachatel získal pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu. Bod má dřívější účinnost.

K bodu 8 (poznámka pod čarou č. 1):

Vzhledem k navrhované implementaci CSMAD se navrhuje také doplnit tuto směrnici do seznamu evropských předpisů, které jsou do trestního zákoníku zapracovány. Bod má dřívější účinnost.

K části deváté, čl. XI (změna ZISIF)

K bodům 1 a 2 (§ 15 odst. 1 a 2)

Vypouští se povinnost zápisu fyzických osob jako osob dle § 15 ZISIF. Takováto povinnost je nadbytečná, fyzická osoba se nikdy nemůže stát obhospodařovatelem investičního fondu. Ani směrnice AIFMD (2011/61/EU) nepočítá s možností fyzické osoby jako správce alternativního investičního fondu [viz její čl. 4 odst. 1 písm. b): „správcem“ (se rozumí) právnická osoba, jejímž předmětem podnikatelské činnosti je správa jednoho nebo více alternativních investičních fondů“].

K bodu 3 (§ 32 odst. 1):

Upřesňuje se text zákona tak, aby bylo zjevné, k jakému kapitálu se pravidlo v § 32 váže. Staví se najisto, že v likvidních aktivech musí být umístěn jen „povinný“ kapitál. Na kapitál nad stanovené hodnoty se toto ustanovení nevztahuje. Jde o upřesnění transpozice směrnice i s ohledem na její výklad v jiných státech. Cílem změny je zbytečně nezatěžovat české subjekty nad míru nezbytně nutnou.

K bodu 4 (§ 171 odst. 4):

Doplňuje se čárka v souladu s pravidly českého pravopisu.

K bodu 5 [§ 599 odst. 1 písm. a) a § 604 odst. 1 písm. a)]:

Tyto novelizační body precizují text zákona, kdy se po vzoru ZPKT sjednocuje formulace správních deliktů za porušení nařízení EU. Upřednostňuje se, že nařízení EU nemusí klást jen povinnosti, ale mohou zakotvovat i zákazy. Toto by asi šlo dovodit již nyní, nový text je ale přesnější.

K bodu 6 [§ 612 odst. 1 písm. s)]:

Doplňuje se správní delikt za porušení nařízení, kterým se provádí směrnice UCITS 5 (2014/91/EU) a které upravuje činnost depozitářů standardních fondů. Toto nařízení zatím nebylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie, ačkoli by mělo nabýt účinnosti 18. března 2016.

K bodům 7 až 9 (§ 616 odst. 4 a § 620 odst. 4 a 5)

S ohledem na změnu v § 15 se vypouští související přestupky a správní delikty fyzických osob. Změna souvisí s body 1 a 2.

K části deváté, čl. XII (přechodné ustanovení k ZISIF)

Přechodné ustanovení řeší situaci fyzických osob dle § 15 ZISIF v současné době zapsaných v seznamu podle § 596 písm. f) ZISIF. Tyto osoby se ke dni účinnosti tohoto zákona z tohoto seznamu vymazávají, protože nemají povinnost být v něm vedeny.

K části desáté, čl. XIII (zrušovací ustanovení)

K bodu 1:

Zákon ruší vyhlášku č. 114/2006 Sb., poctivé prezentaci investičních doporučení, neboť prováděcí směrnice ke směrnici MAD bude od 3. července 2016 nahrazena MAR a jej prováděcími nařízeními. Toto ustanovení má proto dřívější účinnost.

K bodu 2:

Vyhláška č. 143/2009 Sb., o odbornosti osob, pomocí kterých provádí obchodník s cennými papíry své činnosti, by měla být zrušena, neboť materie odbornosti je dle tohoto návrhu upravena jinak a v návaznosti na to vydá Česká národní banka vyhlášku novou.

K bodu 3:

Vyhláška č. 303/2010 Sb., o podrobnější úpravě některých pravidel při poskytování investičních služeb, bude v převážné míře nahrazena prováděcími nařízeními k MiFID II, proto se zrušuje. Tato vyhláška z větší části transponovala zejména prováděcí směrnici k MiFID I, která má být nahrazena nařízením Evropské komise v přenesené působnosti.

K části jedenácté, čl. XIV (účinnost)

Účinnost zákona je navržena k 3. lednu 2018 s ohledem na účinnost MiFID II a jej prováděcích nařízení EU a s ohledem na návrh Evropské komise na odložení účinnosti, u kterého předpokládáme, že bude přijat. S ohledem na účinnost MAR (3. července 2016) je u vybraných souvisejících bodů stanovena účinnost patnáctým dnem vyhlášení tohoto zákona. Dřívější účinnost je navrhována i u některých změn, které nesouvisí přímo s MiFID II a jde o národní úpravu nebo o upřesnění transpozice již dříve transponovaných směrnic.